

Tractatus astrologiae iudiciariae de nativitatibus virorum et mulierum ... ex Ptolemaeo et aliis ... cum multis aphorismis expertis et comprobatis. Addito in fine libello Antonii de Montulmo de eadem re, cum annotationibus Ioannis de Regiomonte, hactenus nusquam impresso / [Luca Gaurico].

Contributors

Gaurico, Luca, 1476-1558.
Montulmo, Antonii de.
Regiomontanus, Joannes, 1436-1476.

Publication/Creation

Norimbergae : Apud I. Petreium, 1540.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/wbx6m2c8>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

LONDON. MEDICAL SOCIETY

ANTONII DE

MONTVLMO, ARTIVM

AC. MEDICINAE. DOCTORIS, DE IV

dicij Natiuitatum liber præclarissimus. Addi

tionibus Iohan. de Monteregio illustra-

tus, necunquam ante hac æditus.

Norimbergæ apud Iohan. Petreium,

Anno salutis M. D. XL.

Mense Augusto.



Index huius libri.

- Caput I.** Dissert an ad hoc quòd planeta sit Almusen loci alicuius, necessarium sit ut eum locum aspiciat.
- Cap. II.** Duos modos rectificandi natiuitates ostendit, utrumq; tamen ueris argumentis reñcit, suamq; de rectificationibus sententiã subiungit.
- Cap. III.** Est de nutritione nati & de genituris monstruosis.
- Cap. IIII.** Docet rationem inquirendi Hylech & Alcocoden atq; Almu ten natiuitatis.
- Cap. V.** De tempore uitæ nati uarias auctorum opiniones recitat, quibus suam etiam annectit sententiam.
- Cap. VI.** Est de interfectoibus.
- Cap. VII.** De directionibus.
- Cap. VIII.** De forma & complexione corporis.
- Cap. IX.** De natura, intellectu, sensu ac moribus nati.
- Cap. X.** De diuitijs & paupertate nati, quando & qua occasione uentura sit.
- Cap. XI. & ultimum.** De morte nati, eiusq; conditione.

GEORGIO IOA-

CHIMO RHETICO LIBE

ralium artiū Magistro, & Mathematicum studiosis.



SAEP E mecum cogito mi Ioachime, de temporum & ingeniorum dissimilitudine. Non ita multi anni sunt, cum ferè nulla pars literarum dextre tractaretur, nulla erat linguarum cognitio, inutilibus disputationibus nō solum Scholæ, sed Ecclesiæ quoque complebantur. Quia autem non deerant præmia discentibus, multa foelicia ingenia maximis laboribus ea discebant, quæ nūc non minore labore sunt dediscenda. Hanc calamitatem cum merito deploremus oēs, successit alia maior, quæ hodie in tanto bonarum literarum et omnis eruditionis lumine, rarissima ingenia sunt, quæ eam uoluntatem ad discendum afferunt, quam & Reipub. ratio, & singulorum tum dignitas tum etiam commoda postulabant. Huius deploratæ calamitatis cum te habeam testem, qui in claris. VVittenbergensium academia non didicisti solum, sed docuisti etiam: quid opus est longiore oratione? Paucissimi sunt qui linguarum studio occupantur. Philosophia impie negligitur, qua hæc uita nihil habet post Dei uerbum præstantius, siue eam doctrinæ partem respicias, quæ Dei opificium & naturæ mirabilem conditionē studiosè persequitur: siue eam quæ morū & uitæ honestæ instituendæ præcepta complectitur. Hoc fit, non ideo quòd ingenia nostris hominibus desint, sed quod peruersa opinione ferè sunt imbuti: Non enim quid in cōmune prosit æstimant, sed sicut auarum mercatorum genus solet, ad numos & quæstum respiciunt. Quare tibi mi Ioachime gratulor illam mentem, quod cum aliorum exemplo quæstuosas artes facillime sectari possis, tu aliud tibi delegisti curriculum, ut certā & firmam cognitionem pulcherrimarum artiū tibi

comparares. Nunc annus abiit, cum hic nobiscum esses, non ut
merces, lucri causa sicut mercatores, comparares, sed ut Reipub.
nostræ clariss. uirum & de literis optime meritum Io. Scho-
nerum cognosceres, & cum eo de ratione motuum, quos corpo-
ra cœlestia admirabiles habent, conferres. Hanc tu existimasti
foelicissimam mercaturam, & præclare tecum putabas actum,
quod Schonerus noster pro sua incredibili humanitate non solū
delectaretur ingenio tuo, sed etiam liberaliter communicaret,
quæ tibi in hac ratione discendi profutura credebat. Hæc discen-
di auiditas te postea in ultimam Europæ oram pertraxit, ad ui-
rum excellentem, cuius rationem, qua motus cœlestium corpo-
rum obseruauit, tu nobis luculenta descriptione exposuisti. Is et
si rationem usitatam qua in Scholis hæ artes docentur non se-
quitur, tamen præclarum thesaurum existimo, si obseruationes
eius te instigante aliquando, ut futurum speramus, nobis com-
municentur. Magnam utilitatem in tota uita hoc genus doctri-
næ habet, quod motus cœlestium corporum scrutatur. Itaq; nō
solum præclare de te sentio, sed etiam magnam spem cōcipio fu-
turum, ut tua opera plurimum lucis uniuerso huic generi doctri-
næ afferatur. Nec dubito ciuem nostrū Ioannem de Regiomonte
pari sedulitate in iuuetute sua esse usum, cuius multa & insignia
monumenta Schonerus noster in lucem ædidi. In huius Bibli-
otheca cum hisce diebus hunc de Natiuitatibus librum uidere
mus, etsi paulo ante simili argumento Arabem ædideramus, ta-
men existimauimus hunc Montulmum quoq; esse ædendum,
Non ideo solum, quod nulla bono uiro potest esse dignior cura
quā ut monumenta doctorum uirorum conferuentur, sed etiam
quia hæc ipsa philosophiæ pars de Natiuitatibus, certas & ma-
gnas utilitates habet ad uitam, sine superstitione recte institu-
dam. Volui autem mi Ioachime tuo nomini hunc auctorem ha-
ctenus nusquam æditum dedicare: non ideo solum, quia te ob uir-
tutem & insigne discendi studium plurimum amo, sed ut hunc
auctorem, quasi præmium quoddam laborū & studiū tui à nobis
habe-

habeas. Semper in hac Repub. nostra fuerunt homines Mathe-
maticum studiosi, nec sanè uel ex opibus, uel ædificijs, uel alijs com-
mendationis genere nobiliorem eam esse existimo, quàm quod
hæc studia coluit, & excellentissimos uiros Regiomontanum,
Vernerum, & similes habuit. Cum itaq; in totum ferè orbem
hinc merces exportentur, quid prohibet etiam doctissimorum
uirorum monumenta à summis uiris conseruata, hinc in totum
orbem euulgari? Ego quidem sic sentio, etiam in hac parte me
de Repub. præclare mereri, sed Schonero & plus gratiæ & lau-
dis debetur, qui huiusmodi autoribus uulgandis & suam erga
studia uoluntatem toti mundo commendat, & Reipub. dignita-
tem non paulo rectius auget, quàm qui præter opes nihil neq;
sciunt nec admirantur. Tuum erit, ut non solum officium nostrū
probes, sed etiam Schoneri erga te & omnes studiosos summam
uoluntatem agnoscas & prædices. Bene uale Noribergæ Ca-
lend. Augusti 1540.

Johannes Petreius
ciuis & typogra-
phus Noribergeñ.

A 3

ANTONII DE MONTVLMO ARTIVM

ET MEDICINAE DOCTORIS, IN IV
dicijs natiuitatum liber præclarissimus.

Cap. 1. Quomodo eligendus sit Almuten loci alicuius.

Annotat.
Io. de Re-
giomote.

*In hoc primo capitulo Antonius disputat, utrum ad hoc qd p'aneta sit Almuten ali-
suius loci, requiratur quod aspiciat eum locum. Concludit tamen aspectum non esse ne-
cessarium. Allegat etiam Leopoldum de Austria.*



LLE reuerendissimus Ptolemæus, qui naturali calle in su-
is iudicijs processit in libro quatuor partium, parte ter-
tia, cap. 2. dicebat: quod Almuten alicuius loci est ille plane-
ta, qui in dicto loco habet quinque conditiones, quæ sunt, tri-
plicitas, domus, exaltatio, terminus, apparitio, uel Solis as-
piciat in figura. Et ille q habuit plures in dicto loco istarum
fortitudinum uel omnes, ille erit dicti loci significator, & per apparitionem
intelligebat coniunctionem corporalem, uel aspectum ad dictum locum.
Et etiam Ptolemæus loco allegato parte secunda, cap. 1. dicebat, quod ille
est Almuten tempore eclipsis, qui plures habet dignitates in loco eclipsis,
& in angulo præcedenti, & aspectu aliquo aspiciat dictum locum, uel ibi
corporaliter sit. Vnde ex intentione eius extrahitur, quod coniunctio corpo-
ralis uel aspectus sit de conditionibus requisitis in inuentione Almuten.
Item Haly Abenragel lib. 1. cap. 9. ponebat, quod Almuten cōiunctiōis erat
dominus ascendentis si ipsum aspiciebat. Et consimiliter dixit de Almuten
domus secundæ. Item Bonatus in natiuitatibus cap. 3. ad inueniendum
Animodar, necessario cōcludebat aspectum illius, qui debebat esse Almutem
in loco cōiunctiōis uel præuentionis immediate præcedētis natiuitatem.
Sed Alkabitius, qui præ alijs omnibus cum breuitate optime dixit, in in-
trodutorio differentia quarta de expositione Animodar, absolute ponebat
Almuten gradus coniunctiōis uel præuentionis immediate præce-
dētis natiuitatem, qui plures fortitudines absolute habebat in dicto loco,
nec considerabat aspectum. Et differentia prima circa finem, illud met asse-
rebat. Et Haly libro allegato cap. 10. ad inueniendum Almuten, gradus
coniunctiōis significatorem accepit non considerando aspectum. Et in
tractatu de urina, non uisa fuit significator inuentus absq; eius cōsideratiōe
aspectus

aspectus Et sic uoluit Leopoldus de Austria, & alij quamplures auctores. Quare Bonatus recto ordine non processit, cum præponebat aspectū cuiusq; domini alicuius dignitatis in loco, in quo debet quæri Almuten ultra dignitatem domini domus, uel domini exaltationis, si dictum locum non aspiceret. Et licet uideatur pro se adducere posse Ptolemæum loco prædicto, non tamen ponit. Quoniã Ptolemæus ponebat bene naturã aspectus multum ualere, sed non præponebat dignitatem aspectus excellere dignitatem domus in hoc casu: unde expressæ auctoritates sunt contra ipsum Bonatum, & rationibus contra ipsum sic persuadetur, præsupponatur uerissimum, quòd dignitas domus uel exaltationis est maior (loquendo absolute) quàm sit dignitas aspectus. Hoc præsupposito, sit tertius gradus Arietis, cuius uolumus quærere Almuten, Et ponatur quòd nec Sol nec Mars dictum locum aspiciant, sed Iupiter dñs triplicitatis secundus aspiciat, tunc secundum uiam eius Iupiter erit Almuten gradus prædicti. Sed cõtra: maior est dignitas & cõuenientia, quæ habetur per domũ, quàm quæ habetur per aspectum, ergo &c. Ad secundum patet per processum Ptolemæi, ubi in omnibus locis, in quibus quæritur Almuten, præponit dignitatẽ domus. Secũdo sequeretur, quòd in aliqua natiuitate multum propinquè æstimata, secundum uiam de Animodar, quam ipse tenet, nõ posset fieri Animodar cõclusio est falsa, ergo. Cõsequẽtia sic pbatur, ga sit certus locus in quo debet quæri Almuten, tunc satis possibile est, quòd nullus dominus dignitatis dicti loci ipsum locum aspiciat, tunc non poterit inueniri Almuten secundum ipsum, & per consequens non poterit face re Animodar in natiuitate prædicta. Tertio modo patuit cõsequẽtia experientia, quòd dominus loci habens plures dignitates, in eo est inuentus Almuten, & sic continue iudicauit, & processit ad ueritatem. Nam una die cum mihi principium ægritudinis cuiusdam nobilis dominæ præsentatũ fuit, de qua scire uolui an debebat liberari uel mori uia sola astronomica, & Libra erat in octaua domo, & dominus ascendẽtis Luna, & conclusi Saturnum Almuten octauæ, qui nullo aspectu dictum locum aspiciebat, & Venus erat in nona, aspiciens dictum locum, Luna à Saturno recedebat, & Veneri iungebatur sub terra, unde iudicauit dominam transiisse periculum mortis de pauco, & quia Veneri sub terra iungebatur, quæ erat multum dignificata in Libra, dixi, quod iterum domina debebat paroxis mare ad periculũ, sed nõ ita intensum quemadmodũ fuit primũ. Et quod hæc domina debebat cito liberari. Et dixi, quòd infirmitas erat noua, nec huius hic pono causas, & omnia successerunt ad ueritatem. Vnde, si fuisset Venus Almuten octauæ, iudicassem ipsam de proximo morituram, quia nullus erat aspectus fortunæ, nec alicuius beneuoli corporalis coniunctio, Luna existente male disposita, cum coniunctione prædicta sequebatur mors dictæ dominæ. Et sic in omnibus iudicijs per experientiam adinueni. Almuten alicuius loci, est planeta qui plures numero fortitudines habet in dicto loco, aspiciat uel non aspiciat, sed si aspexerit est melior. Si uero in dicto loco

plures planetæ æquales essent in fortitudine, ille erit Almuten, qui dictum locum aspexerit. Et si æqualiter aspexerint, eligemus illum qui erit in angulo fortioris esse. Et si æqualiter fuerint, illum eligemus, qui fuerit in succo Hayz, & Soli affinior in figura, ita quod non sit sub radijs Solis, & meliori aspectu dictum locum aspiciat, ille erit Almuten eligendus &c.

Cap. II. De duobus rectificandi modis natiuitatum.

Annotat. In hoc capitulo secundo de opinionibus Animodar, aliqui enim æquare solebant secundum quantitatem continuam, ut Guido Bonatus, alij secundum discretam, quæ uia est cõmunior. Io. de Regiomõte.



Quoniam in iudicijs natiuitatum debemus præcise operari absque minuti scrupulo ratione directionum, & etiam debemus planetarum adæquationes habere præcise, & quia dabantur horæ natiuitatum nostris sapientibus antiquis magnam diuersitatem inueniebant in iudicijs natiuitatum nec habere poterant ueritatem præcisam. Considerauerunt quod forte erat eis impossibile habere præcisum ascendens, nisi ipsi astarte partui, quod eis non erat congruum, & capere possint altitudinem Soli hora exitus infantis ab utero matris, uel altitudinem alicuius alterius stelle, ut possent præcisum ascendens habere, quoniam obstetrices nesciunt tempus proferre præcisum exitus infantis, & horologia & multa alia instrumenta, quæ inuenta sunt ad temporis mensurationem, fallunt. Ideo sapientissimi conati sunt rectificare tempus datum æstimated, & ipsum reducere ad puntuale atque præcisum tempus, in quo natus est in exitu ab utero matris, & uia duplici processerunt. Prima fuit illa, quæ præsupponit, quod locus Lunæ in casu spermatis est ascendens natiuitatis, & locus Lunæ hora natiuitatis est ascendens casus spermatis in matricem. Secunda uia, qua dictum tempus rectificabatur ad præcisum, quod ad tempus æstimatum hora exitus infantis ab utero matris æquantur planetæ, eleuatur ascendens & domus cæteræ adæquantur, & ad dictum tempus æstimatum considerant si luminatum coniunctio immediate præcesserit, uel ipsorum oppositio, & quemcunque ipsarum immediate præcedentem inueniebant, quærebant Almutem ipsius coniunctionis uel oppositionis, & considerabant locum Almutem prædicti in figura temporis æstimati, & per ipsius propinquitatem alicui angulorum principalium figuræ æstimatæ, ponebant illum angulum, cui propior erat in simili gradu prædicti signi, in quo primo erat ad numerum graduum signi, quos peragrauerat Almutem in signo in quo erat. Deinde uidebant quantum tempus diuersificabatur angulus ab angulo prius æstimato, & dictum tempus subtrahebant à tempore æstimato uel addebant secundum quod angulus ultero æquatus erat prior uel posterior angulo

angulo æstimato, & dicto tempore æquato iterum planetarum situs æquabant. Hanc uiam inuenit ille subtilissimus Ptolemæus in libro quatuor partium, parte 3. cap. 2. Hanc uiam recitat Omar in suis natiuitatibus, & Alkabitius ipsam recitat differētia quarta introductorij sui, & etiam exhibitur à Ptolemæo in libro de centum uerbis, uerbo 34.

*Ptole
3. m. 2.*

De primo modo rectificandi genituras per Animodar, cuius duplicem ostendit intellectum.

Item in latitudine 47 graduum, dum principium Cancrī est in oriente, principium Piscis est in medio cœli. In latitudine itaq; maiori possibile est 4 Cancrī esse in oriente, dum 4 Piscis est in medio cœli, quem igitur duorum angulorum assimilabimus ipsi Almuten etiam secundum quantitatem discretam. Item Luna habente latitudinem, an accipienda sit longitudo loci Lunæ ab occidente, aut longitudo gradus cum quo occidit Luna ab ipso occidente, similiter in oriente, & uidetur melius quod accipiatur gradus cum quo oritur uel occidit.

Annotat.
Io. de Reo
geomōte.

Hæc enim uia à modernis accipitur sub duplici intellectu. Primus intellectus est, quem uidetur tenere Bonatus de Forliuio, et hūc etiā intellectum multi tenuerunt, & tenent, uidelicet, q̄ ei ecta figura tempore æstimato considerabant Almuten coniunctionis uel præuentionis, ut dictū est, & uidebant cui angulorum quatuor in figura æstimata erat propior secundum quantitatem continuam, & cui angulorum erat propior, illum adæquabant ad instar numeri graduum, quos peragrauerat Almuten in signo quo erat Gratia exempli: Tempore æstimato fuit ascendens quintus gradus Capricorni, & angulus mediū cœli quartus gradus Tauri, & natiuitas sit cōiunctionalis, & eius Almuten sit Sol in 14 gradu, Et quia 14 gradus Arietis secundum quantitatem continuam propinquior est quatuor gradibus Tauri, quàm quinque gradibus Capricorni. Ideo ponebant medium cœli 14 gradibus Tauri ad illorum instar domos cæteras adæquabant, & conlimiliter faciebāt de ascendente de septima & quarta, et secundum quantitatem continuam erat propior alicui ipsorum angulorum Almuten prædictus. Secundus intellectus datur à modernis, quem uidetur ad literam insequi Omar de natiuitatibus, & Leopoldus de Austria, et uidetur fuisse de intentione Ptolemæi & Alkabitij. Et est q̄ facta figura tempore æstimato, et positis planetis in ipsa, & inuento Almuten loci prædicti, & cui angulorum ascendens uel decimū fuerit propior secundum quantitatem discretam, illum angulum adæquant ad instar numeri graduū, q̄s peragrauerat Almuten in signo in q̄ erat, ita q̄ iste intellectus cōsiderat propinquitatē Almuten, secundum q̄ numerus graduū q̄s peragrauerat Almuten, fuerit magis propinquus numero graduū ascendētis, q̄ numero graduū 10, ita q̄ primus intellectus loquitur Geometricè, iste uero Arith-

*Ammon
Virius*

metice, & cui angulorū ascendētis uel 10 secundum quantitatem discretam fuerit propior, illum angulum ad instar illius adæquante. Gratia exempli propositi: Quintus gradus Capricorni erat ascendens æstimatum, & gradus decimi anguli erat quartus Tauri, & Almuten erat Sol in 14 gradibus Arietis. Iste intellectus sic rectificat, numerus gradus Almuten est 14, & iste numerus 14 est propinquior numero 5 quā numero 4. Ideo adæquabāt numerum 5 ad numerum 14. & ponit 14 gradum Capricorni pro ascendente. Et econuerso fecit si 5 gradus fuisset in medio cœli, & 4 Capricorni fuisset in ascendente, adæquasset 10 ad instar numeri graduum 14. & sic 14 gradum Tauri posuisset in medio cœli, & cum illo adæquasset cæteras domos, & tempus æstimatum rectificasset &c.

Improbatio primi intellectus secundæ uia.

Annotat. **Io. de Re-
giomōte.** Tibi arguitur cōtra Bonatum. Sequeretur enim quod hora per Animodar sumpta, quæ doq; distaret ab hora uera per horam integram & mediam. Sit enim Υ Almuten loci ζ uel δ in 29 gradu ♋ . & sit in rei ueritate ascendens 4 ♋ , tunc cœli erit 2 m , & c. Sed hoc argumentum etiam est contra alios, qui secundum quantitatem discretam æquant. Item duo nati in una hora, unus quidem in principio, & alter in fine haberent idem ascendens. Nascatur enim unus in casu priori ascendente 4 ♋ , & alius in rei ueritate ascendente 29. Item nato quandoq; daretur aliud signū ascendens, quā in rei ueritate habuerit. Item ponatur Almuten præcise in medio inter ascendens & medium cœli tempore natiuitatis æstimatæ, iam qua ratione æquabis unum angulum, habebis æquare & alium. Adducit experimentum suum in natiuitate quadam, quæ fuit anno domini 1395, sed rationes illæ uel similes possunt formari cōtra aliam uiam. Item contra Guidonem auctoritatibus Omar dicit: Si Almuten fuerit propinquior ascendenti, uel nadir eius quā medio cœli & c. Item auctoritate Leopoldi contra secundum modum arguebat Antonius dominus Mantuanus. Deinde commemorat modum Hermetis per tres moras, quarum minima est 258 dierum, media 273, maior 288. Item contra uia Hermetis sequeretur quod tres nati uno die, unus in mane, alter in meridie, tertius de sero, haberent idē signū. Ponatur enim q; tres cōcepti sint uno die, unus in mane, alter in meridie, et tertius sero & c. et quod natiuitates ita sibi succedāt sicut conceptiones, & c. hoc non est admittendū, ppter diuersas moras. uide bene. Quidā p natiuitatē præcisam credūt se posse habere cōceptionem præcisam, per hunc modum. Sed contra hos facit philosophus 10 de animalibus: Quidam enim intrant undecimum mensem, & quidam septimum, sed maior non extendit se ad 11 menses, neq; minor ad 7 & c. Ptolemæus & alij uoluerunt, quod Almuten ζ uel præuentionis, est tantæ fortitudinis & potentia, quod est regulator & fortissimus significator omniū quæ fiūt in ipso mense. Vnde Messahala: Quando dominum ζ uel δ immediate præcedentis aliquam quæstionem inueniebat in angulo, maxime cum aliqua dignitate, ipsum accipiebat pro significatore & non alterum, & hoc erat unum eius secretum. Instans natiuitatis est, quando fœtus medius est intus, & medius extra, & tūc accipiendū est ascendens. Sis cautus quando tempore æstimato principium uel finis signi est in angulo æquando.

Quantum ad primam uiam contra illos qui credunt inuenire præcile gradū ascendente per Animodar, ita quod sit idem gradus præcile, & contra Guidonem Bonatum de Forliuio, qui retinet hunc intellectum, arguitur sic primo, quia statim sequeretur, quod Astrologus posset decipi à uero ascendente, qui fuit hora natiuitatis per unam horam cum dimidia, & ultra. Et per consequens, non posset habere uera loca planetarū præcile ad debitum tempus, nec debitum ascendens, & tota figura redderetur falsa. Consequenter probatur sic, ita quod Almuten sit Saturnus loci conjunctionis uel præuentionis, quæ immediate præcessit, & sit Saturnus in 24 gradu Libræ, & sit in rei ueritate, & sit ascendens 4 gradus Capricorni hora æstimata, tunc medium cœli erit 2 gradus Scorpij, & secundū quantitatem situs Saturni erit propinquior gradui 10 quàm gradui ascendentis, tunc in medio cœli ponetur 2 gradus Scorpij, & si per decimam domū æquaueris ascendens, resultabit in ascendente 3 gradus Aquarij, qui reputabitur ascendens uerum & adæquatum, sed inter 4 gradum Capricorni, qui fuit ascendens horæ æstimatæ, & 3 gradum Aquarij, qui est ascendens inuentus est tempus unius horæ & 43 minutorum horæ. Ergo erit nimis sensibilis error intra horam æstimatam & horam præcisam, quod non est credendum, quia si hora fuisset æstimata, post ita uenisset, & quod relatores sic large errassent ferè per tempus duarum horarum, non est credendum.

Secundo arguitur contra Guidonem & ipsum insequentem sic, tunc sequeretur quod duo nati in una hora, haberent eundem gradum pro ascendente supposito, quod unus nascatur in principio horæ, alter in fine, consequens est impossibile, ergo &c. Cōsequenter probatur sic, stante casu, posito quod natus sit unus in rei ueritate ascendente gradu Capricorni, alter natus sit ascendente 29 gradu eiusdem. Tunc cum Saturnus Almuten prædicto insit paruo tempore in loco eius minutum non uariauerit, & continue est propinquior secundum situm gradui decimæ domus quàm gradui ascendentis, sequitur quod æquando decimam domum, secundum dictum Almuten, utriusque nati erit ascendens 3 gradus Aquarij, quod est mere impossibile.

Tertio arguitur cōtra ipsum Guidonem, quia statim sequeretur stante intellectu suo, quod aliquo casu posito, natus posset habere aliud signum pro ascendente, quàm sit signum cuius gradus in rei ueritate debet esse eius ascendens, quod est fallum, ex quo signa luccelsiue oriuntur, & etiam statim sequeretur, quod aliū dominū ascendētis haberet, unde Astrologus non posset de nato pposito iudicare. Sed cōsequenter prima probatur sic, sit ita quod in rei ueritate ascendens natus est 6 gradus Sagitarij, & hora æstimata sit ad tertiam partem horæ post, tunc ascendet Capricornus. Sit etiam ita, quod Almuten conjunctionis uel præuentionis sit in Capricorno, tunc secundū intentionem ipsius ponetur Capricornus pro ascendente in simili gradu, in quo fuerit Almuten, & per consequens natus habebat aliud signum pro ascendente quàm habere deberet, quod est impossibile ceteris paribus.

Quarto arguitur contra prædictum intellectum sic, sit hora æstimata eres

ita figura, & ponatur Almuten conjunctionis uel præuentionis &c. in figura figuræ, quod tantum distat secundum quantitatem continuam à decima domo, quantum distat ab ascendente, nec in his duobus angulis in gradibus similè habeat cū numero graduum Almuten, tunc hoc casu posito qua ratione debet æquare ascendens, relinquetur ergo in dubium quem angulū debeat adæquare. Et ut aliàs nō negat casum, pono ipsum sic, sit ascendens 4 gradus Libræ in latitudine ista, tunc erit 4 gradus Cancrī in medio cœli. Volo tunc quod Almuten sit in 19 gradu Leonis, tunc secundum situm æqualiter distabit à medio cœli & ab ascendente, ergo si tunc pones mediū cœli 19 gradum Cancrī, erit in ascendente 15 gradus Libræ. Et si uelles æquare ascendens & non decimum, ponens 19 gradum Libræ in ascendente, & 24 gradus Cancrī erit in medio cœli, & sic intellectus Guidonis te in confusionem induceret. Hoc etiam uidi (experientia) in natiuitate magnifici domini, Domini Francisci iunioris de Cararia domini Paduæ &c. ubi habebat in propinquissimo tempore æstimatiuo, & per hūc modū inueniebam errorem unius horæ, & sic in multis natiuitatibus expertus sum, quod iste intellectus est falsus, licet aliquando ex casu inueniatur ascendens per hunc modum. Etiam hoc anno 1396 die 26 Iulij, de sero post occasum Solis, accepi altitudinem Vulturis cadentis, quæ erat 72 gra. 20 m. in exitu infantis filij domini Ludouici de Vbetis de Florētia Consiliarij ac socij domini mei, & fuit in ascendente 26 gra. Aquarij, & in decima domo 13 Sagitarij, & natiuitas erat præuentionalis, & grad. præuentionis 7 gra. Leonis, & Sol erat Almuten eius, qui erat in 13 gra Leonis, unde propior erat secundum situm gradui septimæ quàm decimæ. Si uero secundum situm adæquassem, figura falsa fuisset, sed adæquando secundum numerum, patet quod punctualis fuit, unde pro certo in ista figura patuit experientia, quod illa opinio non erat uera, quæ loquitur de distantia secundum situm. Quinto arguitur auctoritatibus contra ipsum Guidonem primo auctoritate Omar, qui ad textum eius taliter proferebat. Aspicias ipsum autorem utrum sit propior gradui ascendentis, uel gradui mediij cœli & eius nadir, quod si fuerit propior gradui ascendentis & eius nadir, pone gradum ascendentis, id est, dimitte eum, & pone ascendens simile gradui planetæ & eius minutum, Si uero fuerit propior gradui mediij cœli & eius nadir, pone gradum mediij cœli sicut gradus planetæ & eius minutum. Vnde Omar cū dixit, quod si Almuten fuerit propior gradui mediij cœli & eius nadir quàm ascendenti, nō potest intelligi, nisi quod fuerit locutus secundum distantiam discretam, quia secundum quantitatem continuam, non est possibile quod gradus Almuten sit propinquior gradui mediij cœli & eius nadir, quàm ascendenti, si quis bene considerat. Vane saluebatur ab uno, qui in tam sublimi negotio putabat talem uirum fuisse locutum cum uerbo ambiguo Dicebat equidem iste, quod Omar intelligebat, & pro uel, cum dicebat, propior gradui decimæ & eius nadir, id est, propior decimæ uel eius nadir, & hoc modo sibi fugā dabat à textu Omar. Secundo arguitur auctoria

toritate Leopoldi de Austria tractatu septimo, cap. 1 de Animodar, sic dicebat: Vide Almuten loci conjunctionis uel præuentionis immediate, cui angulorum mediæ cœli uel ascendens est propior in numero suorum graduum, & cui propior fuerit angulus, ille constituatur &c Relinquitur ergo quod intellectus Guidonis Bonati & suorum sequentium stare non potest.

Improbatio secundi intellectus.

Secundus intellectus est, qui cōmuniter practicatur, & dicit fuisse hoc de intentione Omar & Leopoldi locis allegatis, & etia uult hoc extra hūc de intentione Ptolemæi, & dicit, intellectus prior stare non potest ratio nibus supradictis, ergo à sufficienti diuisione relinquetur talis intellectus, uidelicet, quod distantia Almuten prædicti ab angulo debet considerari secundum distantiam Arithmetica & non Geometricam Et adducebat textū Ptolemæi cap. allegato, qui dicebat, quod si in gradu conjunctionis uel præuentionis essent duo planetæ æque potentes, quod secundum illum debet fieri Animodar, qui secundum numerum fuerit propior ascendenti. Si autem duos uel plures planetas inuicem associari inuenerimus, aspiciemus numerū quem unusquisq; ambulauerit hora natiuitatis, & quicumq; numerus fuerit propior ascendenti, per illum fiet Animodar, & subiungit quod si numerum graduum duorum uel plurium prope numerū graduum ascendens inuenerimus, ponemus numerum graduum illius qui fuerit fortior in angulo Dicebat ergo iste intellectus, quod Ptolemæus locutus est secundum numerum continue & non secundum situm. Contra hūc intellectum arguebat mihi magnificus dominus Mantuanus dicens: quod qui per distantiam Arithmetica, Almuten ab angulo rectificat dictum ascendens, credens ipsum præcise inueniri, errabat aliquando à uero ascendente per unam horam & ultra, ergo tunc intellectus erit falsus, consequentia nota est, assumptum probabat in casu, etiam in rei ueritate, quod aliquis sit natus ascendente 28 gradu Piscium, & detur hora æstimata post, ita quod horæ æstimatæ sit ascendens 4 gradus Arietis, tunc in medio cœli erit 29 Capricorni. Sit ergo quod Almuten in 28 gradu alicuius signi, tunc secundum istum intellectum ponetur in ascendente 28 gradus Arietis, quia Almuten prædictus secundum eius numerum nimis distat à quatuor cōdistat à duobus, scilicet inter ascendentem uerum, qui est 28 gradus piscis, et inter ascendentem nunc inuentum, qui est 28 gradus Arietis, & cadit tempus in ascendendo in hac latitudine unius horæ & trium minorum & ultra, ergo nimis sensibilis erit iste error. Secundo arguebat prædictus nobis contra prædictum intellectum, sit ita, quod hora æstimata sit ascendens Virgo in 15 gradu, tunc medium cœli erit 5 gradus Geminorum, cum sit in rei ueritate, q̄ natus fuerit ascendente 4 gradu Virginis, tunc Almuten secundū ipsos erit in 4 gradu alicuius signi, tūc sic Almuten ppior erit deci

in domui quàm ascendenti, ergo 4 gradus Geminorum erit in medio coeli; tunc ultra 4 Geminorum erit in medio coeli, ergo in ascendente erit nonus gradus uirginis, quæ patent calculanti, tunc sic ascendens præcisum, fuit quartus gradus Virginis, & ascendens inuentum per Animodar, est 9 gradus Virginis, ergo false dicit iste intellectus, quòd per eius Animodar possit ascendens præcisum inueniri. Tertio arguitur ratione, qua numerus est quædam mensura consistens in anima, sed per talem mensuram in anima existentem non est causa effectiuæ qualitatis Almuten & ascendentis, ergo talis intellectus solum numerum considerando non debet facere Animodar.

De uia Hermetis secundo rectificandi modo generas per moram nati in utero.

Alia uia fuit Hermetis & Ptolemæi, & habetur in principio commentorum Centiloquij, & etiã habetur in textu in uerbo. 51. Hæc etiam uia tenetur à Leopoldo, & communiter à sapientibus omnibus, dicunt quòd locus Lunæ in natiuitate fuit ascendens casus spermatis in matricem, & locus Lunæ tempore casus spermatis in matricem est ascendens hora natiuitatis, & dicunt quòd inuenerunt in natiuitate hominum tantam conformitatem Lunæ ad ascendens nati, ita quòd per tot reuolutos orbis Luna uenit ad punctum nominatum. Et assignant isti tres moras natorum in uteris matrū ipsorum, dicunt quòd minus tempus quo fiet natus in utero, dico incipiendo à casu spermatis, est 258 dies, mora uero media est 273 dies, maior uero est 288 dies. Inter istas uero moras prædicta sunt aliæ moræ, quæ sunt aliquando maiores minori mora, & aliquando maiores media mora, & dicunt quòd cum Luna fuerit in gradu occidentis tempore natiuitatis, fuit mora minor, quia ad tempus casus spermatis usq; ad tempus natiuitatis sunt 258 dies. Et si Luna fuerit in gradu orientis tempore natiuitatis, fuit mora media inter casum spermatis & natiuitatem, & est 273 dies. Si uero fuerit sub terra à terra occidentis, & distet ab occidente minus uno gradu, tunc mora fuit maior, quæ erit 288 dies à casu spermatis usq; ad natiuitatē. Et si Luna fuerit in fine domus, si mora fuerit maior q̄ mora minor, & fuit minor quàm media. Et ut breuius supra dicta omnia habeatis, & dimissis uerbis cōsidera in hora natiuitatis quàm præcisius potes locum Lunæ secundum gradum, minutum, & secundum, & erigas figurā præcisam iuxta posse, tunc considera Lunam si fuerit supra terram, recipi gradus æquales, qui sunt inter ipsam & occidentem, & duplica, & duplicatum diuide per 24. & quod exierit, ostēdet uobis dies, & quod remanserit est hora, tunc dies & horas adde minori moræ, & habebis moram quæsitam. Si uero Luna fuerit sub terra inter Oriens & Occidens, accipe gradus æquales, qui sunt ab oriente usq; ad Lunam, & ipsos duplica, & duplica

ratum diuide per 24, & numerus quotus erit dies, & quod remanserit, erūt
 horæ, quos dies & horas adde supra moram mediam, & habebis quæsi-
 tum &c Sed si fuerit in gradu orientis, erit mora minor, hoc intellige in
 gradu & minuta habita, ergo mora quæsitā ipsam subtrahe ab hora natiui-
 tatis, & remanet hora casus spermatis, cum qua hora quæras uerum motū
 Lunæ secundum gradum, minutum & secundum, & ille gradus, minutum
 & secundum illius signi, erit ascendēs hora natiuitatis, & habebis quæsitū,
 & uerus locus Lunæ in natiuitate fuit ascendens casus spermatis in matris-
 cem. Caue etiā cum quæris uerum locum Lunæ tempore casus sperma-
 tis, et etiā tempore natiuitatis, quòd non sit annus bisextilis, quoniam si
 est annus bisextilis, debes operari ut scis. Hæc uia sub duplici intentione
 potest ad opus ab aliquo introduci. Prima intentio est, quòd ab aliquibus
 hæc uia est consueta introduci, ut per ipsam tempore æstimato posset inue-
 niri ascendens uerum et præcisum alicuius natiuitatis. Secunda intentio
 q̄ habito præciso ascendente, sciamus quærerere horā casus spermatis in ma-
 tricem, et ista intentio multum sollicitatur ab aliquibus, et dubitant ne uxores
 eos decipiant ratione filiorum uel filiarum. Contra primam intentio-
 nem arguebat mihi magnificus dominus Mantuæ sic: si per istam uiam
 tempore æstimato posset quæri uerum et præcisum ascendens, sequeretur
 quòd solum sufficeret considerare signum pro ascendente et non gradum,
 cōclusio est contra omnes auctores, quia omnia iudicia ipsorum uariarentur
 secundum situm domorum. Et consequentia probatur sic: Sit ita quòd
 hora æstimata distet à tempore uero & præciso per medietatem horæ, & sit
 ascendens tempore præciso 8 gra. Piscium, & Luna sit in primo gradu Vir-
 ginis, tunc ferè ad unam mediam partem horæ post Luna erit in gradu oc-
 cidentis ut sic dicam, ergo per horam æstimatam dabitur nato fuisse tempo-
 re moræ minoris, sed tempore uero et præciso Luna erit distans ab occidē-
 te per 7 gradus, quibus duplicatis erunt 14 gradus, qui reputabuntur 14
 horæ addēdæ supra moram. Sed Luna in 14 horis pertransit gradus ultra
 6, ergo ascendens inuentū distabit ab ascendente uero p̄ 6 gra. et per conse-
 quens operatio non poterit operari uerum et præcisum ascendens. Secun-
 do arguitur contra dictam intentionem, quòd statim sequeretur, quòd tres
 nati, unus in mane eiusdē diei, alter in meridie eiusdem, tertius in sero eius-
 dem, haberent idem signum pro ascendente, consequens est mere impos-
 sibile, ergo consequentia probatur sic, supponatur quòd de mane Luna sit
 in principio alicuius signi, tempore casus spermatis in matricē, in meridie
 eiusdē fiat cōceptio, siue alter casus feminis, in sero uero alter. Et uolo quòd
 sicut casus feminis se habeant in sequela unius ad alterum, ita se habeat nati-
 uitas unius ad natiuitatem alterius, scilicet cum Luna in casibus feminis fuit
 continue in uno signo, sequitur necessario, quòd idem signum met erit ascē-
 dens ipsorum trium natorum, in una eadem die, in tanta diuersitate tempo-
 ris dicta, quod est mere impossibile. Forsan negaretur casus prædictus
 propter indiuiduantes dispositiones diuersarū matricū, & ratione diuerso-
 rum

rum aspectuum coelestium ac locorum, & diuersorum seminum, fortificetur casus saltem quod unus nascatur in mane unius diei, & alter in meridie alterius diei, quod est satis cōtingens, tunc sequeretur propositum. Ad secundam intētionem arguitur sic, auctoritate philosophi 10 de animalibus qui dicit ad textum, quod quidam intrant ad 11 mensem, sed mora maior non se extendit ad illud tempus, ergo. Secundo dixit philosophus ibidē & etiam experientia docet, quod nasci potest & uiuet in septimo, sed mora minor non se extendit ad tam paruum tempus, ergo &c. Ex quo infertur contra secundam intentionem, quod tam per horam æstimatam quàm per horam præcisam & ueram natiuitatis, non potest Astrologus certificari de casu seminis in matricem &c. Nec hic adduco rationes contra hanc intensionem, quia solum intendo procedere contra primam intensionem, quæ credit inuenire præcisum ascendens.

Auctoris de rectificationibus opinio.

NVnc restat inquirere, quid in hoc sentiã ueritatis, & ne à Ptolemæo, ac à ueritate uidear deuiare, solum ipsius intensionem ad talem intellectum deduco. Ptolemæus & alij uoluerunt, quod Almuten conjunctionis uel præuentionis immediate præcedentis natiuitatem, sit tantæ fortitudinis & potentia, quod est regulator, & unus fortissimus signator negotiorum, quæ fiunt in eodem mense. Vnde Maslahala quando dominū conjunctionis uel præuentionis immediate præcedentis, in figura alicuius quæstionis propositæ inueniebat in angulo, maxime cum aliqua dignitate, ipsum accipiebat pro significatore, et non alterum, et hoc erat unum eius secretum. Vnde fuit intentio Ptolemæi, quod si præcisum ascendens natiuitatis non potest haberi, quod perquiramus Animodar, quia inueniemus unum gradum pro ascendēte, qui erit idem, forsitan uel saltem erit unus gradus post gradum ascendentem, qui erit multum conformis partui naturali, qui gradus inuentus similitudinem portat cum numero Almuten, regulatore ratione motus. Hanc intensionem sentiebat Alkabitius differentia quarta de Animodar, cum dixit, Et putant multi Astrologorum, quod inueniatur per eum idem gradus ascendens natiuitatis alicuius. Et infra subiūgit: Sed inuenitur per eum dignior omnibus gradibus post gradum ascendentem in eadem hora secundum cursum naturalem, & concordat multotiens, id est, accidit aliquādo ut inueniatur per eū gradus idem ascendens. Et hæc fuit intētio Ptolemæi, & illi qui aliter credūt, cadent in errorē argumentorum positorū. Vnde si posseshabere ascendens præcisum cum aliquo bono instrumento, non est melius quàm altitudinem per instrumentum rectum accipere, quando natus exit de utero matris. Hora enim capiendi ascendens nati est, quando natus est in exitu, id est, quādo medietas ipsius nati est intus, alia uero extra, tūc debet capi altitudo alicuius stellæ præcila.

& tunc

& tunc habebis ascendens uerum & præcisum. Si uero ascendens uerum & præcisum habere non poteris, habeas tempus æstimatum iuxta propinquissimam æstimationem, & cum fuerit propinquius tãto melius, & cum remotius tanto peius. Caueas etiam à principijs & finibus signorum quando ueniunt in ascendente, quoniam hora æstimata potest esse post tempus uerum, et sic ascendit principium signi, ubi tempore præciso ascendebat finis alterius signi, & Almuten ostendet tibi ponere signum ascendens æstimatiue ubi debes ponere signum præcedens, & in hoc casu potes errare, & te debes bene informare de tempore æstimato, & sic contra de fine signi. Si uero non sic fuerit tempore æstimato erecta præcisissima figura, & calculato Sole & Luna statim uidebis si natiuitas est cõunctionalis uel præuentionalis. Dicitur enim natiuitas cõunctionalis, quando inter natiuitatem & cõunctionem luminarium immediate precedentem non fuerit oppositio ipsorum luminarium. Et natiuitas præuentionalis est illa, quam immediate præcessit oppositio luminarium, tunc si natiuitas est cõunctionalis habeas uerum locum cõunctionis, & ipsius loci quæras Almuten ut dixi supra cap. 1. Sed de loco cõunctionis non est dubium, quia idem est gradus utriusq; luminaris, sed secus est de oppositioe si immediate præcessit natiuitatem, quia tunc debes habere ueram oppositioem, & consideras gradum præuentionis hoc modo, quia si unum luminare est in oriente, aliud uero in occidente, capias locum luminaris quod tunc fuerit supra terrã, & considera Almuten ipsius loci modo dicto. Cuncq; habueris Almuten cõunctionis uel præuentionis immediate præcedentis, calculabis ipsam ueraciter, & præcipue tempore æstimato, & considerabis si fuerit propior secundum numerum ac situm gradui ascendenti uel decimæ domui, & cuiusq; ipsorum angulorum ascendenti uel decimæ fuerit propior, dictum signum ascendens hora æstimata, ad æqua in tot eius gradibus quot perambulauerat dictum Almuten in signo in quo est, et si dictum Almuten haberet dignitatem in dicto angulo, & ipsum aspiceret adhuc ellet melius. Si uero fuerit propior secundum situm ascendenti æstimato, & secundum numerum fuerit propior decimæ domui, ad æqua decimam domum ad similitudinem ipsius, uel econuerso: Si fuerit propior secundum numerum graduum eius ascendenti quàm decimæ, tunc debes æquare ascendens æstimatum & gradum inuentum, & adde uel subtrahe ab hora æstimata, & habebis quæsitum tempus. Et ut scias melius facere, primo tu debes considerare si gradus inuentus præcedit gradum ascendentem æstimatum, uel sequitur, quoniam si gradus inuentus præcedit æstimatum, id est, præcedit secundum motum diurnum, tunc dictum tempus debes subtrahere ab hora æstimata, quia natiuitas fuit ante æstimationem. Sed si sequitur dictum tempus adde quòd natiuitas fuit post æstimationem. Exemplum: Natiuitas cuiusdam nati æstimatiue fuit ascendente decimo gradu Tauri, & gradus inuentus fuit 20 eius, cū uides quòd natiuitas uera fuit post æstimationem, tunc capias ascendens 20 gradus Tauri, & subtrahe ascensionem decimi gradus

*uirtus
dñs asc
dentis.*

Tauri ab ascensionibus 20. & quod remanet diuide per 15. quia numerus quotus erunt horæ. Si uero non posset diuidi per 15. multiplica per 60. & diuide per 15. & erunt minuta horæ. Si aliqd remanserit multiplica per idẽ. & diuide per quot prius. & erunt secūda. quas hora. minuta. & secunda adde horæ æstimatæ. quia gradus ascendens æstimatus præcedit. & tũc habebis horam uerificatam. cum qua debes certissime omnes planetas calculare. Hic uero restat aliqd dicere de uerbo Ptolemæi. quod locus Lunæ in natiuitate intelligitur. quãdo habetur hora præcisa. & in natiuitatibus hominũ quæ accidũt ut in pluribus. quia pro ut scis Luna in omnibus iudicijs quasi magnam habet affinitatem ex parte ascendentis. Dixi quasi. quando in aliquibus inijs Luna est domina.

Cap. III. De nutritione nati.

Annotat.
Io. de Re-
giomõte.

In hoc 3 cap. De nutritione aspicit ascendens & eius dominum. luminare. cuius est auctoritas et dominos triplicitatis eius. Item dominos triplicitatis ascendẽtis. Qui si omnes fuerint impediti. præsertim si dominus ascendentis fuerit infortunatus à domino octauæ domus. natus non gustabit cibum. Infortuna in ascendente. impedit nutritionem. præsertim si nullam ibi dignitatem habet. malum tamen huius infortuna temperabunt stellæ fixæ bencuolæ per coniunctionem aut fortuna per aspectum. Cauda draconis in ascendente. excæcat natum. Luna infortunata per ☽ uel aspectum si fuerit in quarta domo. infert periculum matri. natus tamen nutrietur.



Postquam erexeris figuram natiuitatis. & calculatis bene planetis cum suis directionibus & latitudinibus. & situatis in figura erecta præcise ad latitudinem loci. in quo est facta natiuitas. Hæc omnia præcisius facias quãtum potes. tunc primo considera gradum ascendentem ac etiam eius dominum. considera etiam locum luminaris cuius fuerit auctoritas ac dominos triplicitatis ascendentis. Et si omnes inueneris infortunatos. cadẽtes & impeditos à radijs infortunarum. ac ab ipsarum corporibus maxime si dominus ascendentis fuerit infortunatus à domino octauæ domus. significat quod natus cibum non gustabit. donec moriatur. Et si omnes tales fuerint bene dispositi. maxime ascendens & eius dominus. significat quod natus nutrietur & bonam nutritionem habebit. Et si in ascendente fuerit infortuna. & nullam dignitatem de quatuor principibus habuerit ibi. & luminare. cuius est auctoritas natiuitatis. fuerit infortunatum. significat quod natus cito morietur. & non complebit nutritionem. Sed si dominus ascendentis & domini triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas. fuerint in angulis uel in succedentibus angulorum. et non fuerint impediti. significat quod natus nutrietur & perficiet nutritionẽ eius. tamen habebit unam nutritionem malam cum poena & infirmitate. Sed si dicta infortuna

quæ

quæ fuerit in ascendente, ibi habuerit aliquam dignitatem, & cum fuerit dignitas maior, tanto melius, tunc totum prædictum malum remittetur. Considera etiam si dicta infortuna, quæ fuerit in ascendente, fuerit corporaliter coniuncta cum aliqua beneuola stella fixa primæ uel secundæ magnitudinis, quoniã totum prædictum malum prædictæ infortunæ auferret, & consimiliter dices econtra, si fuerit coniuncta cum aliqua stella fixa infortunata, quoniam significatur intensius malum. Item cõsidera si aliqua fortuna fortis & firma in angulo uel succedenti ex beneuolo aspectu aspiciat locum infortunæ, uel saltem ex quadrato uel opposito cum receptione, significat quod auferat totum impedimentum dicti infortunati. Et si in ascendente fuerit fortuna, & dominus ascendens in competenti loco, significat quod natus bonam nutritionem habebit. Et si in ascendente fuerit Cauda draconis, & luminare, cuius fuerit auctoritas impeditum, nec fortuna aliqua per corpus uel radium caudæ iungatur, significat quod natus cæcabitur. Et si fuerit in eodem gradu, cæcabitur eodem anno. Quando in decima domo uel undecima fuerit aliquis bonus planeta, & ille fuerit in suo Rayz, id est, si fuerit diurnus, sit in dicto loco in natiuitate diurna. Et si fuerit nocturnus, sit in dicto loco in natiuitate nocturna. Et si habuerit aliquam dignitatem in ascendente, uel beneuolo aspectu aspiciat, significat quod natus nutrietur. Si dominus triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas, dico maxime de primo, fuerit in ascendente uel decima non impeditus, & similiter in undecima uel quinta, significat quod natus nutrietur. Et si Sol fuerit in ascendente, uel per tres gradus ante uel post, & fuerit in signo aereo uel terreo, nec fuerit in ascendente corporaliter cum stellis fixis beneuolis, maxime primæ uel secundæ magnitudinis, uel in eodem gradu cum stellis fortunis erraticis, uel aspexerint beneuolo aspectu, uel quocumque alio aspectu, et cadat receptio, et dicta fortuna fuerit fortis, et pars fortunæ fuerit etiã infortunata, significat quod natus iste cito morietur, & cibum non gustabit. Et quando in eodem termino, cuius est gradus ascendens, fuerint quatuor uel quinque, uel plures planetæ coniuncti, maxime in termino Mercurij & in signo humano, et fuerint etiã cum stellis fixis primæ uel secundæ magnitudinis, et dominus ascendens esset in signo humano, significat quod natus iste cito morietur. Et forsitan loquetur, et futurum aliquid prædicet, tamen cito terminabit, et hoc quia est tanta fortitudo agentium in eius complexionem, quod ad tantam subtilitatem et proportionem deducet eius complexionem, quod anima introducta tanquam cum instrumento multum modificata à stellarum radijs sic unitis facit eius operationem, sed quia tanta fortitudo agentium sic unitorum non potest suscipi in tali corpore, nec retineri, oportet quod cito eius humana complexio exeat latitudinem, et in pauco tempore natus morietur. Quando dominus ascendens fuerit combustus, et maxime in octaua domo, uel iungatur domino octauæ, significat quod natus non nutrietur. Quando in ascendente fuerit Luna, et illic fuerit infortunata, non significat nutritionem, maxime si fuerit luminare temporis. Sed si aspexerit eam beneuolo aspectu fortunæ,

maxime cum receptione, significat quòd dictum malum Lunæ remittetur. Et quando Luna fuerit corporaliter iuncta infortunæ uel per quartum uel oppositum, et fuerit in quarta domo, et dicta infortuna non fuerit in dignitate sua, imò fuerit multum infortunata, significat quòd natus nō nutrietur et periculum erit matri. Hoc intellige si Luna fuerit luminare temporis, & dignificata fuerit in ascendente, quoniã uidi iam duos natos nasci in combustione Lunæ, et uixerunt, tum ascendens et dominus eius ac triplicitatis luminaris competenter fuerunt dispositi. Quando duæ infortunæ fuerint cōiunctæ, maxime in octaua domo, significat paucam uitam nato, nisi dictæ infortunæ cōiunctæ fuerint in Capricorno. Hic loquor de Saturno et Marte, quoniam illic sunt dignificati. Quando domini triplicitatis ascendentis fuerint bene dispositi, testantur pro bona nutritione, sed si dominus triplicitatis ascendentis fuerit impeditus in tertia domo, nisi talis dominus triplicitatis fuerit Luna, quia Luna gaudet in tertia, significat paucam uitam. Dixit Omar cap. 1. suarum natiuitatum; Aspice gradum ascendentem et dominum eius loco luminarium, et dominus dictorum locorum angulos quatuor, et eorum dominos partem fortunæ et eius dominum, et dominum loci cōiunctionis uel præuentionis quæ immediate præcessit, et tres dominos triplicitatis ascendētis, deinde considera Almuten omnium istorum locorum succelsiue unum uel plures quæ fuerint, & dicti Almuten fuerint cadentes et infortunati, & fuerint in eorum gradibus coniuncti malis, significat quòd natus morietur, et cibum non gustabit. Et si loca luminarium ac gradus ascendens fuerint multum impediti, nec confortati à beneuolis, significat quòd natus non gustabit cibum.

De genituris monstruosis.

Annotat.
Io. de Re-
giomōte,

In hoc loco de monstruosis dicit. Ex dominis triplicitatis ascendentis tanquam ex radice, scitur de nutritione. Primus habet primam tertiam, secundus secundam &c. Si uideris natum non posse nutriri, ut certior sis, eleua figuram quæstionis de morte uel uita &c. Potest enim significatio quintæ domus patris fuisse adeo fortis, quòd multum immutabit. Hæc secundum Hali.

Ptolemæus in libro quatuor partium, parte 3. cap. 8. et Omar cap. 1. confirmauit, quòd cum impeditum fuerit luminare, cuius fuerit auctoritas temporis & gradus ascendens, & domini triplicitatum luminarium fuerint cadentes, significat quòd natus non gustabit cibum, do nec moriatur, et hoc erit cum peruenerint luminaria ad malum. Et subiūxit Omar, quòd uniuersi antiqui dixerunt, quòd cum recesserint, id est, cadentes fuerint omnes tres domini triplicitatis ascendentis, luminaria sunt cadentia, et domini locorum luminarium similiter, et locus cōiunctionis uel præuentionis, quæ immediate præcessit, ac dominus eius fuerint omnes prædicti

prædicti eadentes, tunc natus non gustabit aliquid, aut non erit homo, & erit monstrum. Ita quod habebit aliquod signum ultra naturam humanam. Si autem fuerit brutum animal, & in dicta natiuitate mali sunt dominantes, erit ut lupus, & animal quod non erit associabile hominibus. Si uero prædominantes fuerint & boni & mali, & Mercurius fuerit in aliquo dictorum locorum, maxime si habuerit aliquam dignitatem ibidem, significat quod erit de animalibus associabilibus hominibus, quæ ludunt cum eis, hoc totum dixit Omar. Nota, quod ex dominis tribus triplicitatis tanquam ex radice scitur de nutritione nati, & ex dominis triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas scitur tanquam ex radice de uictu nati. Ita quod præsentata natiuitate considerabis tam cito dominos triplicitatis ascendentes, quomodo fuerint dispositi, & dices bonam uel malam nutritionem nato, & hoc in illa parte nutritionis, quæ significabitur per dominum primum triplicitatis, ita quod in prima tertia temporis nutritionis disponit primus dominus triplicitatis, in secunda disponit secundus, & in tertia tertius, & secundum esse ipsorum ita iudicabis secundum naturam fortunæ uel infortunæ quod habebit, quia multi nati nutriuntur bene in prima tertia, in secunda male, in tertia bene, et econuerso. ut tota die uidemus &c. Item notandum est pro supradictis, quod si uideris in figura natum non posse nutriri ut firmus iudices, eleuabis figuram quæstionis de morte uel de uita ipsius, quando in natiuitate pueri potes uidere aliquam significationem uitæ, & puer morietur cito. secundo econuerso, quoniam potest esse ita fortis significatione domus quintæ in figura peius, quod auferret totam significationem natiuitatis filij in bono uel malo, ideo in hoc casu sis solers.

Cap. IIII, De inquirendo Hyleg & Alcocoden nati.

In hoc cap. 4. de Hyleg. In die incipit à Sole, qui si fuerit in ascendente, uel per 5 gra. ante &c. Item si in octaua uel nona & Altabitus addit septimam in signo masculino aptus erit, Lunam accipit in angulo uel succedenti cum aspectu semper alicuius habentis dignitatē in eo loco & in signo feminino et quarta femin. uel saltem in altero eorum, quod sexum respicit, eligendo partem fortunæ aut locum ♂ uel ♀, considera si sit in angulo uel succedenti, sexum non cura. In nocte quando Luna non est apta, accipit Solem si sit in angulo uel succedenti in signo masculino & quarta masculina. Hali; Si nullo istorum modorum inuenitur Hyleg, considera luminare à quo quæritur Hyleg. Et si dominus alicuius dignitatis loci prædicti fuerit in gradu, in quo sit dies æqualis illi, in quo est locus luminaris. Nam talis erit Hyleg, et prædictus dominus erit Alcocoden. Item si aspectus fuerit in grad. & minut. bonum est, si non, saltem ex medio orbis sui accedendo iterum acceptabitur. Luna in tertia domo cum reliquis conditionibus apta erit. Hali. Quando quæritur Hyleg à parte fortunæ, non consideratur aspectus, nisi à domino domus uel exaltationis,

Annotat.
Io. de Re
giomote.



Hyleg est locus in orbe signorum, à quo quæritur accidens uitæ nati, & per ipsum scitur si uita nati fuerit salubris uel ægritudinalis. Et per ipsius applicationes & directiones in locis fortunarum, sciri potest mors, & omne accidens bonum uel malum nati. Et fuit inter sapientes diuersitas inquirendo ipsum Hyleg, sed dimissa omni diuersitate ipsorum ponam modum magis usitatum & consuetum atq; probatum à maiori parte sapientum, nec credas alijs modis inueniendi ipsum, qui fuerint ab hoc modo discordes, nec ponam causam de diuersitate dictarum opinionum ut breuius loquar, sed si qs uidere uoluerit ipsam diuersitatē, perquirat. Tu debes scire primo, quòd quinque sunt loca, à quibus quæritur Hyleg, & sunt, locus Solis, locus Lunæ, gradus ascendens, pars fortunæ, gradus coniunctionis uel oppositionis immediate præcedentis ipsam natiuitatem. Hoc scito debes uidere, si natiuitas fuerit de die uel de nocte. Et si fuerit de die, considera locum Solis, & si fuerit in ascendente, uel per quinque gradus ante, uel in medio cœli, consimiliter uel in undecima, & aspexerit ipsum locum aliquis habens aliquam de quatuor dignitatibus, tunc locus Solis erit Hyleg, siue illud signum foemininum siue masculinū sit. Si uero Sol non fuerit in aliquo dictorum locorum, sed fuerit in octaua uel nona domo (& Alkabitius addidit in septima) & signum in quo fuerit sit masculinum, & aspexerit aliquis de dominis dignitatum, tunc locus Solis erit Hyleg. Nota hic, quòd Aboali & Alkabitius considerant pro dicto respectu dominum faciei, quoniam si nullus alius aspexerit, & ipse aspexerit dictum locum, tunc locus ille erit Hyleg. Et Omar incipiebat ab aspectu termini, & ipsum præponebat ad dominum domus & exaltationis, Et hoc quia dominus termini magnam uim habet in ponendo finem rebus, & hoc fecit propter Alcocoden, qui consideratur per Hyleg, tum dominus termini potest esse in dicto termino cum casu suo. Ideo non in omni loco præponi debet dominus termini, sed procede ut dixi. Si uero locus Solis non fuerit Hyleg, tunc uideas locū Lunæ, & si fuerit in angulo uel in succedenti in signo foeminino, & in quarta foeminina uel in signo foeminino saltem, & dictum locum aspexerit aliquis dominorum dignitatis prædicti loci, tunc locus Lunæ erit Hyleg, hoc dixit Haly, sed Omar non fecit mentionem si Luna fuerit in quarta foeminina, sed dictum Haly est securius. Si uero locus Lunæ non fuerit Hyleg, considera si dicta natiuitas est coniuunctionalis uel præuentionalis. Et si fuerit coniuunctionalis, incipias quærere Hyleg ab ascendente natiuitatis. Sed nota unum, quòd inquirendo Hyleg ab ascendente à parte fortunæ, & à loco coniuunctionis uel præuentionis non perquiritur, si signum sit masculinum uel foemininum, sed solum si fuerit in angulo uel succedenti, & aliquis quatuor dominorum dignitatum aspexerit dictum locum, unde uideas ascendēs natiuitatis, & si aliquis dominorū dignitatis dicti loci aspexerit, tunc gradus ascendens erit Hyleg. Si uero gradus ascendens non fuerit Hyleg, tunc uideas locum partis fortunæ, & si fuerit in angulo uel succedenti

& aliquis dominorum dignitatis dicti loci aspexerit, tunc gradus ascendens erit Hyleg. Si uero pars fortunæ non fuerit Hyleg, uideas gradum coniunctionis uel præuentionis, & si fuerit in angulo uel in succedenti, tunc dictus locus erit Hyleg. Sed si natiuitas fuerit præuentionalis et loca luminarium non fuerint apta Hyleg, incipias perquirere Hyleg à parte fortunæ, deinde ad ascendens, deinde ad locum præuentionis per modum quem immediate dixi. Si uero natiuitas esset nocturna, tunc uideas locum Lunæ, & si fuerit in angulo uel succedenti, & in signo foeminino ac quarta foemina, uel saltem in signo foeminino, & aliquis dominorum dignitatis dicti loci aspexerit, tunc locus Lunæ erit Hyleg. Si uero Luna non fuerit Hyleg, tunc uideas locum Solis, & si fuerit in angulo uel succedenti, & in signo masculino, & in quarta masculina, uel saltem in signo masculino, & aspexerit aliquis de dictis dominis, tunc erit Hyleg. Cum Sol non fuerit Hyleg, unde si natiuitas est coniuentionalis uel præuentionalis. Si est coniuentionalis, incipias ab ascendente, deinde ad partes fortunæ, deinde ad locum coniunctionis, quærendo ipsum simili modo, sicut dictum est, quando natiuitas est diurna. Sed si fuerit præuentionalis natiuitas, incipias à parte fortunæ. Postea ab ascendente, deinde à loco præuentionis, sicut dictum est. Et nota quod nullus locus potest esse Hyleg, nisi dominus alicuius dignitatis dicti loci aspexerit, nisi in casibus infra dicendis. Dixit Haly, quod si nullo istorum modorum potest inueniri Hyleg, considera luminare, à quo quæritur Hyleg. Et si dominus alicuius dignitatis loci prædicti fuerit in gradu in quo sit dies æqualis illi, in quo est locus luminaris, quoniam talis locus erit Hyleg, & prædictus dominus erit Alcocoden. Item si luminare aliquod in loco aliquo fuerit apto Hyleg, id est, in locis figuræ, in quibus potest esse Hyleg. Et si fuerit in domo uel exaltatione sua, tunc dictus locus erit Hyleg, & luminare erit Alcocoden. Item considera quod si aspectus dictorum dominorum fuerit de gradu & minuto, bonum erit, sed si eius radios proiecerit in dictum locum ex medio orbe sui luminis, ita quod accedat ad dictum locum, dictus locus erit Hyleg. Nota etiam quod Luna in tertia domo habens conditiones requisitas de Hyleg, potest esse Hyleg. Item recitat Haly ex auctoritate maiorum partis sapientum, quod quando quæritur Hyleg à parte fortunæ, non consideratur aspectus, nisi domini domus uel domini exaltationis.

De tempore mortis, per directionem Hyleg perquirendo.

Cum uero feceris considerationem de Hyleg, & Alcocoden in aliqua figura natiuitatis potest inueniri, tamen uidisti quod natus debeat nutrirī, non pro tanto scias, quod natus habebit paucam uitam, & si uolueris scire tempus suæ mortis, dirige loca Hyleg, ad corpora infortunarū, &

& ad ipsarum radios, si de inimico aspectu aspexerint, quoniam tunc erit eius finis, nisi coniunctio uel aspectus fortunæ ad dictum locum prohibuerit, unde cum uideris natum transire annum, tunc debes dirigere ab ascendente natiuitatis ad unū quodcūq; signū annū unum, tunc respice signū profectiōnis si impediatur à corporalibus, uel ab aspectibus malorum absq; aspectu fortunæ, tunc natus erit in suo fine. Et similiter facias omni anno quousq; natus profecerit 12 annos. Si uero natus transierit 12 annos, tunc debes dirigere gradum ascendentem ad corpora, & aspectus malorum, & pro quolibet gradu accipies unum annum, & pro quibuslibet gradibus cum dimidio, unum mensem, & pro quinq; minutis unum diem, & cum peruenerit ad dictum malum, erit eius finis. Modus autem directionis secundum Omar & Dorothium erat isto modo, quoniam subtrahebant ascensionem gradus ascendentis in circulo obliquo ab ascensionibus impediētis in dicto circulo, & pro quolibet gradu remanente accipiebant unum annū & sic proportionabiliter faciebant in mensibus & diebus, & istū modum approbant ultra omnem alium. Sed modus Ptolemæi de directione est melior et certior, licet sit cum maiori labore, ut infra patebit. Item Omar insequendo dictum modum directionis, aspiciebat quando natus non debeat nutriri, tunc uidebat Almuten, de quo est facta mentio supra, in capitulo de nutritione circa finem, & uidebat quando distabat per coniunctionē uel per aspectum dicti impediētis subtrahendo ascensiones modo prædicto, & secundum distantiam ita dicebat natum uiuere. Nam si dictus impediens erat in signo fixo, & in angulo pro quolibet gradu distantiæ capiebat mensem. Et si in signo mobili & in domo cadente, pro quolibet gradu erat dies. Sed si dictus impediens fuisset in angulo & in signo communi, minuetur sexta pars dictorum mensium, & in domo cadente minuetur tertia dictorum dierum. Et respice fortunas & infortunas respicientes ipsum Almuten, quoniam addunt uel minuunt de dicto tempore secundum aspectum, & posse fortunæ secundum quod dicitur de additione & subtractione temporis à tempore Alcocoden proportionabiliter.

Iterum de Alcocoden & Almuten natiuitatis.

¶ In hoc loco dicit, Planeta combustus nunquam accipiendus est pro Alcocoden. Luna sub radijs non potest esse Hyleg neq; Alcocoden. Planeta orientalis habens duas dignitates, aptior est eo qui habet tres, & est occidentalis, illud quidem in natiuitate diurna. Similiter de Planeta occidentali dicitur in natiuitate nocturna. Hic etiam docet inuenire Almuten natiuitatis quem ponit cum Alcocoden ad partem.

Annorat.
Io. de Re-
giomōte.

Alcocoden est dator annorum, & significat tempus quo debet uiuere natus usq; ad finem uitæ suæ, nisi abscisio et interfectio fiat ratione infortunæ ex malo loco, et malo modo irradiantis ipsum Hyleg, & Alcocoden.

Alcocoden accipitur continue à planeta, qui fuerit dominus alicuius dignitatis Hyleg, & dictum locum aspexerit, solus talis erit dator annorum nati; & ipse monstrabit quot annos debet uiuere natus. Si uero plures habentes dignitates in Hyleg, aspexerint ipsum Hyleg, accipies illum inter eos qui plures dignitates habuerit in dicto loco, supposito quòd dictum locum aspiciat. Et si haberent æqualiter dignitates, accipe illum qui secundum numerum graduum propinquior est ad aspectum, id est, quòd unus distet ab aspectu dicti loci, & si æqualiter haberent dignitates & æqualiter aspicerent, accipias illum qui fuerit fortioris esse & melioris dispositiõis, & qui propinquius & meliori irradiatione dando Hyleg, irradiauerat. Et Omar dicebat ad textum, quòd si aliquis domorum Hyleg habuerit duas auctoritates uel tres, ipse prærit, siue propior fuerit eius aspectus uel longior, tantum ut aspiciat signum, ipse multum large capiebat aspectum. Sed hoc intellige, quòd si aliquis habuerit dignitates quatuor uel quinque, & irradiauerit per medium sui orbis, maxime si per aspectum accesserit ad locum Hyleg, potius illum elige pro Alcocoden, quàm planetam habentem, supposito quòd propinquius aspiciat. Et quando aliquod luminarium fuerit in loco apto Hyleg, (ut dixi) & fuerit in domo uel exaltatione sua, tunc erit Alcocoden. Item nota, quòd si multi domini dignitatum locum Hyleg aspexerint, potius elige illum, cæteris paribus, qui fuerit orientalis, & habuerit duas dignitates, quàm illum qui non fuerit orientalis & habuerit tres, & ille qui habet tres dignitates fuerit cadens, uel nunciauerit antequam sunt septem dies combustionem. Et ille qui est orientalis aspiciens Hyleg, qui habuerit solum unam dignitatem ut Hyleg, fortior est, quàm qui habuerit solum duas. Hæc in natiuitate diurna, & consimiliter intelliges de occidentali in natiuitate nocturna. Item nota, quòd nunquàm aspicias pro Alcocoden planetam combustum, nec etiã Luna existens sub radijs potest esse Hyleg, nec Alcocoden, etiã si nullus dominus dignitatum loci, à quo debet fieri Hyleg, aspexerit, sed fuerit in loco faciente diem æqualem cum gradu, in quo Hyleg talis dominus dictæ dignitatis erit Alcocoden. Inuento quidem Alcocoden debes considerare Almuten natiuitatis, quoniam post Alcocoden potest esse planeta dignus in dando annos nato, ut patebit in capitulo, in quo pertrahetabitur de annis nati. Et accipitur isto modo, quia tu debes considerare ascendens natiuitatis, loca luminarium, partem fortunæ, & gradum coniunctionis uel præuentionis immediate præcedentis natiuitatem, & quicumque planeta habuerit in his locis plures dignitates numero, ille erit Almuten natiuitatis, tunc pone ipsum ad partem cum Alcocoden, quàm infra indigebis.

Cap. v. De tempore uitæ nati, uarias aucto-
rum sententias recitat.

Annotat.
Io. de Re-
giomōte.

In hoc cap. 5. Quando non inuenitur Hyleg, erit uita modica, nam si transiuerit natus annum, dirige ascēdēs natiuitatis accipiendo pro signo annum, & si transiuerit 12 annum, dirige gradus ascendētis, accipiendo pro gradu annum. Item si natus transiuerit annum, uide signum profectiois, quod si fuerit impeditum, erit finis uitæ &c.



RE M grauem & miræ profunditatis aggredior, quæ tantā difficultatem includit, quam quis solum ex reuelatione diuina explicare posset, quoniam ex diuersitate sapientum, ut Galenus asserit, difficultas prouenit in rebus. Discordes & diuersi sunt sapientes Astrorum de tempore uitæ natorum, ut patebit inferius, cum per ordinem recitauerō opiniones eorum, & ipsas familiari sermone declarabo, & cum ueritate aliquādo pungam ac experientia manifesta. Deinde ponam modum clarum & expertū ut utilitatem reportent in hac materia studere uolentes, nec mihi solum loquar, sed ubi erat difficultas immensa iuxta mei uires intellectus inuadam, & forsan dissoluam, uel saltem alijs regulam dabo ipsos dissoluere & expedire. Quare rogo profectos ut amore tam pulchræ rei pericrutandæ cum suauī dilectione uideant hæc dicta, nec me uelint aliqua præsumptione inculpare, si contra diuinorum sapientum dicta aliquod propalarem, quia non temeritate, sed ut melius ueritas illucescat dubitantibus amicis meis in hac materia proferam, & primo incipiam ab opinione illius subtilissimi ac diuini hominis Ptolemæi.

Opinio Ptolemæi.

Opinio Ptolemæi in libro quatuor partium, parte tertia, uoluit quòd cum uideris natum transire posse annos nutritionis, antequam determines de eius fratribus, diuitijs, de coniuge, de filijs, de itineribus, amicis & inimicis ipsius, primo uidere debes, si natus tanto tempore uiuere debeat, ut hæc possit omnia adimplere, quia si natus nō uiueret tantum, ut filios posset procreare, derisorium esset & uanum de filijs eius perquirere, unde debes prius ante detractionem cuiusq; significati domus uidere de tempore uitæ nati, quod dixit posse sciri per locū Hyleg, & eius dominos. Et modus inueniendi Hyleg Ptolemæi, licet fuerit cum euidenti ratione inuentus, communiter à sapientibus non tenetur, cuius causam nunc derelinquo, quia nimis me prolongarē, nec eius modus ad inueniendum Alcocoden nūc obseruatur, licet mihi multum placeat. Vnde habita Hyleg Ptolemæus considerauit, quòd per ipsam scitur tempus uitæ nati, & qua manerie mortis natus mori debeat, & hoc fecit per directionem ipsius Hyleg ad corpora abscisorum. Et considerabat locum Hyleg, utrum erat à parte orientis per 5 gradus supra, quoniam dicti quinque gradus computantur in ascendēte usq; ad medium cœli, uel foret à medio cœli usq; ad angulum occidētis, nec

nec mentionem fecit de medietate cœli sub terra, quia in tam præclara re, quæ est uita, dixit quòd nullus locus sub horizonte poterat esse Hyleg, tunc si Hyleg erat in prima quarta supra terram, uidelicet ab ascendente ad medium cœli, dirigebat Hyleg secundum successionem signorum ad corpora interfectorum, quia tunc locus interfectoris uadit ad ipsum Hyleg. Et si fuerit in reliqua quarta, quæ est à medio cœli usq; ad gradum septimæ, dirigebatur ad abscisores contra successionem signorum, quia tunc uadit ipsa Hyleg ad planetam interfectiuum, & tunc talis planeta non interficit, sed dimittit de tempore uitæ nati, ut infra patebit. Vnde cum Hyleg erat in quarta orientali, respiciebat Ptolemæus utrum Saturnus uel Mars erant coniuncti corporaliter ipsi Hyleg, uel per aspectum quartum uel per oppositum. Et dixit quòd forsan aspectus eorum trinus uel sextilis ad locum Hyleg potest interficere. Et hoc dixit quando aliquis ipsorum dictum locum aspiciens aspectu trino uel sextili fuerit de signo obedienti signo in quo est Hyleg, aut fuerit in signo quod adæquatur in fortitudine cum signo Hyleg, & subiungebat quòd non solum ab his locis deductis aspectibus possunt interficere, sed etiam de dictis aspectibus possunt interficere ab alijs locis. Nam si fuerit aspectus alicuius ipsorum de sextili ad Hyleg, & dictus locus in quo fuerit infortuna, fuerit pluriū ascensionum quàm locus Hyleg, & similiter trinus aspectus infortunæ ad ipsam Hyleg, cum fuerit de signo pauciorum ascensionum quàm locus Hyleg, poterit interficere, & locus signi qui se habet in quarto aspectu ad Hyleg, de natura eius poterit interficere de gradu domus septimæ, non est dubium, quia continue ipse est ultimus interfectior, cū natus non mortuus fuerit per loca obuiantia mala. Quare cum sit directio Hyleg cōtra successionem signorum, nullus gradus poterit interficere, nisi solus gradus septimæ domus. Item scias, cum locus Lunæ fuerit Hyleg, & coniungatur Soli aliqua coniunctione maligna in terminis malorum, tūc Sol poterit esse interfectior, & aliquando solus locus poterit saluare cum coniunctione benigna, & in termino fortunæ. Modus autem directionis cum successione signorum & contra successionem signorum, patebit infra cap. proprio. Et quæ sint signa obedientia, & quæ æquantia, in fortitudine, & quæ pluriū ascensionum, & quæ pauciorum tibi præsentent in introductorio. Cum uero nō pateret tibi aliquis interfectior, uoluit Ptolemæus, quod tu debes obseruare reuolutiones annorum nati, & loca infortunantia Hyleg, ac loca Hyleg, & profectiões & directiões unicuiq; de esse suo, & secundū naturā in fortunā ita poteris iudicare. Si uero non posses inuenire mortem nati aliquo prædictorū modorū, dirigendus est gradus Hyleg tūc ad gradum septimæ domus, quia breuissime hæc accident, & tunc nato poteris dicere finem, & secundū naturam illius gradus & dominorum eius & planetarum ibi existentium uel aspicientium maneriem mortis nato poteris iudicare, & uidebitur in cap. de morte nati. Et quia multi sunt interfectores, ut patebit inferius ex intentione Ptolemæi, tunc cum aliquis ipsorum mala coniunctione corporali uel aspectu tam secundum longitudinem quàm secundum

latitudinem cum ipsa Hyleg, nec continuo interficiunt, posito quòd sint uera conjunctione coniuncti, scilicet longitudine & latitudine, nisi dictus interfecto fuerit infortunatus, maxime in termino infortunæ. Et si dictus interfecto esset combustus, non habet uim interficiendi uel saluandi, unde etiã si dictus interfecto est in loco & termino fortunæ, prohibetur interficere. Sed omnibus præsuppositis ad interficiendum adhuc dictus interfecto nō interficiet, si Iupiter uel Venus ex aspectu quarto, trino, uel ex opposito aspiciat Hyleg, locum ita quòd irradiatio ad dictum locum per Iouem non excedit 12 gradus, & aspectus Veneris non excedat 8 gradus à dicto loco. Vnde stante conditione prædicta dictus planeta non poterit interficere, sed mittet nato tempore prædicto periculum alicuius infirmitatis uel leui accidentis, unde debes respicere fortunas respicientes Hyleg, ac infortunas, & uideas qui sunt plures causa iuuandi natum uel nocendi, & qui sunt fortiores & secundum naturam prædominantium iudica. Et sicut dixi, nullus planeta sub radijs poterit saluare uel interficere natum, quia sibi nulla fortitudo inest, nisi gradus Lunæ fuerit Hyleg, & fuerit sub radijs Solis, quia tunc solus locus erit interfecto, & mortem nati habebis per directionem Hyleg, ad corpus Solis, & sicut dictum est cum sit directio Hyleg, contra successionem signorum solus gradus septimæ domus est interfecto nati, tamẽ planetæ aspicientes dictum locum augent uel diminuunt annos inuentos per directionem ad gradum septimæ. Modus autem additionis uel diminutionis à dicto tempore hoc modo fiebat, nã postquam direxisti Hyleg ad gradum septimæ, tunc uideas quis planetarum applicat loco Hyleg, & utrum sit fortuna uel infortuna, tunc si esset fortuna & esset in ascendente, tunc addas tot annos supra dictum tempus, quot erunt gradus partium horarum loci, in quo est dictus aspiciens. Si uero dictus aspiciens fuerit infortuna, tunc diminuas à dicto tempore tot annos, quot erant partes horarum loci aspicientis. Si uero dicti aspicientes nō essent in gradu ascendente, sed extra prædictum locum, tunc uidendum est per quot horas distat ab ascendente, & in qua proportione se habebunt horæ distantie ad 12 horas, in eadem proportione se habebit numerus partium horarum ad partes horarum gradus addentis uel diminuentis, & proportionabiliter addes uel subtrahes. Et si natiuitas fuerit diurna, operaberis cum partibus horarum diurnis. Et si fuerit nocturna, cum partibus horarum nocturnis. Mercurius tum quidem bonis addit, tum malis uero diminuit. Vnde intentio Ptolemæi breuiter est, quòd postquam natus transire potest annos mutationis, tunc tot annis uiuet, quot anni inueniuntur per modum directionis ipsius Hyleg ad locum interfectoris, accipiendo pro quolibet gradu directionis annum, computando à principio sui ortus, qui modus directionis loco proprio infra patebit. Sed mirum est de intentione Ptolemæi, quòd postquam fecit mentionem de Alcocoden pro uita nati, non posuit quid de ipso facere debemus. Mirum est etiam de ipsius intentione quòd in nominando aspectum Iouis uel Veneris ad locum Hyleg, pro saluatione uitæ nati, nominauit aspectum

ctum quartum uel oppositionem ipsorum, nec de sextili aliquam fecit mentionem, sed causa potuit esse, quia sextilis aspectus est multū debilis, ut alibi ipse dixit, nec erat tantæ fortitudinis & potentiæ, quòd ualeret auferre infortunium nominatum, cuius tamen oppositum cōtinue per totam Astro nomiam à sapientibus practicatur, quòd aspectus oppositus fortunæ non iuuat, imò in iuuando nulla est comparatio ad sextilem. Præterea sextilis aspectus infortunæ ad locum Hyleg, secundum quòd ipse dicit, potentiam habet natum forsan interficiendi ex signo obedienti, ergo iustum esset quòd si sextilis aspectus fortunæ ad locum Hyleg, fuerit de signo obediētiæ à loco Hyleg, haberet saluare. Et forsan Ptolemæus uoluit dictū aspectum sextilem relinquere, tanquam notum, quia si aspectus fortunæ de opposito habet uim saluandi, secundum quod ipse dicit, maiori ratione sextilis aspectus etiam poterit excusari. Mirum fuit etiā de Ptolemæo, quòd nominauit sextilem aspectum infortunæ, de signo pauciorum ascensionum ad locum Hyleg, posse interficere. Et trinus aspectus infortunæ plurium ascensionum posse interficere, sed cum sextilis aspectus sit debilior trino, ergo ad hoc ut interficeret, potius debet esse ex signo plurium ascensionum quàm paucorum, quia pluri tempore potest infortunium circa natum imprimere, sed causa ipsius fuit potius ad beneplacitum. Præterea sextilis & trinus aspectus infortunæ nocere non possunt, sicut quartus, & oppositus fortunarum obesse non possunt, sicut tota die experientia practicaui, & est de intentione omnium aliorum sapientum, & ut dicit Galenus in libro de alimentis; Stultum est absq; demonstratione præ alijs uni credere,

Opinio Haly Abenragelis,

Alia fuit opinio Haly Abenragel in parte natiuitatum, quam cū multis opinionibus diuersis & longa diuersitate & dubietate composuit. Sed dimissis opinionibus ab ipso quæ fuerunt sapientum antiquorum, cuius opera nondum uidi, solum tamen tangam ea quæ ex sua intentione in diuersis locis explicuit. Haly dubitauit fortiter secundum quod apparet in processu eius, utrum per Alcocoden solum posset terminare tempus uitæ nati, uel posset terminare nati tempus per directionem Hyleg ad corpora interfectorum, secundum quòd fuit de intentione Ptolemæi, super hoc posuit in capitulo suo de Athazir, & circa finem, ubi in fine illius capituli multa exempla multarum natiuitatum posuit, quibus mortem terminauit, & maneriem mortis secundum directionem gradus Hyleg, uel gradus ascendentis, uel gradus Lunæ ad corpora interfectorum, & in capitulo de Alcocoden, & habuerit quinque conditiones, quòd tunc dabat nato suo annos maiores, & quotienscūq; deficiebat aliqua illarum ipsi Alcocoden, tunc auferebatur quinta pars annorum maiorum ab his annis maioribus, & residuū tenebatur pro tēpore uitæ nati. Et si deficiebant duæ conditiōes,

auferebantur duæ quintæ annorum maiorum, & tenebat residuum, & sic
 de singulis. Conditiones quinque quas posuit, sunt istæ: Prima dignitas est,
 quòd sit in angulis uel in succedentibus angulorum, ut ex angulis nobilior
 est ascendens, deinde medium cœli. Secunda dignitas est, quòd sit in digni-
 tate sua, & ex dignitatibus nobilior est domus, postmodum exaltatio, quo-
 niam istæ duæ sunt saluæ, sed tripliciter & terminos possunt accidere Alco-
 coden cū casu & de casu. Tertia dignitas est, quòd sit in suo Hayz, quæ me-
 lior quàm si sit supra terrâ. Quarta dignitas est directio. Quinta est, quòd
 sit orientalis, quarum quælibet habet suum cōtrarium, & quando Alcoc-
 den fuerit in illo cōtrario, perdit quintam dati sui. Contraria sunt hæc, ca-
 sus ab angulo, oppositio anguli, peregrinatio, oppositio dignitatis, nō exi-
 stendo in suo Hayz, & contrarium Hayz, & retrogradatio est contraria dire-
 ctionis, & occidentalis est contraria orientalitatis. Et infra subiunxit ex opo-
 sitione multorum, cui ipse dicit adherere & operari per ipsam, quæ quan-
 do Alcocoden fuerit in ascendente uel in medio cœli, & fuerit in dignitati-
 bus suis, & in eo quod conuenit sibi de masculinitate uel foemininitate, &
 de diurnitate uel nocturnitate, & fuerit limpidus à retrogradatiōe uel com-
 bustione, uel quando fuerit in domo undecima uel quinta, & alius textus
 dicebat: Vel quando fuerit in secunda domo uel quinta, sed primus est me-
 lior, & habuerit has bonitates prædictas, & unam dignitatem plus ultra il-
 las, tunc Alcocoden dabit nato annos maiores. Et si Alcocoden fuerit in se-
 ptima domo uel quarta, & habuerit dignitates quas dixit in ascendente uel
 medio cœli. Cum fuerit in nona domo uel tertia, & habuerit dignitates,
 quas dixit in undecima & quinta, dat annos suos maiores, & credo quòd
 textus dicere debeat in secunda uel nona. Si uero Alcocoden fuerit in tertia
 uel octaua, & habuerit dignitates quas dixit de ascendente uel medio cœ-
 li, uel fuerit in sexta aut duodecima, & habuerit dignitates quas dixit
 in nona & quinta, dat annos suos maiores, & credo quæ textus dicere debeat
 in secunda domo uel nona. Si uero Alcocoden fuerit in tertia uel octaua,
 & habuerit dignitates quas dixit de ascendente uel medio cœli, uel fuerit in
 sexta aut duodecima, & habuerit dignitates quas dixit de undecima & qua-
 rta, tunc Alcocoden dat nato annos suos minores. Postea infra subiunxit
 secretum & cælatum magnum sibi satis, & hoc in sequenti capitulo dicens:
 Quòd quando Alcocoden fuerit in gradu decimæ, dat annos maiores, & si
 fuerit in gradu undecimæ, dat annos suos medios. Et quando remouetur
 ab uno & uadit ad alium, aspice quot gradus æquales sunt ab uno ad aliū.
 Deinde uide distantiam Alcocoden ab angulo illius distantia puræ per
 gradus æquales, & quotta pars est distantia Alcocoden ab angulo illius di-
 stantia, scilicet anguli ad succedentem, talis pars debet capi de differentia an-
 norum mediorum ad maiores dicti Alcocoden, quam partem subtrahere ab
 annis maioribus, remanebit quæsitum. Si uero Alcocoden non esset in pū-
 cto undecimæ, sed esset inter undecimam & duodecimam, tunc uideas di-
 stantiam Alcocoden à gradu undecimæ, deinde capias differentiam annorū
 minorum

minorum ad medios, & quotta pars est distantia Alcocoden ab undecima ad totam distantiam quæ est inter undecimam & duodecimam, talem partem capias de dicta differentia annorum reseruata, & dictam partem annorum subtrahe ab annis medijs Alcocoden, & remanebit quæsitum. Ponam supradictorum exemplum eius, sit medium coeli natiuitatis tertius gradus Sagitarij, & Venus Alcocoden in 13 gradu Sagittarij, tunc si Venus esset in 3 gradu Sagittarij, daret annos maiores, tunc remouetur à dicto gradu per 10 gradus, tunc uideas distantiam annorum maiorum ad medios, & anni medijs sunt 45. & maiores 82. & differentia est 37. quã partem subtrahe ab annis maioribus, & remanebit tibi quæsitum, & cõsimiliter facies de distantia Alcocoden a gradu decimæ, declinando se uersus duodecimam. & hoc secretum est cælatum Haly. Quidam temerarij pauca continue aduertens sub hoc titulo practicabat. Nam si Alcocoden erat in cadente, ita quòd non erat in contactu, tunc capiebat distantiam inter cadentem & angulum, deinde uidebat distantiam planetæ à cadente, qua habita considerabat differentiam annorum minorum ad maiores Alcocoden, & in qua proportione se habebat distantia Alcocoden à cadenti, ad totam distantiam partem dictæ differentia annorum, quæ se habebat in eadem proportione ad totum accessum, quam partem dando addebat super annos minores Alcocoden, & dicebat habere quæsitum, secundum Haly intentionem. Hæc positio falsa est & contra intentionem Haly, & euidentissime arguo contra ipsam, quia statim sequeretur, quòd planeta Alcocoden, aliquo casu posito, supposita ueritate in alijs plures annos daret in cadenti quàm in angulo, cõsequens est fallum, ergo &c. Assumptum probatur sic, sit gratia exempli, quòd gradus 10 in natiuitate alicuius sit gradus 8 Sagittarij, tunc nona domus erit tertius Scorpj, sit ita, quòd Alcocoden sit in 27 gradu Scorpionis, & talis sit Iupiter, tunc si Iupiter esset in gradu nonæ, daret annos minores, quæ sunt 12, sed quia non erat in dicto gradu, capiam differentiam inter maiores & minores, qui sunt 79. & differentia est 67. & distantia Alcocoden à cadenti est 24 graduum, et distantia ad angulum est 35 graduum, modo proportio 35 graduū transactorum ad 24 est ferè proportio sesquialtera, capiã ergo subsesquialteram ferè ad 67. erũt 44 anni, & 8 menses, adiungam ergo super annos minores 12 dictam partem, et erunt anni 56, & menses 8 fere, sed ponendo Alcocoden in decima domo, ita quòd ipsa distaret per 18 gradus, non posset dare tantum tempus nato. Ergo &c. consequentia probatur sic, quia tunc Alcocoden remouetur uersus undecimam, capiã ergo differentiam annorum maiorum ad medios Iouis, et anni medijs sunt 45. cum dimidio, tunc differentia est 34 anni cum dimidio, & distantia anguli ad succedentem est 24 graduum, tunc 18 gradus ad 24. est proportio quasi sesquitertia. Capiã ergo dicti excessus talem partem, & est 23 anni, quæ proportio quæ est 34 annorũ, et 6 menses ad 23 annos à 79 annos, qui sunt anni maiores Iouis, remanebũt anni 56. Ergo in hac parte anguli Alcocoden dabit 56 annos, sed in cadenti secundum aduersarium dabit 56, et 8 menses

menses ergo &c. Forſan dicetur, quòd tali caſu poſito, totum propoſitum ſequeretur, uidelicet q̄ planeta dat plus de tempore in aliqua parte cadētis, quàm in aliqua parte anguli, quia ſic argumentum de neceſſitate concludit. Sed cōtra, talis pars anguli decimæ domus eſt dignior quàm culpis undecimæ domus, & etiam quàm pars cuiuſcunq̄ ſuccedētis cæteris paribus, ergo talis pars anguli erit dignior quacunq̄ parte cadentis, ergo maiori ratione quælibet pars anguli erit dignior quacunq̄ parte cadentis. Iſte tanq̄ proteruus negabat aſſumptum pro prima parte, quòd quælibet pars undecimæ domus erat dignior quacunq̄ parte cadentis cæteris paribus, nec ualet etiam ſi diceret, quòd diſtantiã anguli ad ſuccedentem debet capi à gradu cuspis anguli, uſq̄ ad 11 gradus anguli, qui computantur in ſu cendenti, quia etiã pariter capi debet diſtantiã in alijs, nec exemplū Haly hoc ſpecificat. Præterea ſtante opinione prædicta ſtatim ſequeretur, quòd planeta Alcocoden diſtans à gradu cadente in domo cadenti, daret plures annos nato quàm in cuspide cuiuſcunq̄ ſuccedentis, conſequens uidetur abominabile inter authores &c. Aſſumptum probatur ſic, ponatur quòd Mars ſit Alcocoden, & ſit in 12 domo, quæ eſt domus peſſima, & culpis duodecimæ in hoc Horizonte ſit primus gradus Piſcium. Si enim eſſet in eo, daret annos nato 15, qui ſunt anni minores eius, ſed ponatur quòd ſit diſtans ab ipſo gradu per 24 gradus tunc in aſcendente erit gradus 3 Arietis, tunc diſtantiã inter duodecimã, & aſcendens eſt 32 gra. & proportio 32 ad 24 eſt ſeſquitertia, & differentia annorum minorum Martis, qui ſunt 6 anni, eius maiores ſunt 66, unde differentia eſt 51 anni, eius capiam ſeſquitertiam, et ſunt anni 34, quos addam ſuper minores, & ſunt 49, ſed ſi eſſet in puncto undecimæ, non daret niſi medios, qui ſunt 40 anni cum dimidio, Ergo plures annos daret Alcocoden in domo peſſima uel in domo cadente, q̄ daret in cuspide optimæ ſuccedentis, quòd de neceſſitate ipſe habet concedere. Sed ipſe poſſet à me quærere, nonne gradus cuspis cadentis eſt debilior quàm gradus cadens ab ipſo diſtans? Hic reſpondebat quidam alius excellens Doct̄or, quòd non, & mouebatur tali perſuaſione, ſicut enim culpes angulorum & ſuccedentium ſunt fortiores & digniores omnibus partibus ſuis, ergo ita eſt in cadentibus. Hæc reſponſio falſa eſt, nec ſimilitudo tenet, quia ſtatim ſequeretur quòd planeta propinquus angulo per 11 gradus uerſus cadentem debilior eſſet quàm in cuspide cadentis, conſequens eſt falſum, quia iam planeta ille propter propinquitatem ad angulum ponitur in uirtute anguli ab auct̄oribus, ergo &c. Vnde non eſt dubium quòd cum planeta plus remouetur in cadenti, à cadente cuspide minus debilitatur, unde reſpondeo aliter ad quæſitum affirmatiue, tunc aduerſarius poſſet inferre, ſic ergo planeta cum plus remouetur à contactu cadentis minus debilitatur. Verum eſt ergo ſic proportionabiliter, ita proportionabiliter debet addi tempus ſupra annos minores, per differentiam minorum ad maiores, argumentum negatur. Ad probationem cum dicitur, ſicut ſit diminutio temporis per diſtantiã Alcocoden ab angulo, ab annis maioribus uerſus ſuccedentem

succedentem, ita proportionabiliter augmentum debet fieri super annos minores per remotionem Alcocoden à cadenti, approximando se uersus angulum, hæc similitudo negatur. Illic enim fit comparatio succedentis ad angulum, ubi est similitudo & conuenientia magna, sed nulla est similitudo inter angulum & cadentem, quia angulus in dignitatibus accidentibus, est summus gradus perfectionis, & cuspis cadens est summus gradus imperfectionis sub bono intellectu. Vnde comparatio anguli ad cadentem, est licet finiti ad infinitum, ubi nulla est proportio, sed tū diceres, tu non respondes argumento, cum arguitur per remotionem Alcocoden à cuspide cadentis minus debilitatur, ergo maius debet esse tempus Alcocoden ibi, quam in gradu cadente, negatur argumentū, & causa est, quia non omnis fortificatio Alcocodē addit annos, sed bene ipsos fortificat, & in nato facit ipsos fortiores. Sed hic instat fortis instantia, quia stante responsione prædicta statim sequeretur, quod planeta nunc dat annos maiores, & immediate post hoc dabit minores annos, consequens uidetur absurdū ergo &c. & consequentia probatur sic, quia non uidetur quod dignitas summa sit in ea, ponatur sic quod non traseat de gradu summæ dignitatis per mediū usque ad minimum. Et assumptū probatur sic, ponatur quod planeta Alcocoden sit supra gradum ascendentem per quinque gradus præcise, ita quod planeta sit in puncto sextili gradus, loquendo Mathematicè, tunc cum erat in puncto qui intulabat annos maiores, & immediate post hoc dabit annos minores, quia erit in duodecima domo, ergo &c. Et ut melius loquar, arguam sic naturam liter, nunc non dat annos maiores, & immediate ante hoc dabat annos maiores, quia in tali casu datur primum non esse, ergo &c. Hic est taliter respondendum negando consequentiā primam, & ad probationem ipsius sic dicitur, quod cum planeta cadat à cuspide (loquendo de cuspide qui est in contactu Horizontis) licet à sapientibus annumeretur in ascendente quinque gradus, non pro tanto ibi existens planeta est debilis in respectu, & uirtus eius multum sensibilibiter diminuitur, ita quod cum uenit ad uirtutem duodecimæ, purum tantum diminuit tempus eius, quod uenit ad descendendum ad minores eius annos, nec putes quod illi quinque gradus sunt puri in ascendente, sicut dixi in particula prima, cap. 1, de reuolutionibus annorum mundi, quia licet illi quinque gradus in ascendente computentur, sunt puræ diuisionis cadentis, sed propter propinquitatem ad angulum non sunt puri maligni. Sed tu diceres, qualiter deberem operari in subtrahendo dictum tempus ab annis maioribus, respondetur, quod tunc me non assero eius dictis addere uel comminuere. Tunc stante responsione prædicta de illis quinque gradibus, si Alcocoden esset in illis, statim aduersarius primus inferret, ergo Alcocoden existens in uirtute anguli, dabit pauciores annos, quam existens in succedenti. Hic reuertetur tenendo responsionem Haly, quod ipse intelligit de gradu cuspidis, sicut patet in eius textu, & quinque gradus sunt in uirtute ascendentis per modum quem dixi. Sed teneas quod sunt gradus duodecimæ domus non pure maligni, quia nulla pars domus est expers suæ uirtutis,

nec aliqua pars domus est frustra in proprio significato, & ideo obiectio nulla, unde intentio Haly non fuit comparare omnes angulos ad eius succedentes, nec omnes succedentes ad cadentes, quia de eius intentione fuit magnam differentiam ponere inter angulos & etiam inter cadentes, & etiam inter succedentes adinuicem, si quis eius dicta bene perpendit. Tu bene uides quantum hæc opinio Haly est confusa & obscura, & operantes per ipsam multum possent incurrere dubium et errorem, quia se non declarat, unde debemus stare firmi temporis inuento per directionem Hyleg, uel gradus ascendentis, uel Lunæ ad corpora uerorum interfectorum, uel potius standum sit temporis dato per Alcocoden & ei addentes, nec se in hoc tam arduo passu declarat. Si Alcocoden esset in quarta uel septima domo, cum conditionibus dictis de ascendente & decima, quot annos daret: uel si esset in undecima uel quinta, cum conditionibus dictis in ascendente, quot annos daret Alcocoden, & sic de alijs. Et si illic essent peregrini, & omni dignitate essentiali priuati, quot annos in angulo cadenti uel succedenti, & recitauit tot opiniones & modos ipsius, modo negando, modo affirmando, quod sana mens non potest ipsos capere, nisi quod forte dubitauit in hoc processu, si quis uiderit eius dicta per ordinem ponderando, nec fuit modus suus in eius locis, quia uere hanc scientiam medullitus intellexit ultra alios, & quicquid dixit in hoc passu, licet cum dubio, tamen ultra omnes alios adhuc subtilius & uerius locutus fuit. Præterea mirum est de tanto uiro, quod in isto passu in duobus locis sibi repugnat: Primo confirmauit, quod si Alcocodē erat retrogradus, habens alias condiciones nominatas, perdebat quintam dati, & in sequenti capitulo dixit, quod quando Alcocoden erat retrogradus, perdebat medium dati. Præterea in eodem capitulo dixit: scito quod detrimentū, quod est oppositū domus suæ, nihil minuit Alcocoden, tamē dat debilitatem & fessitatem, & infirmitates, & in superiori capitulo dixit, quod aufererat hoc infortunium quintum dati ipsius Alcocoden.

Opinio Aboali.

Alia fuit opinio Aboali in tractatu de natiuitatibus cap. 4. dicens: quod si Alcocoden fuerit in angulo, & fuerit in aliqua suarum dignitatum quinque essentialium, ut domo uel exaltatione &c. Et fuerit liber & malis retrogradatione & combustione, tunc dabit annos suos maiores. Si uero cum conditionibus prædictis fuerit in succedenti, dabit annos suos medios. Si autem cum conditionibus suprædictis fuerit in cadenti ab angulo, dabit eius annos minores, deinde subiunxit quod quemadmodum ex dignitate stellarum in quocumque loco fuerit ex circulo, ita minuet annos. Unde si non fuerit in aliqua dignitatum suarum, & fuerit orientalis, uertet annos suos maiores in medios. Sed si cum conditione prædicta fuerit occidentalis, uertet annos suos medios in minores. Sed si fuerit occidentalis retro-

retrogradus, uertet annos suos minores in mentes. Iste Aboali sicut palam uidetis multum large & confuse locutus fuit, nec quod dicit, potest totum experientia inueniri, imò manifeste oppositum non faciendo per excellentiam in angulis, quoniam anguli in dando annos non sunt æquales, nec fecit differentiam inter succedentes, quoniam est maxima differentia, nec inter cadentes, ubi quis istam opinionem pure practicauerit, falsam inueniet eam experientia.

Opinio Omar Tyberiadis.

Alia fuit opinio Omar Tyberiadis, & ipsam ponit in duobus locis in libro suo, dicit enim quòd inuēto Almuten per ipsum scitur, quot annos uiuere debet natus, uidelicet respicias ipsum Almuten, qui si fuerit orientalis, & in suo Hayz, & planeta masculinus in die in signo masculino supra terram, & planeta foemininus de nocte in signo foeminino sub terra, & fuerit in domo & exaltatione, triplicitate & termino, & euenerit quod sit in Hayz & in angulis qui sunt ascendens, & medium coeli, dabit annos suos maiores. Si uero fuerit in dignitate sua orientalis, & in sequentibus angulorū, & maxime in undecima, cū nō fuerit in gradibus anguli & sit liber, significat annos suos medios. Sed si fuerit dispositus, ut dictum est, & fuerit cadens ab angulo, significat annos minores. Si autem acciderit ei cum casu retrogradatio & peregrinatio aut descētio, significabit iuxta numerū annorum suorum minorum menses uel dies. Et si fuerit in cadenti, ut dictū est, & fuerit combustus atq; retrogradus, significabit numerum annorum suorum minorum horas. In alio uero loco dixit, quòd si Alcocoden, qui praesens est Hyleg, in domo sua uel exaltatione, aut triplicitate sua in medio coeli, aut in ascendente uel in undecima, cum fuerit diurnus, uel cum dictis dignitatibus fuerit, in quarto uel quinto de nocte, si fuerit nocturnus, significat annos suos maiores. Et si fuerit peregrinus & occidentalis in his locis, significat annos suos medios. Cum autem fuerit aliquis planetarum altiorū impeditus, & fuerit Alcocoden, significat secundum numerum annorum suorum minorum menses uel dies. Id est, si fuerit peregrinus receptus uel combustus in domo cadenti. Cum autem Alcocoden fuerit extra dignitates suas, id est, domum, exaltationem &c. Et fuerit in angulis uel succedentibus angulorum, siue fuerit peregrinus, siue qualitercunq; fuerit esse ipsius puto quòd non sit combustus, & si fuerit in cadentibus ab angulis, significat annos suos minores, & qualicunq; modo significauerit Alcocoden hic in cadenti secundum numerū annorum suorum minorum erunt dies uel menses. Sed si fuerit cōbustus, significat iuxta numerum annorum suorum minorum dies uel horas, & multa de addentibus Alcocoden infra posuit, & conditiones alias multas ipsius, quas nunc hic non pono, sed in capitulo proprio dicam de addentibus. Iste sapiens uir cum confusione magna lo-

cutus est. Primo uidet annos dare nato per Almuten natiuitatis, deinde dat annos nato per Alcocoden, nec demonstrat ordinem cui istorum est insistendum pro fine nati. Et si uterq; æqualis, frustra fuit de unoquoq; facere mentionem, unde in isto primo confundit per ipsum praticare uolentem. Secundo uir iste differentiam non fecit in dando annos inter cadentes, ubi est differentia magna, nec facit differentiam inter omnes succedentes, quia fecit octauam & secundam æquales, nec aliquid declarat cum certitudine totum ordinem suum modo faciendo comparisonem inter angulos, modo ipsos fecit æquales, & hoc pro certo fecit, quia cum fortitudine magna et dubio processit in hoc passu, & eius opinio supra posita est ad literam ab eius textu subtracta, & sic de qualibet opinione quã pono, unde unusquisq; consideret dictarum opinionum processus, qualiter sunt discordes & confuse procedunt.

Opinio Leopoldi de Austria.

Alia fuit opinio Leopoldi de Austria in de natiuitatibus tractatu septimo eius operis, & dixit quod si Alcocoden fuerit in angulo, & fuerit fortis, dat annos maiores, in cadentibus dat annos minores, & si fuerit combustus, retrogradus, uel peregrinus, uel in descensione sua loco annorum, significat menses uel dies. Opinio ista est satis breuis, confusa & obscura, nec potest in omnibus casibus praticari, & fuit multum largo modo locutus, nec eius dicta sunt uera, non ponendo differentiam inter dignitates angulorum cadentes & succedentes, & qui sic superficialiter uoluerit eius dicta praticare errabit, & per manifestam experientiam oppositum adinueniet. Bonatus de Forliuio nihil de suo posuit, nec aliquid declarauit, nec sapientum dicta in ordine posuit in hoc passu, nisi dicta Omar, imò tanquam rudis recessit. Sed in quodam suo loco dedit intelligere, quod aliquando anni dantur nato per Alcocoden, aliquando per Almuten natiuitatis, aliquando per aliquem alium, nec dixit quomodo hoc fiat, unde nullus posset ex sua sententia de annis nati lucide iudicare. Non placet plures sententias sapientum hic recitare quæ sunt etiam discordes, quia adhuc aliæ inueniuntur, quas gratia breuitatis dimitto.

Vtrum mutari possint anni per Alcocoden
dati, uarie disserit.

Hic restat nunc ponere mihi quid ueritatis in hoc sit eligendum, sed dubitatio multiplex in his inest, quoniam quærendum est primo si natus moriatur per directionem Hyleg ad corpora interfectorum uero
rum

rum, qui ueri appellantur interfectores apud Ptolemæum, & hoc ante tempus inuentum per Alcocoden uel econtra. Gratia exempli, ponatur quòd Alcocoden dederit nato annos 45, et directio Hyleg ante tempus prædictum ueniat ad corpus uerissimi interfectoris absq; alicuius auxilio fortunato utrum tunc natus sic morietur uel non. Amplius dubitandum est, utrum anni Alcocoden uariantur respectu diuersarum prouinciarum, diuersorumq; locorum. Etiam dubitandum est si anni Alcocoden natorum uariari possent ex influxibus natiuitatum eorum parentum, gratia exempli, quia eius genitor habuerit domum quintam damnatam pro morte cito filiorum. Præterea quærendum est, si anni Alcocoden possint elongari & augmētari per regimen debitum artis medicinæ. Amplius dubitandum esset, si natus ex cœlorum influxibus mori possit ante tempus inuentum per Alcocoden, & ei addētes, hoc dico, quia multi moriuntur ex una peste ex causis uersalibus dependēte, qui forsā nō habent eundem numerum annorum uitæ ex principijs natiuitatis. Postremò dubitare posses, si coniunctiones magnæ, sidera fixa, maxime uel secundæ magnitudinis, ac alia cœlorum principia, uel eclipes & annorum reuolutiones &c. uariant tempus inuentum uitæ nati ex radice natiuitatis.

Ad dubitationem primam Ptolemæus uult, quòd uita nati terminabitur per directionem Hyleg ad corpora abscessorum. Etiam Haly Abenragel in capitulo de Athazir, circa finem ponit in natiuitate cuiusdam mortē unius ante annos Alcocoden, & hæc sola directione ad abscessorem. Etiam fuit eius auctoritas in capitulo de significat. octauæ domus circa finem, quòd quando natus transuerit nutritionem & Hyleg habuerit & Alcocoden, & per directionem gradus ascendens uenit ad corpora Saturni & Martis, uel ad utriusq; radios, uel ad corpus unius, & radios alterius, absq; aspectu fortunæ, morietur natus in applicatione illa, nec sibi proficiet salus Hyleg, nec salus Alcocoden, quia hoc est quoddam infortunium duplicatum, ergo intentio Haly fuit, quòd per solam directionem natus mori poterit ante annos Alcocoden. Amplius in eodem loco subiungebat inferius, quòd quando in ascendente est Hyleg, & in ea fuerit corpus infortunæ, uel per aspectum oppositum uel quartum, licet omnia loca, à quibus quæritur Hyleg, & eorum domini fuerint boni & salui, & nulla fortuna aspexerit dictum locum, non pro tanto natus euadere non poterit Ergo Haly uoluit, quòd per directionem ipsius ascendens Hyleg, ad corpus infortunæ, uel ad eius oppositum uel quartum, absq; aspectu fortunæ poterit natum interficere, stante quacumq; bona dispositione terminorum dominorum eius, ergo ex intentionibus istorum est, quòd natus ante annos Alcocoden potest mori ex sola directione. Et ratione sic persuadetur disproportionata materia & destructis dispositionibus in ea præexistens, forma non ualet manere in ipsa, nisi in corrupti. Sed Hyleg se habet tanquam materia respectu Alcocoden, & Alcocoden tanquam forma, mediantibus quibus ambobus consistit uita nato, ut dixit Leopoldus, quia nullus ipsorum per se solum poterat dare uitam nato,

ergo si locus Hyleg ueniat ad corpus uerissimi interfectoris, ableg aspectu fortunæ ante annos Alcocoden, tunc natus interficiet, quia effectus pro parte qua dependet ab Hyleg, causa conseruatiua destruetur, & per consequens totalis effectus utriusq; diu non poterit permanere, ex quo sunt inesse adinuicem colligati. Et assumptum pro prima parte patet philosophice consideranti, & pro secunda uoluit Leopoldus, quod Hyleg esset materia respectu Alcocoden, & consequentia nota est de se. Cuius rei oppositum primo uoluit Omar in libro natiuitatum cap. de Hyleg & Alcocoden in fine dixit, quod si anni inuenti per directionem fuerint æquales annis datis per Alcocoden uel prope, & nulla fortuna aspexerit locum Hyleg, tunc periclitabitur natus. Si uero non fuerint æquales uel prope, tunc natus non morietur, sed cadet in periculum simile morti. Amplius Ptolemæus in Centiloquio uerbo. sc. dixit: Nō abscidas per directionem solam, nisi completæ fuerint donationes significatorum, ecce quod natus non morietur per directionem solam ante tempus donatum à significatoribus. Præterea Bonastus de Forliuio insequens Omar dixit, si per directionem Hyleg ad corpora interfectoriū peruenerit in anno Alcocoden, uerificabitur mors nati, & dixit quod morietur natus anno. mense ac die & hora datis per Alcocoden. Si enim directio dicta peruenerit ad corpus infortunæ ante tempus Alcocoden, natus cadet in periculum & non morietur. Præterea Leopoldus de Austria dixit, quod per Hyleg et ipsius directionem scire debemus, si sanitas nati uel ipsius dispositio erit bona uel mala, sed per Alcocodē scitur tempus uitæ nati, quia stat quod natus uiuet infirmus longo tempore, & stat quod natus continuo fuerit sanus, & cito moriatur. Huic enim sententiæ similem inueni in quadam glosa uetusta &c. Inter istos sapientes est manifesta repugnantia sicut patet, nec huius quæsitæ ueritas posset apparere, nisi per manifestam experientiam, quæ inquit plurimis ac diuersis natiuitatibus reperiretur, & ego iam experiri incepti, & in ea ætate procedente hoc dubium manifesta experientia ipsum dissoluam. Sed pro nunc in eo quod expertus sum, & ratione euidenti commentor, quod natus mori potest ex sola directione ad corpora syderum malignorum remoto aspectu quocunque fortunæ & coniunctione fixi syderis benignæ naturæ, ita quod sit uera directio per ueram applicationem longitudine & latitudine, stante infortunio interfectoris in termino mali. Et si consenserit reuolutio anninati, & proferta in figura reuolutionis, & locus Hyleg fuerit infortunatus, & ascendens natiuitatis ac eius dominus fuerint infortunati, maxime in octaua domo, solus Deus auertere posset, quod natus non morietur ante tempus Alcocoden. Et hoc sic perstradeatur, sicut se habet gradus ascendens ad dominum eius proportionabiliter, ita se habet Hyleg ad eius dominum, sed si gradus ascendens per corpus infortunæ remoto quocunque aspectu fortunæ fuerit infortunatus, nō poterit nutritionem complere quin morietur, ita proportionabiliter erit de Hyleg & Alcocoden, q̄ stante infortunio magno Hyleg,

sibi salus non ualebit Alcocoden. Secundo simile est de Hyleg respectu Alcocoden, sicut de locis alijs respectu eorum dominorum, sed quando sunt eorum loca nimis infortunata, sequitur effectus infortunij, licet eorum domini sint fortunati, ergo &c. unde credendum est firmiter, quod aliquando poterit esse ita fortis abscisio reuolutione anni & profectio consentientibus, quod natus morietur, nec sibi salus ualet Alcocoden, nec credas quod absisiones continue occidant, quoniam propter infortunium octauæ, eo quod fuerint in radice ibi corpora fortunarum, & etiam reuolutio & profectio ac fortunarum aspectus, remittunt & prohibent, ne abscisio tollat uitam nato, licet mittat infirmitates & pericula similia morti secundum naturam infortunæ, & loci in quo fuerit & naturam planetarum aspiciendum ipsum, et secundum naturam dominorum eius. Et notandum quod in rarissimis natiuitatibus accidit, quod cum fortis abscisio & concordantia tam fortis superueniat pro morte anni, quare sequitur concordantia sapientum, quia in omni natiuitate radicitus uide de eis, utrum aliqua fortis abscisio insit, & si sic fuerit, certifica te cum ipsa. Si uero non sic fuerit, expectabis annos Alcocoden cum eis addentibus uel minuentibus, & isto modo inuenies ueritatem.

Ad dubium secundum, cum dicebatur, utrum anni Alcocoden uariarentur respectu diuersarum prouinciarum & locorum, arguitur primo, quod non (quia omnes sapientes tam qui loquuntur per absisiones quam qui per annos Alcocoden) in quocunque loco & in quocunque climate regulas eorum de uita natorum ponunt generales &c. Secundo arguitur uno signo nostri sapientes, ut plurimum fuerunt de partibus Aegyptijs & Arabicis, & Hispanis, quæ sunt multum diuersæ à nostris climatibus & prouincijs, tamen practicati sunt Astrologi harum partium per eorum regulas absolute, ergo signum est, quod eorum regulæ ualent in diuersis prouincijs. In oppositum arguitur auctoritate Philosophi in libello de causis longitudinis & breuitatis uitæ, qui dicit, quod degentes in partibus calidis longius uiuunt quam in frigidis, ergo Astrologorum regulæ non sunt præcise de uita natorum in quacunque parte terræ. Item philosophus in quampluribus locis hoc uoluit, & est de intentione omnium nostrorum sapientum medicinæ. Item Hali Abenragel capitulo de Alcocoden dixit, quod sapiens considerare debet de qua prouincia, de quo climate sit natus, quia respectu diuersorum climatum, prouinciarum & ciuitatum anni Alcocoden uariantur in natis. Primum si anni Alcocoden non uariarentur respectu diuersorum climatum & prouinciarum, multæ ciuitates & loca essent populatæ, quæ sunt destructæ, & omni anno est quasi hominum pestis, ergo non est signum quod anni Alcocoden referrentur præcise in diuersis climatibus, ciuitatibus & prouincijs, cuius respectu diuersorum locorum & prouinciarum diuersarum uariantur sensibilibiter multum actus nobiliores & excellentiores in hominibus, ratione quorum homo principaliter est inueniens, ergo maiori ratione respectu diuersorum climatum, & diuersarum prouinciarum uariantur actus humani subordinati

dinati illis, & nimis perfecti quàm illi Assumptum patet de inclinatione hominum & proprietate ipsorum ad diuersas mores in diuersis climatibus, quia sunt quidam hebetes ad speculandum & alibi habiles, ergo eadem ratione respectu diuersorum climatum & prouinciarum uariari deberent dispositiones pro uita breui uel longa ratione diuersitatis prædictæ. Præterea patet experientia, quòd aliqua loca sunt pauidosa & lacunosa, in quibus rationale est, ut gentes non uiuât æquo gradu cum locis his continuis, ergo stante eadem dispositione cœlesti pro uno nato, qui sit in locis lacunosis, & pro alio in opposito loco, & illic commorantibus pro uita ipsorum non debent anni natorum æquales esse. Huic dubio est respondendum in breuitate, quod pro ut alibi manifestum est, individualis hominum complexio uariatur in creatis multis de causis, tum ratione supercœlestium, tum ratione mixtionis, tum ratione loci nati, & ex multis parentum accidentibus, quæ contingunt diuersis modis, ita quòd sicut ex principijs alijs patet locorum uarietas in natis complexionem eorum uariat cum proportione astrorum influxu quasi semper. Quare ponenda est responsio, quòd uita natorum uariatur respectu diuersorum locorum, patet hoc de probationibus supradictis.

Conclusio secunda, quòd quasi in omnibus natis uita ratione cœlestium non uariatur ex diuersitate climatum & natorum, ita quòd diuersitas locorum de per se sit causa, imò diuersitas supercœlestium principaliter. Hanc enim conclusionem forsitan naturali puro & medico puro paterent dissoluam sed ipsam declarando, patebit merito eis notum, & clarum debent habere philosophi, quòd omnis appetitus naturalis in animalibus dirigitur & determinatur motu & influxu cœlesti. Et licet anima & naturalium entium formæ appellentur immediati & principales motores, non pro tanto has naturales inclinationes & appetitus non faciunt, nisi tanquam rememoratis à superioribus causis, his causis proportionatis, unde hominum in respectu Astrorum non uiolentata in diuersis prouincijs ac locis solum determinata fuit sub influxu proportionali effectibus habitabilis loci, unde si locus pro breuitate hominum dictat. Nati enim producentur ad exitum sub influxibus, effectum talem dictantibus, scilicet pro breuitate uitæ natorum, quia omnis motus, omnis sensituius appetitus superioribus tēsis proportionalibus attestantur. Et dixi, Astrorum non uiolentata uirtute, quia per simpliciorum Libertatem arbitrii homo posset ordinare, ut creatum produceret in talibus locis dissonis diuersis à propria & naturali inclinatione parentum. Hic casus accidere posset ex propria libertate intellectus, qui casus tamen nunquam inuentus est in membranis, quòd fuisset practicus, & modicum putamen haberet qui ad factum uellet deducere. Et si aliqui relegantur in diuersis prouincijs, aliqui ex inclinatione propria ad diuersa climata, & diuersas prouincias se transmuent. Hoc enim factum est ex influxibus proportionalibus in ipsorum natiuitate, & sic strictè practicando in uita natorum in diuersis prouincijs & locis diuersis quàm climatibus iam in natis præ mortuis reperiri ueritatem. Responsiones deductæ ad oppositum nullatenus

nullatenus contra hanc intentionem procedunt nisi Haly intentio, quæ est contraria huic proposito, tamen in hoc passu medullitus non prospexit, & conclusio mea prima intelligitur in illo casu posito, qui forsan in 3600 milibus annis non accidit. Intelligitur etiam sub hoc intellectu, quod complexionibus diuersorum locorum sunt uariæ respectu aliarum, & ita cœlestes influxus in diuersis prouincijs uariantur in uita natorum. Et si duo nati essent in eodem tempore, unus in diuerso climate ab alio non est possibile, ut habeant eandem figuram & syderum situm simul, si non in eodem tempore producuntur, sed sub cœlestium figura proportionabiliter, tunc dicitur quod æqualiter uiuent, quia casus in rarissimis accideret, quia diuersæ dispositiones materiæ adinueniuntur, ut in eis formæ ducantur sub influxibus diuersis proportionabilibus dictis formis dispositis &c.

Ad tertium dubium, cum petebatur utrum anni Alcocoden natorum uariantur ex diuersa & disproportionata uirtute parentum. Et arguitur primo, quod sic, primo auctoritate Haly, qui dixit, quod respicere debemus pro uita filiorum in natiuitate parentum, qualiter se habuerit domus quinta parentum, quia multi habent domum quintam damnatam morte filiorum. secundo eueniet cum natiuitas filiorum dicat ipso longo tempore perdurare. Secundo arguitur auctoritate nostrorum sapientum medicinæ, quia pater podagricus generat filium podagricum, ac si filius est dependens à patre, ergo stante in disproportionato semine patris pro breui uita parentum, filius ex eo productus breuem uitam habebit simili ratione. Præterea experientia patet in multis de una progenie, qui seruant consimilem dispositionem in multis operationibus, ut illorum de Gonzaga secundum uisum. Et in una progenie uidi Paduæ, de qua dixerunt mihi antiqui multi, quod de illa progenie quasi omni tempore fuerint aliqui muti, ut sic de alijs multis iam patet experientia, quod de una progenie uiuunt nati longis temporibus, & de alia progenie quasi omnes moriuntur iuuenes, ergo signum est, quod influxus parentum uariant, & alterant, & modificant ad eorum similitudinem naturam filiorum. Etiam arguitur sic, semen derelictum à patre pro generatione filij, & etiam sanguis menstruus ex parte matris se habent in natiuitate filij respectu causarum cœlestium, tanquam materia & perfectibile respectu perficientis, sed hæc duo semina super cœlestium respectu filiorum generandorum est possibile esse male dispositi & disproportionata, ergo influxus cœlestium pro natiuitate filij generandi uariabuntur, & disproportionabuntur, ratione materiæ & subiecti diuersificati. Assumptum notum est, & consequentia tenet, quia propter uarias & distinctas dispositiones materiæ agentium effectus uariantur. Interea satis arguitur euidenter in tantum poterit unius natiuitas infortunari pro filijs generandis, quod pro nullo tempore iste erit filios habiturus, supposito quod non sit orbatus membris, nec infirmitate detentus, imò abundet semine & emittat, & obiectum habeat competens in debita ætate & tempore, talis filios nunquam procreabit. Hoc tota die patet experientia in multis, quod nunquam filios habuerunt

licet multiformiter procurarunt, ergo possibile satis erit, quòd unus pro filiis generandis, natiuitatem habeat damnatam pro eius morte filiorum festina. Assumptum patet experientia, & consequentia nota est, quia intensius & fortius est peccatum ablationis in filiis quàm peccatum diminutionis in uita ipsorum postquàm generati sunt, quia illic est totalis indispositio seminis, illic uero diminuta. In oppositum arguitur sic, quia in iudicando de uita natorum esset processus à parte ante, usq; in infinitum, uel usq; ad Adam, quia possibile erit quòd natiuitas unius nati sit magis similis natiuitati Adam, quàm natiuitati sui genitoris. Etiam nullus sapiens possit de annis mortis nati iudicare, quia ignotus esset gradus infortuni patris respectu huius filij uel alterius, quia dispositio seminis uniformis non seruetur pro omni tempore. Præterea arguitur euidenter modificatio & digestio seminum pro tam nobili receptione formæ, principaliter fit ab uirtute informatiua mediante debito instrumento fortissime concurrente uirtute cœlorum. Sed cum uirtus informatiua mediante instrumento substantialiter transmutet materias has duas cœlorum auxiliante uirtute, ergo maiori ratione debent omnem qualitatem sensibilem prohibentem transmutare, quia talis est generatio unius in alterum nullo sensibili remanente, ergo forma introducta est sub dispositione cœlorum bonam uel malam, per quam possimus scire uitam futuram nati longæuam uel breuem, hæc tamen ratio licet debilis & etiam aliæ ad oppositum non possunt tibi demonstrare pro parte sua &c. Ad dubium respondeo quid tenerem, quòd per quamcunq; natiuitatem filij tu iudicare potes per eius influxum uitam breuem uel longam ipsius nati, quia licet semina parentum ad generationem concurrunt. Casus quidem seminis non fit nisi in tempore proportionato natiuitati parentum, quia maior pars motuum creatorum fit, & attestatur fluxibus eorū natiuitati, ita præcile est in alijs creatorum actibus, quæ non fiunt nisi secundum dispositionem cœlorum similem dispositioni radici natiuitatis. Et per consequens, cum exitus infantis producit similitudines & originem per casum seminis in matricē, ergo per exitum infantis iudicare possimus de tempore uitæ ipsius, cum omnia ista sunt coniuncta & annexa cum natiuitate et dispositione parentum pro filiis. Sed hoc merito esset à me querendum, ergo duo nati ex eisdem parentibus, duosq; gemelli deberēt idem tempus habere pro uita ipsorum, cum oppositum patet experientia. Quia si natiuitas filiorū est proportionalis in fluxu parentum pro filiis, & ille est unus, ergo unusquisq; deberet sibi assimilari. Hic satis clare dici potest, quòd argumentum non tenet, quia idem influxus parentum non est pro omnibus filiis, imò sunt multi secundum quòd fuerit numerus filiorum, quia aliter est dispositus influxus patris pro filio uno, & aliter est dispositus alter influxus parentum pro filio reliquo, totum hoc patebit in capitulo de quinta domo, ubi Deo dāte clarius loquar & plenius, quàm aliquis prædecessorum. Sed iterum dices, ergo per natiuitatem parentum iudicare possimus pro uita filiorum, certe conceditur, quia sicut per natiuitatem filiorum iudicare

obfissimus de uita parentum, ita econtra, quia ista sunt ligata & annexa, sed clarius & manifestius iudicatur per eorum natiuitatem. Quæri posset à me præterea, cum possibile satis sit quòd natiuitas patris aliter sit disposita pro filijs, & aliter natiuitas matris, qualiter natus eis pro uita poterit attestari. Etiam quæri potest, quis ipsorum influxuū parentum est principalior, hæc omnia patebūt in quinta domo. Amplius quæreretur, si per omnes natiuitates filiorum æquo gradu iudicare possimus de uita parentum, cum dictæ natiuitates adinuicem sint satis diuersæ, hoc patebit cap. de quarta domo, unde breuitate compulsus, argumentorum solutiones tanquàm multum faciles intellectibus derelinquo.

Ad dubium uero quartū, cum quærebatur utrū anni natorū p Alcocoden, & addentes etiā possunt elōgari per debita regimina sciētix medicinæ. Et arguitur primo, quòd sic, auctōritatibus & rationibus, & primo arguitur auctōritate Galeni 3 Tegm. qui docet reducere corpora parum lapsa ad corpora meliorum habitudinis, quæ sunt longiorum uitæ. Hanc enim trāsmutationē cōplexionis in meliorē uoluit Gal. 5. Therapeutice, cap. de cura febris; hoc etiā dixit 6. de regimine sanitatis. Contra hanc enim reductionē & permutationem corporum humanorum in pluribus locis uoluit Auicennæ, & ratiōe sic arguitur tibi, & res aliæ medicinales, exercitia, aer, & res aliæ non naturales possunt nato taliter applicari, ut eius complexionem faciant ad oppositum declinare, ergo si talis natus cito mori debeat ex causa calida, dictæ causæ effectus poterit minui & retardari, consequentia nota est & assumptum tota die sentimus experiētia. In oppositum arguitur primo auctōritate Auicennæ prima primi capitulo de ætatibus qui dixit, quòd unumquodq; indiuiduorum terminū præfixum habet, & Auicenna tertia primi capitulo 1. dixit unumquodq; præterea corpus terminum habet in q̄ resistat siccati. Item philosophus secundo de generatione capitulo penultimō sic dixit, uita uniuscuiusq; numerum habet & hoc determinate, omnium est ordo, omne tempus et uita mensurantur periodo, sed tamen non eadem omnes, sed hi quidem minori, hi autem maiori his annis &c. Et philosophus quarto de generatione animalium dixit, quòd tempora omnium gestacionum ac uitarum mensurari uolunt secundum naturam periodis. Et Auerroes 6. colliget cap. 1. dixit, quòd aliquando ars cōseruatiua corporum humanorum deficit propter materiales præparaciones, quæ sunt in eis, hoc dubium prolixè nostri Doctores medicinæ disputant, ideo hic non me prolōgo, nec uolo rationes adducere, sed solum tangam ea, quæ Astrologo pertinere uidentur. Sed primo notandum est, quòd prout in quarto uoluit Ptolemæus, quòd mors nati potest peruenire, aut lege naturæ, aut uinaturæ, sicut quæ fit per ensem &c. de prima enim se habet m. dicus impedire, de secunda minime. Secundo notandum, quòd cum in medicina notatur, quòd ad præsens duplex est complexio, quædam inlequens materiam, quædam inlequens formam, quæ sit unaquæq; istarum alibi patet in medicina. Tertio notādum est amplius, quòd hic nō intelligitur de morte, quæ

fieri potest ex libro arbitrio cōtra ueritatem cœlorum, sicut euenit in sapiente illo, qui malam mortem prædixit domino eius, & sibi bonam. Et quia dictus dominus multum ex hoc nouo contristabatur, nullusq; secum poterat habere bonum. Quadam die consanguineus & amicus domini uocauit Astronomum sapientem, & inquit: Nonne dominus mala morte mori debeat? sapiens affirmauit. Iterum interrogauit ipsum, licet ipse sciebat qua morte morieris. Respondit, morte naturali. Tunc talis ex libertate arbitrij eius, accepto ense Astronomum interfecit, & celeri passu iuit ad dominum, dicens: Timere non debes inclite domine, quia de uobis dicere non potest ueritatem Astrologus, quia de se ipso uidere non ualuit, quia dixit se bona & naturali morte finiri, & nunc extitit interfectus: hæc enim uir arbitrij fuit interfectoris, non dictante uirtute cœlorum. Ad quæsitum rationatiue respōdeo, qd beneficio aliq; scientiæ medicinæ anni Alcocoden natorū elongari non possunt, & causa est, quia locus Hyleg cum eius dominus est à qua quæritur uita & eius tempus. Istæ enim dispositiones cœlorum sunt, quæ maxime reponunt indiuiduales complexiones in creatis, & cum fit productio creati intrinsece, fomentantur tam in humido radicali quàm in calore innato, & in eis consistit tãquàm perficiens ad profectibile, & tanquàm lux respectu umbræ. Has enim occultas proprietates Auerroes colliget cap. 1. unde sicut nos Medici dicimus, quòd per complexionem insequentem materiam, & ex his principijs non est possibile uita elongari, cum talis indiuidualis complexio in creatis non poterit transmutari, quia hæc est illa complexio, quæ est maxime cœlesti uirtute donata, ut Mesue uoluit in de consolatione medicinarum, cum dixit, quòd medicina non uacuat, quia calida uel frigida, uel aliquid huius, sed quæ cœlesti uirtute dotata. Et Auicenna prima primi de complexionibus, de hac complexione intellexit, quòd unū quodq; indiuiduum habet complexionem sibi propriam, quam alteri associari est impossibile. Et licet Thomas de la Garbo in eius summa dixit, qd uita, prout dependet ex uirtute Astrorum, potest elongari, quia melius potest disponi materia, & Astra eorum effectus uariantur propter diuersitatem materiæ, & ad hoc probandum deducit Haly in commento illius uerbi Ptolemæi in Centilogo: Optimus enim Astrologus &c. Deducit philosophus in secundo de generatione cap. allegato &c. nam pro tanto eius intentio non est sic absolute credenda, quin aliquando complexio indiuidui dependet ex uirtute Astrorum, quæ disponit complexionem insequentem formam, sicut est cōplexio illa, de qua in capitulo de forma nati inferius terminabo, & ista principaliter dependet ex ascendente natiuitatis, & eius domino, ac eius planetis aspicientibus & existentibus cum prædictis, & etiam ex loco Lunæ &c. Hæc talia influant pro complexione indiuiduali ipsius nati, sed principalis est pro complexione insequente formam, & de tali intellexerunt authores. Complexio enim indiuidualis, pro tempore nati, principaliter dependet ex Alcocoden, & talis enim non poterit transmutari, & est in creatis affixa, nec est unicuiq; creato æqualis ut plurimum, quia locus Alcocodē

In figura, & in loco signi, & etiã addentes & diminuentes rarissime in duobus natis concordãt, unde conclusiue tenendum est in hoc dubio, quòd nullus natus naturaliter transire potest annos Alcocoden &c. & sic per experientiam inuenitur. Et licet philosophus dicat quarto de generatione animalium, quòd periodi Astrorum uariantur ratione diuersitatis dispositionis materiæ, hoc dixit de influxu Astrorum multum generali, quia principaliter diuersitas dispositionis materiæ prouenit ex diuersis cœlorum uirtutibus, cuius diuersitas patere debet Astronomo optimo, qui ratione huius nato uitam pro tempore declarabit &c. unde habetur ad literam in speculo Alberti Magni cap. 18. quòd per gradum Hyleg & per planetam Alcocoden non iudicatur quantum oporteat uiuere de necessitate, sed ultra q̄ uita eius non protenditur ex natura, abbreviari enim possunt dies hominis nō augere, hæc ipse dicebat ad textum.

Ad quintum uero dubium, cum petebatur utrum anni Alcocoden uariantur ratione influxuũ conjunctionum magnarum, eclipsium, reuolutionum annorum mundi, stellarum fixarum, inthronisationum &c. Et in isto dubio implicabitur solutio ultimi & penultimi dubij. Et arguitur primo quòd sic, quia si conjunctiones magnæ annorum, mundi reuolutiones & eclipses, Cometæ &c. non possunt annos natorum breuiare, & de influxu ipsorum natos interficere, statim sequeretur quòd frustra sapientes iudicant per conjunctiones magnas, eclipses &c. de mortalitate hominum, de morte principum, & sic de alijs. Et consequentia probatur sic, quia si uita natorum solum terminatur per influxum radice natiuitatis, & non aliter, ergo hominum mortalitas & principum interfectio de per se solum prouenit ab influxibus natiuitatis, & non conjunctionum uel eclipsium, uel Cometarum, consequens est falsum, quia experientia patet adueniente aliqua cōiunctione superiorum pestem hominum uel brutorum dictante, statim apparet effectus ipsius, ergo signum est, quòd talis cōiunctio de per se potest natos interficere. Secundo arguitur sic, cōiunctio superiorum potest esse causa diluuij satis magni, ratione cuius proueniet hominum mors plurima, ergo cōiunctio magna potest natorum annos Alcocoden abbreviare. Assumptum patet ex intentione Alberti in lib. de conjunctionibus magnis in pluribus locis, & ex intentione Messahala, & Omar in fine natiuitatis, & consequentia probatur sic, quia sit ita, quòd anni natorum tunc quasi pro tota parte, non debeant terminari tempore diluuij prædicti, gratia exempli, & hoc est unum possibile plus credendum quàm oppositum, tunc si dicti nati morientur, ex diluuij habetur propositum. Si uero nō, tunc effectus cōiunctiōis prædictæ nō poterit interficere diluuiũ, qd est falsum & contra intentionem authorum, & loquar de diluuij satis magno, sicut fuit diluuiũ à cōiunctiōe, unde sumamus dominũ orbis magni, & signũ orbis magni &c. Tertio arguitur auctoritate Albumafaris in libro de conjunctionibus magnis, ubi in pluribus locis per conjunctiones magnas determinat mortem regis & prophetæ. Et etiam Haly Abenragel in reuolutionibus

lutionibus annorum, ponit mortalitatem hominum, & mortem regis per reuolutionem anni mundi, & per Cometas & eclipses. Hoc idem habetur in experimentis Albumasaris & inde floribus eius, & in reuolutionibus Mesale, et in lib. quatuor partiū à Ptolemæo, & in alijs plurib9 locis. Et philosophus uoluit, quòd Cometæ mortem significant principum. In oppositum arguitur primo, quia statim sequeretur, quòd iudicium natiuitatis datum de morte nati, esset multū debile, consequens est falsum. Ergo et consequentia probatur sic, quia reuolutiones annorum mundi, Cometæ, coniunctiones magnæ, ac eclipses, fiunt multum sæpe, & per consequens sæpe deberent natos interficere. Secundo arguitur auctoritate Albumasaris in libro: quem fecit regi magno Sarracenorum. Cū peruenerint infortunæ ad locum conuenientem, non nocebunt si non fuerit eis significatio in radice natiuitatis, & similiter fortunæ non proderunt cum non fuerit eis in radice significatio. modo si fiat respectu alicuius nati coniunctio mala, quæ in radice natiuitatis nihil significauerit: Et similiter dico de effectu Cometæ, cuius significatio non fuerit in radice natiuitatis: & similiter de reuolutione anni mundi, quòd tunc talis influxus nato non poterit obesse uel prodesse. Tertio arguitur auctoritate antiquorum, quos recitat Haly Abenragel in fine tractatus reuolutionum natiuitatum dicentis, quòd si in radice natiuitatis fuerit influxus alicuius fortunæ, & reuolutio natiuitatis significaret nato magnam excellentiam, tunc reuolutio modicum, ac modicum bonum poneret, sed pure aliquid augmentaret. Sed si in radice natiuitatis esset natio influxus, maxime fortunæ et excellentiæ, & in reuolutiōe natiuitatis esset influxus maximi infortunij, tunc talis infortunatus influxus modicum nato obesset, sed pure aliquantulum remitteret de bono, unde qua ratione fortes influxus reuolutionis natiuitatis nullatenus ualet tollere influxum radice eius, eadem ratione & maiori non poterit reuolutio anni mundi, eclipsis &c. His dictis superius iuxta posse conabor dare lucem, & primo scire debes, quod motus & Astrorum influxus sunt cum magno regularitate ordinati, & licet notabiles immediate contrariantur influxibus aliquorum effectuum, non pro tanto ipsi sunt alijs præcedentibus uel futuris attestabiles & conformes, unde sicut reuolutio natiuitatis radice significatum auferre nō potest, licet aliquantulum alteret infra metas maiori ratione, reuolutio mundi, ac Cometæ & eclipses. Et si mors regis uel domini per nostros authores & eclipsibus & Cometis fuerit significata, hoc dixerunt prout fuerit de significatione ipsorum adiuuando & alterando cum influxu radice natiuitatis, si illud consenserit, unde reuolutiones mundi & eclipses secundum quòd huius posse tantum non habent, ut natum ualeant interficere non contentiente radice, licet alterent & adiuuant, nisi ex se illud prædictum significant secundum quòd retulerunt authores & bene. Coniunctiones quidē magnæ incausa hic ponunt, & natos occidūt, prout eis natiuitatum radices aliquantulum similes fuerint & conformes, & nullo modo aliter. Et iam tota die per experientiam adinueni tam in reuolutione mundi, quàm in figura eclipsis quòd

☉ significator unius nati fuit pessime dispositus, & nullatenus nato infortu-
niū aliqd euenit ratiōe prædicta nō cōsentiēte radice, & pluries hoc notauī.

Auctoris de annis Alcocoden sententia.

Quia non sufficit aliorū sententias impugnasse, & recitasse opiniōes
diuerfas, ideo quid in hoc sentio, ponam Electo uero Alcocoden, &
si fuerit directus, nec fuerit in signo contrario suæ domui, uel suarū
domorum, nec etiam fuit in signo contrario suæ exaltationi, & fuerit in suo
Hayz, & fuerit saluus combustione, & fuerit in gradu cuspidis ascendentis,
uel in gradu cuspidis decimæ domus, tunc talis Alcocoden dat suos annos
maiores nato. Sed si Alcocoden eodem modo dispositus (ut dictum est) fu-
erit in gradu undecimæ domus, uel in gradu quintæ domus, uel in gradu
quartæ domus, uel septimæ domus, uel in gradu secundæ domus, uel fue-
rit in gradu finis coniunctione uersus decimam, uel consimili modo in gra-
du tertiæ domus, & fuerit bene dispositus in domo uel exaltatione sua, &
in domo tertia cum una dignitate plus, tunc talis Alcocoden dabit nato an-
nos medios. Sed si Alcocoden fuerit in gradu sextæ domus, uel in gradu
duodecimæ domus, cum conditione prædicta, tunc dabit nato annos eius
minores. Et similiter si Alcocoden fuerit in octaua domo cum dispositione
prædicta, dabit eius annos minores, quia licet hæc domus sit succedēs, tamē
quia est domus contraria uitæ nostræ, ideo non meretur plus dare de tem-
pore. Si uero Alcocoden non fuerit in gradu cuspidis decimæ domus, uel
in gradu ascendentis, & nunc uolo loqui solum de istis duabus domibus,
sed si fuerit infra cuspidem alicuius prædictarum domorū, sit gratia exem-
pli, ☉ fuerit in 10. tunc uide distantiam graduū, quæ est inter cuspidē 10 et
cuspidē 11, quā serua, deinde habeas distantiam ipsius Alcocoden à decima,
quā serua. Postea uide differentiā, quæ est inter annos maiores ipsius Alcco-
den, & annos medios eiusdem, tunc quota pars fuerit distantia Alcocoden
à decima, de tota distantia quæ est decima ad undecimam, talem partem ca-
pias de differentia dictorum annorum, quam partem annorum subtrahes
ab annis maioribus, & habebis datum Alcocoden, quia in eadem propor-
tione se habet distantia Alcocoden à decima, ad totam distantiam in qua p-
portione se habebit dicta pars diem annorum ad totam differentiam. Et
consimiliter facies si Alcocoden fuerit inter gradum ascendentem & gradū
secundæ domus, uel sic reduces totam differentiam annorum ad menses
multiplicando per 12, quam diuide per totam distantiam, quæ est à decima
ad undecimam, uel ab ascendente ad secundam, & numerus quotus erunt
menses, qui incumbunt uni gradui distantie, quem numerum quocientem
multiplica per numerum graduū distantie Alcocoden ab angulo, & erunt
menses, qui correspondent toti distantie Alcocoden ab angulo, quos men-
ses reduces ad annos, & ipsos subtrahes ab annis maioribus Alcocoden
frangendo

frangendo etiam annos, si in distantia remanserint aliqui menses ultra annos & habebis quæsitum &c. Sed si Alcocoden non esset in gradu decimæ uel in gradu ascendente, sed fuerit ante gradum cuspidis per quatuor uel quinque gradus, qui secundum authores uidentur in cuspidem computari, sit gratia exempli ante cuspidem ascendente, tunc habebis differentiam inter annos minores ipsius Alcocoden, & annos maiores, de qua differentia facias quinque partes, & si Alcocoden distauerit à cuspidem per 2 gradus, tunc subtrahere duas quintas dictæ differentiæ ab annis maioribus: si per tres gradus tres quintas &c. tunc illud quod post subtractionem remanserit, erit quæsitum. Sed cum Alcocoden esset ante decimam eodem modo sicut dixi in ascendente, & Alcocoden esset in nona domo cum dignitatibus, cum quibus posset dare annos medios, tunc uide differentiam annorum maiorum ad medios, facias eodem modo quinque partes de dicta differentia, & subtrahes ab annis ipsis maioribus, & habebis quæsitum. Sed si Alcocoden non daret annos medios ibi, sed minores, facias sicut dictum est de ascendente. Cùm Alcocoden non fuerit in gradu undecimæ, sed fuerit inter undecimam & duodecimam, tunc capias differentiam annorum mediorum ad minores, de qua capias talem partem qualis est distantia Alcocoden ab undecima, ad totam distantiam quæ est ab undecima ad duodecimam, sicut dictum est supra, quam differentiam subtrahere ab annis medijs ipsius Alcocoden, & habebis quæsitum. Hic insurgit instantia, tu dicis quòd dispositor annorum in nona, cum conditionibus requisitis supra, dat annos medios in fine quinti gradus, qui cõputantur in undecima domo, eo quod illi quinque gradus sunt nobiliores, maiori ratione ipsos deberent dare cum est in cuspidem nonæ, quia non pro alio domus nona dignificatur supra cadentes, nisi per aspectum trinum, quæ recipit ab ascendente. Sed cum gradus cuspidis nonæ respiciatur ex trino cuspidem primam, sequitur quòd dictum est, uidelicet quòd cuspis plus deberet dare quàm gradus finis prædicti quinti gradus. Hinc dicitur, quod licet cuspis nonæ, fortificetur per aspectum cuspidis primæ, non pro tanto est dignior, quàm gradus qui est propinquus decimæ domui, quia ille fortificatur per approximationem ad angulum decimæ, & etiam per aspectum, quia iam pars illa data pure respicitur ab aliqua parte primæ domus. Si Alcocoden non esset in cuspidem quintæ, nec in cuspidem quartæ, non est cura, quia quarta usque ad quintam dator annorum seruat continue datum. Cum Alcocoden non esset in gradu septimæ, sed supra gradus eius, tunc capies talem differentiam annorum, qualis est distantia Alcocoden ab angulo ad totam distantiam quæ est à septima ad octauam, sicut dictum est pluries. Sed si esset ante septimam per quinque gradus, ut dictum est faciendo de differentia annorum mediorum ad minores quinque partes, quas operare, ut dictum est de prima domo respectu duodecimæ, nec est differentia, nisi quia hic operatur cum differentia annorum minorum ad medios, & illic annorum minorum ad maiores. Quando Alcocoden est in octaua, sed non in cuspidem ipsius, tunc in qua proportione se habebit distantia à loco cuspidis octauæ ad totam

ad totam distantiam octauæ ad nonam, talem proportionem habebit pars differentiae annorū minorū ad annos quos daret in nona, cum esset in cuspide ad totam differentiam, quam partem addas supra annos minores ipsius, & habebis quæsitum. Si uero Alcocoden esset in secunda domo usque ad tertiam, uel à tertia usque ad quartam, cum una dignitate plus, tunc seruat annos medios per totum. Hic insurgit instantia contra determinata in quodam capitulo supra, quia sequitur quòd domus tertia secundum maiorem eius partem est nobilior quàm undecima, quia si Alcocoden esset in undecima distans à cuspide, dabit nato annos pauciores medijs, sed in tertia ac in secunda, per totum dat annos medios, sequitur itaque quòd dictum est. Secundo dubitaret aliquis, quòd si Alcocoden est inter septimam & octauam, dabit aliquando tot annos, quot dabit ipso existente inter nonam & octauam. Si quis uoluerit aliquo casu posito considerare, quòd uidetur extraneum, sequitur etiã quòd Alcocoden daret plures annos in aliqua parte nonæ domus uel tertiæ, quàm in certa parte septimæ domus data, quòd uidetur extraneum, cum illæ sint cadentes & septima sit angulus. Hic responderi posset concedendo totum, nec est talis materia inconueniens, quòd aliqua cadens sit potior, quàm aliqua pars anguli, quia domus septima ponitur inter loca priuantia uitam, & quarta priuatur gradu lucis tantæ respectu decimæ. Et ad primum etiam diceretur, quòd undecima ratione propinquitatis ad duodecimam, & etiã quinta domus respectu sextæ, quæ sunt malæ domus, sed cum supra reputabam pro maximo inconuenienti in declaratione rationis Haly Abenragel, hoc procedebat contra illum, qui prædictam regulam in omnibus angulis & cadentibus per differentiam annorum minorum ad maiores, falsissime practicabat. Alcocoden uero per totam duodecimam & per totam sextam usque ad illos quinque gradus seruat minores annos, & nona domus seruat uniformitatem in significando. Si quis diceret, contra, gradus sextæ & gradus duodecimæ, sunt debiliores & magis infortunati quàm gradus earūdem domorum magis distantes ab eis, cum ipsæ cuspides cadentes sunt in postremo casu octauæ. Videtur ergo quòd pauciores annos deberet dare Alcocoden, cum est in cuspide aliqua cadentium prædictarum, quàm quando fuerit in gradibus magis distantibus. Hic responderetur, quòd licet ipsi gradus cuspideum cadentium, sunt magis infortunati quàm gradus distantes ab eis, non pro tanto gradus distantes ab eis sunt tanti infortunij, quòd non possunt attingere ad tantum gradum nobilitatis, ut ualeant aliquid addere, quia tota illa distantia est plena multi infortunij, & illud minus infortunium unius partis respectu alterius, nihil addit, licet possit magis annos firmos tenere in subiecto. Secundo dubitaretur, quia sicut gradus illi quinque, qui sunt ante angulum, computantur in angulo, ita se debent habere alij quinque gradus aliarum domorum, quia quinque gradus ante duodecimam, computantur in undecima. Ergo Alcocoden existens in parte illa duodecimæ domus, pauciores annos deberet dare, quàm in alijs præcedentibus non seruando proportionem. Dicendū est

quòd in domibus in quibus non feruatur uniformitas dati, fieri debet proportio in illis quinque gradibus secundum tempora data in domibus prædictis, & hoc secundum modum dictum de illis quinque gradibus respectu angulorum principalissimorum.

De addentibus & minuentibus annos datos per Alcocoden.

Habitis itaque annis quos de se donat nato Alcocoden, tunc respiceas planetas, quæ sunt coniuncti corporaliter, uel per aspectum ipsi Alcocoden, & uide naturam dicti planetæ, utrum sit bonus uel malus. Et considera in quo signo, & in quo termino, & in qua domo figuræ sit. Nam si dictus aspectus uel planeta, qui coniungitur sibi, fuerit saluus à combustione, retrogradatione, in termino fortunæ, & in bona domo, & talis aspectus fuerit de trino uel sextili, & iste planeta fuerit Iupiter uel Venus, tunc addit nato tot annos, quot sunt anni minores ipsius planetæ: & consimiliter facit Sol & Luna per aspectum trinum uel sextilem. Sed si Iupiter uel Venus aspiciant Alcocoden ex aspectu inimico, non addunt neque minuunt, nisi inter ea cadat receptio. Sed si Iupiter uel Venus fuerint male dispositi, & aliquis ipsorum aspexerit Alcocoden aspectu beneuolo, uel sibi coniungatur, tunc addit tot menses, quot sunt ipsius anni minores: & si fuerint multum infortunati, loco mensium addunt dies uel horas. Dixit Aboali, quòd quando Alcocoden fuerit cum capite draconis ante uel retro per 12 gradus, addit quartam partem annorum, quos dedit Alcocoden, & quanto magis appropinquat sibi tanto melius. Oppositum est de Cauda. Dixit Albumasar, cum infortunæ recipiunt significatorem addunt, & non minuunt. Hoc credo maxime si receptio fiat cum aspectu beneuolo. Aboali dixit, quòd fortunæ addunt ex quarto & opposito. Si uero non interuenerit receptio, non est uerum. Dixit Haly Abenragel, quòd Caput & Cauda non addunt nec minuunt, quod credo et uerum dixit. Infortunæ cum de trino uel sextili aspiciunt Alcocoden, non addunt nec minuunt, nisi ex trino uel sextili aliquis ipsorum recipiat Alcocoden. Luna & Sol, ut dictum est, ex aspectu trino uel sextili bene dispositi, addunt eorum annos minores: Sed si fuerint male dispositi loco annorum minorum addunt menses uel dies, quia cum addens fuerit peregrinus in termino mali, loco annorum addit menses, & aliquando addit dies cum plus fuerit infortunatus. Sol uel Luna si fuerit aspiciens Alcocoden aspectu beneuolo, licet fuerit Hyleg, addit sicut dictum est, licet minor teneat oppositum. Mercurius cum addentibus addit, & cum minuentibus minuit, quia conuertibilis est naturæ, addit enim secundum dispositionem sui fortunæ, sicut dictum est de alijs. Postquam sciueris additionem annorum, dignum est ut sciatur modus per quem anni Alcocoden minuuntur. Cum enim Alcocoden fuerit sub radijs Solis, ita quòd sit combustus, perdit

omnes

omnes annos eius, nisi receperit Solem, quia tunc Sol erit dator annorum, & licet aliqui authores dixerunt, quòd si fuerit in corde Solis, tunc perfecte donat, non est uerum nisi forsan Sol ipsum recipiat, quia Sol priuat omnem lucem sub se, ex qua maxime uita consistit. Retrogradatio quidem Alcocoden ac detrimentum eius & descensio, expertus sum in Natiuitatibus pluribus, quòd aliqua prædictarum dispositionum non minuit, nisi quintam partem annorum dati Alcocoden. Occidentalitas etiam minuit quintam partem dati, & licet dictus Alcocoden non fuerit in domo uel exaltatione sua, & fuerit directus saluus à cõbustione, & orientalis, & fuerit in alio signo, non minuit pro tanto quintam partem, prout uoluit Haly Abenragel, imò seruat datum. Cum Saturnus uel Mars corpore, uel per aspectum oppositum, uel quartum coniunctus fuerit Alcocoden, & etiam Sol corporaliter, uel per aspectum quartum uel oppositum, & Luna per quartum uel oppositum, ita quòd nulla receptio interueniat, unusquisq; minuit tot annos ab annis ipsius Alcocoden, quot sunt anni minores ipsius. Mercurius minuit secundum quòd dictum est. Retrogradatio quidem cum plus appropinquat suæ directiõni minus tollit. Debet em fieri proportio in illa quinta parte per quinque gradus propinquitatis directioni, & sic recedendo, & ab illis quinque gradibus infra seruat diminutionis quintæ partis. Dixit Ptolemæus, quòd Saturnus & Mars aspiciens Alcocoden, per aspectum trinũ ex signo breuium ascensionum, aut ex sextili ex signo longarum ascensionum minuit, quod non credo nisi modo supra dicto.

Cap. vi. De abscisoribus seu interfecto-ribus.



Rostquam sciueris tempus nati, & uolueris scire fortuna uel infortunia, quæ debet accidere ipsi nato in tẽpore uitæ suæ, dignum est ut cognoscas à quibus locis proueniant supra dicta, quia notis locis infortuniorum subito patebit modus, per quem sciemus bonum aliquod nato euenturum tempore aliquo. Ideo ponam planetas, & loca à quibus ueniunt infortunia, qui à nostris sapientibus abscisores & interfectores nuncupantur, qui ab eis multi & diuersimode scribuntur. Ideo eligam ipsos, & per ordinẽ declarabo: Et sunt Saturnus, Mars corporaliter, ac eorũ aspectus oppositi & quadrati, tam ante quàm retro offendunt, & interficere possunt. Cum significator nati peruenerit ad loca prædicta, corpus Solis & oppositus eius aspectus, & quartus aspectus eius. Corpus Lunæ cũ fuerit in ascendente, abscindet ascẽdens eius oppositus, & quartus abscindunt. Sed si prædicti planetæ fuerint ipsi met significatores, nõ abscindunt, nec eorum aspectus, quos nota & menti teneas. Corda signorum ac Caput & Cauda draconis sunt abscisores. Caput enim abscindit propter nimiam eius stricturã. Gradus sextæ domus, ac etiã duo decimæ, gradus septimæ, gradus octauæ,

dominus octauæ, dominus duodecimæ ac sextæ, sunt abscissores. Vidi in quadam natiuitate cuiusdã pueri, Iouem esse dominum octauæ in gradu ascendentis, & nulla fortuna ipsum aspiciēbat, & abscidit uitam nati, quia cum puer fuit natus, mortuus est. Cometa interficit cum apparuerit tempore natiuitatis. Loca tenebrosa & nebulosa interficiunt Gradus eclipſis, cū fuerit eclipſis in figura natiuitatis, abſcindit. Dixit Ptolemæus, quòd Saturnus & Mars ex ſextili abſcindunt ex ſignis breuium aſcenſionum, & trinus eorum abſcindit ex longis aſcenſionibus; ſed ſi fuerint infortunati ex dictis aſpectibus pure impediunt. Mercurius etiam per quartum & oppoſitum impedit etiam. Gradus quartæ domus, maxime cum fuerit aquæus & infortunatus, abſcindit, quia eſt locus profundus & obſcurus. Pars mortis & pars infirmitatis abſcindunt. Et ſemper cum aliquis iſtorum ſignificatorum peruenerit ad aliquem iſtorū, impediatur natus, ſecundū q̄ ſignificauerit ſignificator. De diuicijs, ſi fuerit ſignificator diuiciarū, uel ſi fuerit ſignificator corporis de ſanitate ipſius, uel de ægritudine, & impediatur natus ſecundū naturā abſciſoris, & loci in quo eſt ac etiā domo, & hoc maxime ſi fuerit in loco, in termino infortunæ. Sed ſi in dicto loco abſciſoris fuerit corporaliter fortuna, uel ibidē bono aſpectu aſpiciat fortuna fortis, ſignificat q̄ natus nō habebit dictū impedimentū, & ſi habebit, erit leue. Sed ſi fuerit debilis, remittetur dictū impedimentū, ſed pure natus grauabitur, non tantum quantum grauaretur ſi non fuerit aſpectus dictæ fortunæ.

Cap. vii. De directiōibus, et primo de locis dirigēdis.



I uero uolueris ſcire ſanitatē uel infirmitatē, uel alia acci-
dētia, quæ debēt euenire nato, & tempus etiā ipſorū acciden-
tium, ſcire primo debes, quot ſignificatores dirigi poſſunt
ad loca abſciſorū. Primo debes dirigere pro infirmitate cor-
poris ſcienda, gradus aſcendētis natiuitatis ſuæ fuerit Hyleg
uel nō, gradus Lunæ, gradus Solis &c. Ita q̄ quinq; loca Hy-
leg, dirigi debent pro ſciēdo infirmitatē corporis ad corpora, uel radios di-
ctorū abſciſorū in capitulo præcedēti. Et licet gradus Solis dirigitur ad ſci-
endū dominia uel magiſtratus nati, & pars fortunæ dirigitur p̄ diuicijs na-
ti. nō pro tanto etiā dirigi debet pro diſpoſitione corporis nati. Et notū eſt,
q̄ ſicut ſignificatores diriguntur ad corpora uel radices abſciſorū, ita dirigi
debent ad corpora uel radios beneuolos fortunarū, dicendo bonū & utili-
tatem nato ſecundū naturā loci, in quo eſt fortuna uel eius radius. Et ſi infor-
tuna impediret dictū locū, remitte uel tolle ſecundū poſſe dictæ infortunæ,
uel dirigere debes quinq; loca Hyleg. Ad ſciendū in quo tempore debet na-
tus infirmari uel uulnerari, uel cadere, quod totū diſtingues ſecundū q̄ ha-
bere poteris in capitulo de 8 domo. Pro diuicijs acquirendis uel amitten-
dis dirigitur gradus 2 domus, pars fortunæ ac eorū domini, atq; Iupiter, &
pars

ars similis. Pro cōiugio gradus 7. ac etiā eius dñs, & Venus. Pro dominio gradus 10. & eius dominus ac locus Solis. Ut breuius dicā & concludā, qui libet significator cuiuscunq; rei fuerit, dirigi debet ad corpora uel radios absisorū, uel ad corpora uel radios fortunarū, & secundū q̄ bonā uel malam obuiationē inuenerit, ita nato poteris iudicare, & hoc secundū naturā loci, et secundū naturā ipsius absisoris, & naturā domus in qua fuerit dicta absisio.

De modis dirigendi.

Lect directio à nostris sapientibus diuersimode capiatur, tamē prout spectat in hoc proposito, determinandū est de ea. Directio enim nō est aliud, nisi aliquē significatorē in natiuitate inuenire ad gradū fortunij uel infortunij uel econtra, sed cum significator uadit ad locū infortunij deterius est q̄ si infortuna uadit ad ipsum. Dicitur enim infortunā ire ad significatorē, cū sit directio contra successionē signorū. Diriguntur enim cōtra successionē signorū significatores, cū sunt à medietate cœli uersus occidentē usq; ad angulū terræ secundū uiam Ptolemæi. Partes autē & planetæ retrogradi diriguntur cōtra successionē signorū, quia motus eorū est cū motu diurno. Medietas enim cœli illa, de qua dictum est, accidit cū significatoris signis oppositis, ideo cū absensionibus eius nadir dirigitur. Tamen hæc directio aliter capiedatur à Dorotheo & Omar, quos sequitur Guido Bonatus, & Omar & Guido laudāt nimīū hanc uīā, dicunt q̄ subtrahantur ascensioēs significatoris in circulo illius regiōis nati, ab ascendētib; loci, ad quē uis dirigere pure in circulo regiōis, & pro quolibet gradu differentię assumūt annū, & pro 5 minutis mensē, & sic proportionabiliter de alijs fractionibus, & hoc faciunt ubicunq; fuerit significator in figura, quem modum directionis laudant, & maxime laudatur à Dorotheo uiro excellenti in natiuitatibus, & est satis leuis & expeditus. Tamen hunc modū uidit Ptolemæus, quē reprobatur in lib. quatuor partiū, parte 3. cap. 10. dicens, q̄ iste modus non est seruandus, nisi cū significator fuerit in linea gradus ascendētis, uel per eius nadir si fuerit in linea gradus 7, ut infra patebit. Alter modus directionis, extrahi potest ex auctore theoricæ planetarum, cap. ult. qui aspectus planetarū considerat, subtrahendo ascensionē significatoris in circulo directo, ab ascendētib; gradus, in quo est aspectus in eodē circulo, ita q̄ capiebat aspectus planetarū per ascensionē in circulo directo, qui tum modus considerandus à nostris authoribus in quolibet loco figuræ nō seruatur. Alia est uia magis rationabilis, quā omnes approbant, etiā Omar & Haly, & est uia Ptolemæi, & etiā magis rationabilis, quia alias ascensionē significatoris, cū est in linea mediæ cœli, q̄ cum est in linea occidentis uel orientis, sicut dixi, quilibet enim significator occidit cū ascendētib; sui nadir. Vnde in gradu ascendētis significator oritur cum ascensionibus regionis, & in medio cœli habet ascensionē circuli directi, & in loco medio mixtim.

Vnde, si significator est in gradu ascendente natiuitatis, subtrahantur eius ascensiones in circulo regionis ab ascendentibus loci, ad quem uis dirigere in eodē circulo, & differentia harū ascensionū, est gradus directionis. Si em̄ significator fuerit in linea medīi cœli, subtrahantur ascensiones eius in circulo directo ab ascensionibus loci, ad quē uis dirigere in eodē circulo, & differentia erit quæsitū. Sed si fuerit in gradu 7. subtrahantur ascensiones nadir significatorū in circulo regionis ab ascensionibus nadir loci, ad quem uis dirigere, & differentia est directio. Hocōsimilis opatio est in gradu 4. domus sicut in gradu 10. domus. Cū significator non fuerit in prædictis locis, sed fuerit immediate, quæ est à 4. per orientē usq; ad 10. domū, tunc primo subtrahe, si significator fuerit in quarta, quæ est ab ascendēte usq; ad 10. ab eis ascensionibus in circulo directo ascensiones gradus 10. in eodem circulo, & differentia serua ad partē. Sed si fuerit in alia quarta, quæ est ab ascendente ad angulum, tunc subtrahe abscensiones eius in circulo directo ab ascensionibus anguli terræ in eodem circulo, quā differentia serua, & hæc differentia uocatur distantia significatoris ab angulo, qua distantia seruata, subtrahe ascensionē significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci, ad quē uis dirigere in eodem circulo, & differentia uocatur significator regionis, quam serua cum prius seruata. Tertio subtrahe ascensiones significatoris in circulo directo ab ascensionibus loci, ad quem uis dirigere in eodē circulo, & differentia uocatur significator circuli directi, habitis his tribus, duobus modis practicatur, qui ueniūt ad unū. Ponam itaq; primū modū leuiorē, habeas differentia, quæ est inter significatorem circuli directi & circuli obliqui, subtrahēdo minorē à maiori, multiplica itaq; prædictā differentia per distantia significatoris ab angulo iam seruata, & multiplicatū diuide p̄ medietatem arcus diurni gradus in quo fuerit significator. Si significator fuerit in quarta, quæ est inter orientē & cuspidē 10. uel per medietatē arcus nocturni dicti gradus significatoris, si fuerit inter ascendente & quartā, & numerus quotus est pars proportionalis, quā addes significatori circuli directi, si fuerit minor significatione regionis, uel subtrahe eā à significatore circuli directi, si fuerit maior significatione regionis, & q̄ post additionē uel subtractionē prouenerit, erunt gradus directionis. Cū significator dirigendus fuerit inter 7 & 10. tunc subtrahe eius ascensionē in circulo directo ab ascensionibus medīi cœli, & erit distantia significatoris ab angulo. Deinde minues ascensiones gradus significatoris, quem uolueris dirigere de ascensionibus gradus illius, ad quē uolueris dirigere per circulū directū, & erit significator circuli directi, quē serua cum distantia. Tertio subtrahe ascensiones gradus nadir, in quo est significator dirigendus in circulo obliquo, ab ascensionibus nadir loci ad quē uis dirigere in circulo obliquo, & differentia est significator regionis. Subtrahe itaq; significatorem regionis à significatore circuli directi, uel e contra, si fuerit maior, quā differentia multiplica per distantia ab angulo iam seruata, & productū diuide per medietatē arcus diurni gradus significatoris, & numerus quotus erit pars proportionalis, ad

addenda uel subtrahenda de significatore circuli, secundū q̄ dictū est. Cū significator dirigendus fuerit inter angulū terræ & septimā, habeas distantiā eius ab angulo, subtrahendo ascensiones anguli terræ ab ascensionibus significatoris, & erit distantia eius ab angulo in circulo directo. Deinde subtrahe ascensiones significatoris in circulo directo ab ascensionibus loci, ad quē uis dirigere in eodē circulo, & erit significator circuli directi. Tertio subtrahe ascensiones nadir significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus nadir loci, ad quē uis dirigere in circulo obliquo, & differentia est significator regiōis, quā multiplica per distantiā, & diuide per medietatē arcus nocturni nadir significatoris, & pars proportionalis addenda uel subtrahenda à significatore circuli directi, & erit directio, de qua fac ut dictū est. Alter est modus aliorū & est Ptolemæi, & recitat Alkabitius eum, et est q̄ habita prædicta distantiā significatoris ab angulo, & distantiā illa fuerit à 4 ad 10 per orientē, in illa quatuor diuidebat ipsam per partē horarū gradus, in quo erat significator, & numerus quotus erant horæ distantiæ significatoris ab angulo, p̄ partes horarū gradus loci significatoris, & numerus quotus erant horæ distantiæ significatoris ab angulo. In alia uero quarta, quæ est à septima ad 10 diuidebat distantiā significatoris ab angulo per partes horarū gradus loci significatoris, & numerus quotus erāt horæ longitudinis significatoris ab angulo in quarto, quæ est ab ascendēte in 4 domū, diuidebat dictā distantiā per partes horarū gradus nadir significatoris. Et cōsimiliter in quarta, quæ est inter 4 & 7, diuiditur p̄ partes horarū nadir significatoris. Postea accipiebant differentiā inter significatorē circuli directi & significatorē regionis, de qua differentia accipiebat unā quartā partē eius, quā multiplicabat in horas longitudinis ab angulo, & productū erat æquatio, quā addebat si significatore circuli directi, si erat minor significatore regionis, uel subtrahebat si erat maior, et quod post additionē uel subtractionē proueniebat, erat quæsitum. iste modus operandi resultat ad idē sicut primus modus, sed primus modus leuior apparet. Cum significator fuerit in una parte, & locus ad quē uis dirigere, in una alia, dirige significatorem primo ad angulū meridij cœli, uel ad angulū terræ, qui eū succederet dirigēdo per modū quē dixitum circulū obliquū, tū per directū, & serua ad partē hanc directionē. Deinde dirige dictū angulū ad locū, ad quē uolebas eum dirigere, eodē modo sicut dictū est, habebis aliam directionē, iūge cum alia, & aggregatum erit directio. Declaratur enim hoc sic, quia dirigitur significator ad angulū, ac si dirigeretur ad unū infortunium eodē modo, sicut dictū est. Postea si angulus ille fuerit 10 uel 4, subtrahentur eius ascensiones in circulo directo ab ascendētib; gradus ad quē uis dirigere etiā in eodem circulo. Et si fuerit dictus angulus gradus ascendens uel septimæ, fiat directio ipsius in circulo obliquo, quemadmodū dixi in principio, postea iunge has directiones, sicut dictū est. Nota etiam cū significator fuerit inter duos angulos proximos, accidit aliquando in dirigendo ipsum, q̄ non inuenitur significator circuli directi, quia in subtrahēdo ascensiones significatoris ab ascendētib; gradus

gradus, ad quē uis dirigere in circulo directo, remanet nihil, tamē cū habeat significatorē regionis, tunc multiplica totū significatorem regionis per distantiam significatoris ab angulo, & multiplicatum diuide per medietatē arcus diurni illius significatoris, uel nocturni secundū q̄ fuerit supra terrā uel sub uerra, & numerū quocientē subtrahe à significatore regiōis, & resultans est gradus directionis. Sed si significator regiōis fuerit 0, & habuerit significatorem circuli directi, fac ecōtra .i. multiplicabis significatorē circuli directi per eius distantia ab angulo, & multiplicatū diuide per medietatem arcus diurni loci significatoris si fuerit supra terrā, uel nocturni si fuerit sub terra, & numerū quocientē subtrahe à loco significatoris circuli directi & resultans erit quæsitū. Voluit pars magna sapientū, q̄ significator dirigendus, & locus ad quē uis dirigere, nō fuerint concordēs in latitudine, directio nullius erit effectus boni uel mali, hoc uoluit Ptolemæus in suis natiuitatibus, & multi alij nostri sapientes. Ita, q̄ si infortuna uel fortuna aliqd̄ debebat operari, oportebat q̄ essent coniuncti secundū latitudinē, & operantur isto modo ad hoc inueniendū, quia si significator dirigendus habebat latitudinē, tunc uidebat per quantū declinabat ab æquinoctiali gradus, in quo erat in tabula declinationis Solis ab æquatore. Postea uidebant si dicta declinatio erat septentrionalis uel meridionalis. Si enim declinatio & latitudo essent cōcordēs in meridie uel in septentrione, addebant simul, sed si una fuisset meridionalis & alia septentrionalis, subtrahebant minorem à maiori, & residuū seruabant. Hoc habito considerabāt in tabula declinationis Solis ab æquatore, cui gradui cōueniebat hæc declinatio, & in dicto gradu quē inueniebāt, dicebant esse circumferentiā planetæ dirigendi, & eodem modo faciebāt de planeta, ad quē uolebāt dirigere. Exēplū ponatur q̄ Luna sit significator dirigendus, & habeat latitudinē septentrionalē, & sit latitudo eius 3 grad. & in 20 grad. Arietis declinat ab æquinoctiali fere gradus 8, & est dicta declinatio septentrionalis, adiungo simul, & totū erit gradus 11. tunc uidi in tabula declinationis Solis ab æquatore cui gradui circuli signorū conueniebat dicta declinatio, & correspondebat in linea numeri 26 gradus Arietis, tunc dicebant Lunam esse in 26 gradu Arietis. Sed si dicta latitudo fuisset meridionalis, subtraxissent eam ab 8 gradibus declinationis, & remansissent 5 gradus, quibus correspondent in dicta tabula fere supra 13 Arietis, & tunc dixissent circumferentiā Lunæ esse ibidē, & eodem modo faciebāt de loco, ad quē dirigebant considerando declinationē dicti gradus ab æquinoctiali, & etiā latitudinē eius, & postea si locus ille erit concors cū significatore, tūc sequebatur effectus directionis, aliter nō. Tamē cū dirigitur Hyleg uel gradus Solis, uel aliqua partū, uel gradus ascēdēs, uel aliquis gradus alicuius domus nō requirit hæc operationē, quia dicti gradus cōtinue intelligūtur in ecliptica, ita q̄ latitudinē non habeat. Licet hæc dicta sint multū uera, non pro tanto sunt præcise ad ueritatem. Quoniam cū significator dirigendus, & locus ad quē dirigitur fuerint concordēs in latitudine, sequitur intensior effectus directiōis. Si em̄ duo significatores

sint coniuncti secundum longitudinem & non secundum latitudinem, non significat tantum effectum, quantum si essent coniuncti secundum longitudinem & latitudinem.

Cap. VIII. De forma corporis & complexione.

In hoc cap. 8. De forma nati quæ difficulter dijudicatur propter multimodas causas concurrentes, scilicet ex parte progenitorum, propter clima, propter provinciam, propter loca natiuitatum, item cibos, potus, & consuetudines. &c. Magister considerat gradus lucidos tenebrosos & fumosos, Nam illi addunt & minuunt. Haly iudicat per faciem ascendentis. Item ascendens significat corpus, & Almuten ascendentis principaliter significat faciem in longitudine & breuitate staturæ considerat situm significatoris in longitudine longiori sui ecentri uel propiori &c. Item signa longarum ascensionum, longæ dant staturam: & breuium breuem. Item significator directus, significat natum macilentum: retro gradus pingue. Similiter statio prima significat corpora fortia, secunda debilia. Quando significator est occultatus, significat corpus dispositum ad recipiendum omnes aduersitates.

Annotat.
Io. de Re
giomonte



Difficile est ad iudicandum de forma nati propter causas alias quam celestium concurrentes, quia pater & mater uim habent in forma filii, quoniam aliquando natus est similis patri, aliquando matri, aliquando tenet formam utriusque permixtam, aliquando propter fortem imaginationem quam habebunt in forma alicuius hominis, tempore conceptionis, natus erit similis formæ illius hominis sic fortiter imaginati. Et ex isto non potest pater certificari de filio, solum propter hoc, ut natus sit similis sibi, quia stat quod eius uxor fornicetur cum amasio suo, & in actu conceptionis habet fortem imaginationem in marito æstimare, & consimiliter intelligas de amasio, tunc natus seruetur formam mariti, & maritus erit deceptus in assimilatione, unde non est necessarium illud quod communiter dicitur, quia stat oppositum. Aliquando tamen natus trahit formam sui auui uel proauui, qui multo tempore mortui sunt. Aliquando tenet formam parentum matris. Aliquando retinet formam ex parte parentum matris mariti, & sic de parentibus uxoris. Aliquando enim natus est dissimilis omnium formam tantum patris & matris quam utriusque omnium suorum consanguineorum, & domesticorum, ac notorum patris & matris, sicut euenit in figura Alexandri Imperatoris, qui singulariter retinuit speciale formam & figuram ex forti, & specialiter permixtionem planetarum adinuicem, quoniam natus est ex industria & sapientia sui patris Vatabo Astrologi, ut recitat Galenus in libello de spermate, dicens: quod Alexander habuit asperitatem signi Leonis, & ex Leone habuit citrinitatem coloris, & etiam crispas capillos in multitudine magna, habuit etiam unum oculum aquilæ, qui signum Leonis ex uigore aquilis dominatur: & reliquum oculum habuit draconis ac dentes acutos ut draco, quia caput draconis in eius figura habuit magnam prædominiam, unde Alexander

hanc figurā asperam retinuit ex uirtute cœlestium. Et licet hoc negociū præ-
 tactum sit nostrorū philosophorū, & medicinali ratione possit his dubijs
 responderi, ego nolo tangere ratiōes datas à nostris authoribus medicinæ,
 quia nō esset speculationis præsentis, sed solū ponā causas Astronomicas,
 quæ sunt superiores causæ, determinantes causas medicorū, quæ nō possunt
 explicite & directo modo prædictis dubijs responderi, solū ponā rationem
 respondentē dissimilitudini nati patris & auunculis, auis & proauis dicti
 nati, quia de similitudine nati patris uel matris eius utriusq; similis uel uni
 personæ cognitæ à parentibus nati, unusquisq; naturalis posset huic dubio
 respōdere, nec hic uolo prolōgare sermonē, quia essent immensæ difficulta-
 tes declarandæ, nec essent utiles huic tractatui de natiuitatibus. Scias q̄ ele-
 menta & quæq; mixta sunt ligata secundū 12 signa cœlestiū, & pro uirtute
 stellarū erraticarū his signis fiunt determinate species generatorū, unde in
 natiuitate alicuius creati relinquitur aliquādo ita fortis qualitas ex uirtute
 cœlestium speciali, q̄ natus iste in successione ex uirtute suæ seminis qua-
 litate uirtuali cœlesti in eo derelicti, natus retinebit uestigia patris, & cōsimi-
 liter intelligas de foemella. Vnde cū talis natus ad ætatem peruenerit gene-
 randi, seruans uirtutē fortē cōplexionalē patris & semē derelictū ex ipso hęc
 uirtutē habent specialē cœlestiū proiectā in matricē agēdo in sanguinē men-
 struū sibi assimilatur iuxta posse, unde cum in exitu infantis fiunt influxus
 cœlestiū influxui sui aui, tunc talis natus propter similitudinē patris quā ha-
 bet formā seruabit sui aui, & nō patris in natiuitate eius respectu patris, si-
 cut fuit similitudo agentium filij respectu aui. Et sicut tu intelligis de nato,
 ita tu intelligas de ex parte foemellis. Quare sequitur q̄ ex forti uel debili si-
 militudine agentium supercœlestiū auorum & proauorū natus retinebit for-
 mam. Aliquādo enim natus tenebit formā mixtā ex forma aui mulieris, et
 ex forma aui mariti, et hoc secundū magis & minus, secundū proportionabi-
 lia agēta cœlestiū fiunt fortiora uel debiliora agentibus cœlestibus formæ
 auorū uel proauorū. Hic solū tetigi pūctum his dubijs, ac ab ipso recedere
 expeto, quia requireret longā probationem caularū. Aliquando forma na-
 ti uariatur ratione climatis, sicut in Aethiopia continue nascuntur nigri, &
 in Selanouio, ut plurimū albi. Aliquādo uariatur forma nati ratione pro-
 uincia, ut Mantuani utrisq; plurimū Venetijs & Lombardis clariores. Va-
 riantur etiā forma nati secundū ciuitates, ut Bononienses, ut plurimū medi-
 oces, & Mediolanenses plurimum lōgiores. Aliquādo ratione ciborum,
 artium & cōsuetudinum forma nati uariatur, unde Astrologum oportet plu-
 rimum considerare hęc supradicta, & multa alia, ut iudicet de forma nati,
 quia de leui potest errare.

Iterum de forma & complexione corporis.

Ascendens natiuitatis est illud quod continuo significat corpus nati,
 unde

unde primo considera ipsum, quid significet de formis & complexione. Secundo considera Almuten ascendentis & signū in quo est, & quid significet de formis unumquodq;. Tertio considerabis locum Lunæ, quoniam Luna significat corpus nati. Etiam uide si q̄s planeta fuerit in gradu ascēdētis, maxime si habuerit in illis aliquā dignitatē, & si nō fuerit ibi secundū centrū, saltē p̄ncipiat radios ex medietate sui orbis, quoniā si sic fuerit, iste erit principalis significator in forma nati. Permiscendo formā Almuten in signo in quo est cum forma loci Lunæ, & omnium planetarū aspicientiū dicta loca augendo uel minuendo secundū q̄ decet. Si uero nullus fuerit planeta in ascendente nati secundū figurā Almuten in loco in quo est, & considera signū ascendens principaliter, maxime si ascēdens aspexerit, & iudicabis à prædomināti figurā ipsius ascendētis permiscendo locū Lunæ & aliorū planetarū q̄ dicta loca aspexerit. Considera & q̄ formæ imaginū stellarū fixarū fuerint in ascendente uel in loco Almuten ascendentis, & p̄ ipsas etiā iuuas, & iudicando augēdo uel remittēdo secundū q̄ decet. Et secundū cōplexionē quā habebit ascendentis Almuten & ascendentis in quo signo fuerit, et est prædictū esse suum de latitudine retrogradare fractione &c. De cōplexione nati poteris iudicare: Considera enim tempus natiuitatis, aut sit de die, aut de nocte, & in qua quarta anni sit natus, quoniā ista tempora habēt augere uel remittere de formis principalium significatorū. Nam si natiuitas est de die, adiuuat eum, intendit claritatē uel significatorū, uel remittit obscuritatē faciei. Et si natiuitas fuerit de nocte, adiuuat & intendit obscuritatem faciei, uel remittit claritatē, secundū q̄ significationes principales significauerūt de claritate siue obscuritate. Considera etiam sicut dixi quantitātē anni, quæ incipiunt ab introitu Solis in cardinalia p̄cta cœli. Nam si natiuitas fuerit in quarta Veris, significat corpus nati esse mediocre, & habere bonū colorē, oculos, dentes, & habere temperatā grossitiem & macrem, tamē tendentia ad grossitudinē, & significat de cōplexiōe sanguineā cōplexionē. Et si fuerit natiuitas in quarta Aestiuāli, significat magnorū oculorū, multorū capillorū, et membra grossa, & significat cōplexionē Colericā. Quarta Autumnalis, facit natū melini coloris, macrū, capillorū extensorū cum grossis humeris, Et significat cōplexionem Melancholicā. Quarta Hyemalis facit cōplexionē Phlegmaticā. Iste enim significatores augent & remittunt significationes principalium significatorū, & considera, & si significatores fuerint in aliqua istarum quartarū, & iudica secundū natiuitates ipsarum prædictas augendo & remittēdo. Et uide etiā significatores principales, maxime utrū fuerit in gradibus luminosis, fumosis uel tenebrosis, quoniā gradus lucidi multū iuuant ad claritatē faciei & ad ipsius pulchritudinē: Et fumosi iuuant ad obscuritatē & turpitudinē faciei. Tenebrosi uero faciūt faciē obscurā, turpem & difformem, unde debēt multa considerari. Visum est Haly, q̄ ut plurimum de forma nati debes iudicare secundū dominū faciei ascendentis permiscendo significatores adinuicē quæ dixi superius. Nota enim q̄ ascendēs significat corpus, & Almuten ascendentis principaliter significat faciē nati

secundum esse suū &c. Item quādo significatores apparuerūt in matutinis, faciunt corpora magna, ita q̄ augēt uel remittunt. Et quādo significatores fiunt retrogradi, faciūt natū difformem in corpore, maxime ita q̄ membra non habent debitā correspondentiā, uel labia grossanea debilia, & nasum breuiorē uel longiorē, et oculos eleuatos uel depressos, uel grossiores, & sic de frōte, ita q̄ membra adinuicē nō correspondēt secūdū debitā anatomiā.

Longitudinem uel breuitatem corporis iudicare.

Si uis scire de longitudine uel breuitate corporis nati, primo considera signum ascendens, si formā longā uel breuem significet. Videas enim quid significet de statura breui uel longa principalis significator, & qd significet de statura signū, in quo fuerit, & permisce adinuicē. Secūdo principaliter considera, si significator fuerit in lōgitudine lōgiori uel breuiori, uel lōgitudinibus medijs & centri epicicli. Quoniā si fuerit significator in lōgitudine lōgiori, erit corpus longū. Et in longitudine propiori, erit corpus breue. Et in media, mediocre. Et sicut p̄portionabiliter remouetur à lōgitudine longiori uel breuiori, ita proportionaliter iudicabis de longitudine & breuitate corporis nati omnes significatores adinuicē permiscendo, ut dictū est supra. Et maxime intellige de lōgitudine longiori uel breuiori eccentrici, adiuuare enim in augendo uel remittendo significat prædictarum, quoniā signa quæ augent suas ascensiones, multū iuuantur in magnitudine corporis quādo fiunt loca ascendētis & significatorū. Et sic econtra dicas de breuitate corporis, quādo dicta signa fuerint eorū ascendētes &c. Item cōsidera q̄ cæteris paribus in initia signorū, quādo dicta loca augēt longitudinē & fines diminuunt. Signa enim quæ faciunt corpora magna, sunt ♁, ♃, et ♀. Signa autē quæ faciunt corpora parua, sunt ♁, ♃, & ♀. Etiā considera bis inferius quā de statura significat unuquisq; planeta, & p̄ tuā industriā omnia considerando ponderabis semper staturas parentum.

Crassitiem & macredinem, uel grossitudinem corporis dinoscere.

Debes primo uidere ascendens, utrū significat corpus grossum uel macrum, uel quid significet planeta Almuten de grossitudine, uel de macredine, & quid significet de dicta dispositiōe signū in quo fuerit significator, postea principaliter cōsideratur latitudo Almuten ascendētis, quoniā dispositiōes quas significant prædicta de grossitudine & macredine corporis poteris declarare. Vnde enim significator nullā habet latitudinē cæteris paribus, significat natum macilentū. Et si eius latitudo fuerit multū, significat natū pingue. Si uero fuerit eius latitudo Meridionalis, significat q̄ erit

q̄ erit carnosus, tamē erit leuis in motu. Et si fuerit Septentrionalis, erit grauis cum carnositate multa, & similiter intelligas secundū eius esse in epicyclo. Quoniā si fuerit retrogradus, significat natum pingue, & in statiōe prima ad illud idem, sed nō tantū. Sed si fuerit directus, significat natū macilentum, & in statiōe secūda sed nō tantū. Etiā nota q̄ principalis significatio sumit tā ex altitudine q̄ ex suo epicyclo, semper omnia permiscendo, ut dictū est, & sic proportionaliter crescit in latitudine uel decrescit, & cōsimiliter de eius situ in epicyclo, ita de dicta dispositione proportionabiliter iudicabis. Nam statio prima significat corpora fortiora & patientia. Retrogradatio facit corpora pingua & disproportionabilia in membris. Statio uero secunda facit corpora debilia, & quādo significator est occultatus, facit corpora uilia & disposita ad recipiendū omnes diuersitates. Prima medietas δ , ν & ζ , facit corpora tendentia ad grossitudinē, & fines dictōrū signorū facit corpora tendentia ad macredinem. Et medietas \rightarrow , Π , & ω faciunt corpora tendētia ad macredinem et ad debilitatem, & fines dictōrū signorum faciūt corpa tendētia ad grossitudinē & fortitudinem. Sed η , ρ , & \rightarrow , faciunt corpa bene p̄portionabilia in membris, in quātitate, in situ ipsorū. Sed σ , ω & χ , disponūt corpora ad diuersitatē membrorū, nec membra proportionabilia ponunt. Vnde quando significatores fiunt in aliquo signorum prædictorum, uel aliquod ipsorum fuerit ascendens, proportionabiliter iudicabis omnia permiscendo prout potes discernere.

De formis Signorum,

Quando aliqua prædictarū significationū. s. ascendens uel loca significatoris fuerit in Ariete, significat de figura natū habere collū longū, paruorū crurium, inclinati aspectus, multorū capillorū & crispōrū, ad albedinē tendentium. Vnde si fuerit aliqua prædictarum significationum in Tauro, significat natum amplæ et lōgæ et eleuatæ frontis ad modū tauri, habet nares amplorū foraminum, magnorū oculorum, colli grossi, sicut accidit mulieribus Bononiensibus, quæ habēt frōtes tauri, grossum collum & pingue, et significat capillos erectos, supercilia magna, et uocē mediā cum raucedine. Tamen et eius principium facit natum tendere ad grossitatem, et finis ad macredinē, nō proportionaliter in correspondentia membrorum adinuicē. Quādo aliqua ex prædictis significationib⁹ fuerit in Geminis, significat natum temperatum in membris & situ ipsorum, et mediocri statura, id est temperata, et habebit formā faciei totam humanā, ampli pectoris, bene dispositus in brachijs, erit creditus, debilis corporis, subtilis ingenij, Geometricus et Arithmeticus, uel scriba. Et principium ipsius facit corpus tendere ad macredinē, & finis eius ad pinguedinē, et disponit natum socialē et conuenientē, ac bonā uocem et pulchram habentē. Quando dicta significatio fuerit in Cancro, disponit natum bassæ staturæ, et superiora

membra habebit grossiora inferioribus, magni uentris, et habebit dentaturam obliquā, habebit paruos oculos, magna supercilia, capillos diuersos crispōs ad nigrū tendentes, et habebit humeros amplos, et natus nō erit associabilis, nec domesticus, et habebit renissimā uocē. Si aliqua significatio ex dictis fuerit in Leone, significat corpus nati magnū, et facit ipsum flauū, ampli pectoris, habebit membra superiora grossiora inferioribus, erit leuis in motu, nimis erit fortis, magnæ & malæ iræ, et crurū subtiliū, acuti aspectus & asperi, et erit natus displacabilis receptionis, habebit uocem sonorā, non erit homo associabilis, imō audax, indomesticus natus, multorum capillorum, citrini coloris. Si dicta significatio fuerit in Virgine, facit natum aliquantulum longum, temperatum in crassitudine & macre, et intemperatū in proportione membrorū, sociabilis et bonæ receptionis humanæ, bonorū morū, & prospicax in scientijs et doctrinis. Libra facit natum pulchræ formæ, temperatum in proportione membrorū, mediocrē in carne, et temperatæ staturæ, albæ faciei, et tamē erit niger in reliqua pte corporis, erit luxuriosus, sociabilis & iocundus. Scorpio facit natum paruū, paruorū oculorum, paruæ faciei, multorū capillorū, habebit magna crura et magnos pedes, erit agilis in motu, pditor et deceptor, ac archorij, desiderator rixarū et discordiarū, nūq̄ erit cōtētus de esse suo, et sicut dixi, mēbra habebit disproportionata. Sagittarius facit corpus magnū debileq̄, erit flauī coloris faciei longæ barbæ, subtiliū capillorum, à parte posteriori erit pulchrior q̄ ante habebit magnum uentrē, & eius prima medieta facit corpus proportionatum, erit sociabilis cum pulchra uoce et humanæ receptionis. Capricornus facit corpus paruum, crurū subtilium, et facit natum debilem, et sicci corporis, habebit faciem longā ad similitudinē capræ, uultus subtilis & acuti, et capillorum multorum, erit nimis luxuriosus, et habebit uocem mediam. Aquarius facit unam partem corporis longiorē altera, uel saltem crus longius, apparentis sanitatis, bene paratus in proportione membrorum, cum pulchra uoce, humanæ receptionis, erit desiderator famæ, liber magnarum expensarum, dispergens sua bona. Piscis facit natum rotundorum oculorum, magnæ faciei, albī coloris, paucarū operationū, multæ dormitiōis, & forsā eius forma habebit maculā, nō erit domesticus, nec associabilis, & erit cum modica uoce, et erit disproportionatus in mēbris, et facit corpus paruū

De formis planetarum.

CVM Saturnus fuerit solus principalis significator in dispositione corporis nati, dixit Haly, q̄ significat hominē strabonem uel maculā in uno oculo, habebit oculos magnos, faciem longā, diuersitatē temperaturæ aspectus, pedum turbatorum habentiū siccitas. Et si fuerit orientalis, facit natum frigidum & humidum. Et si fuerit occidentalis, facit natum frigidum & siccum. Dixit Ptolemæus, quod si Saturnus fuerit solus dispositio

si fuerit orientalis, tam à Sole quàm à figura, uel à Sole saltim, significat quod natus
 sit melini coloris, mediocriter grossus, pilorum nigrorum in capite, corpus me-
 liocriter, & habebit oculos mediocres, et pilos spissos in pectore, et erit humi-
 læ complexionis. Sed si fuerit occidentalis, significat natum magni corporis et
 nacilentum, planorum & rarorum ac nigrorum capillorum, et erit Melancholicus, et hoc
 si Saturnus fuerit bene dispositus: sed si fuerit male dispositus, significat de-
 teriore formam. Et considera dispositionem corporis quod debet dare, uel si esset re-
 trogradus uel stationarius secundum quod dixi. Et Dorotheus, quod significat hominem
 valde pilosum iunctis supercilij. Et dixit Messahala, quod significat hominem nigrum,
 qui in ambulando mergit oculos suos in terram, uadit plane et ponderosus, piger,
 ociosus, habens racemam barbam in maxillis, et Saturnus est ut habitus, et signifi-
 cat hominem plumbei coloris, et modicæ carnis. Iupiter cum fuerit solus dispo-
 sitor corporis, dixit Haly, significat hominem album, aliquantulum flauum, magnorum
 oculorum, parua pupillam, capillorum æqualium, bonæ apparentiæ, mediocri dis-
 positionis in carne, pomellorum faciei altorum, erit temperatæ staturæ. Si fuerit ori-
 entalis, erit sanguineus. Et si fuerit occidentalis, significat quod erit pulchrior, ha-
 bebunt oculos mediocres, aptæ et moderatæ staturæ, caliditas et humiditas præ-
 ualebit in eo. Et si fuerit occidentalis, erit albus, sed non ita pulchra albedine, si-
 cut prima, habebit oculos mediocres, erit ex anteriore parte corporis caluus, ha-
 bebunt capillos planos, corpus mediocre, et in eo uicium humiditas. Et dixit Mes-
 sahala, quod significat hominem album habentem ruborem in facie, oculos uero prius ni-
 gros, nares non æquales et breues, caluum in aliquo dente nigredinem, pulchræ sta-
 turæ, boni animi. Et Dorotheus dixit, quod significat hominem habentem magnos o-
 culos, pupillam latam, et dixit, quod habet duos dentes anteriores longiores ac raras.
 Dixit quidam, quod si Mars fuerit particeps cum Ioue, permisce omnia signa adiuuante, et
 refrange. Et si magna fuerit orientalis, significat quod habebit in pede dextro si-
 gnum. Et si fuerit occidentalis, habebit ipsum in sinistro, et dixit quod raro fallit
 Mars cum fuerit solus dispositio corporis et fuerit orientalis, tam à Sole quàm in figu-
 ra, maxime a Sole facit natum mediocri corporis, cum oculis uarijs, & color fa-
 ciei inter album & rubeum, habebit multos capillos, et erit abundans in eo hu-
 miditas & siccitas. Et si fuerit occidentalis, facit corpus nati simpliciter rubeum,
 paruis oculis, planorum capillorum flauorum, mediocri staturæ, habebit faciem
 rotundam, & fortassis habebit per ipsam maculas, habebit signum in facie, habe-
 bit dentes longos, et erit feroci aspectus, et male recipiet gentes, continue præ-
 cedens ut iratus, et habebit carnem modicam, et cum ambulat facit magnos pas-
 sus, & forte habebit magnas nares, et acutum aspectum, et habebit aliquan-
 do oculos croceos, & forte habebit in pede signum uel maculam, & prædo-
 minabitur in eo siccitas, et aliquando citrinum corpus, & erit prauus coloris,
 et aliquando habebit grana rubea in facie, raras habens pilos in barba, et erit
 homo rebelis aspectus, hoc dico secundum intentionem aliquorum. Cum Sol fue-
 rit dispositio corporis, et fuerit in parte orientis supra terram, significat natum prau-
 i coloris. Et in alijs locis crocei coloris, significat corpus mediocræ statu-
 ræ & animi grossus. Et si fuerit in ascendente in signo aqueo, erit temperatæ
 complexionis

complexionis, quasi de cōplexione Iouis. Et si fuerit in dicto loco in signo igneo, significat q̄ erit subtilis intellectus, modicæ carnis, uelut cōsumptæ, & est corpus totum accidētabile, et procedente ætate meliorabitur, tamē ex se significat corpus mediocre cū uoce rauca, & procedit in ambulādo totus dominabilis et audax. Et dixit Messahala, q̄ significat hominē habentē colorem inter fuscum et nigrū cum rubore, breue stature, crispū caluum, pulchri corporis, id est formosi. Et dixit Dorotheus, q̄ figura Solis est crocea, eius oculi aliquātulum crocei, & habet capillos partim rubeos. Venus cum fuerit in dispositiōe prædicta, facit blandū & totum placabile, et eius formositas muliebris, & facit oculos uagos & placabiles, captantes philocætionē & habilior, q̄ facit corpus lassum, in colore permixtū cum rubedine, labiorum subtiliū ac superciliorum subtiliū, & multæ carnis in facie, tamē stricti pectoris & grossorū crurium, & habet capillos aliquātulum spissos crispos cum blando aspectu, cum uagis oculis, cum commotore ipsorum propter bene apparere, cum eius incestu totaliter ornato ac placabili. Et dixit Messahala, q̄ significat hominē album trahentem ad nigredinē, pulchri corporis et capillorum, cum facie rotunda & prona maxilla, cum pulchris oculis, et nigredo oculorū eius erit plusq̄ oportet. Et Dorotheus dixit, q̄ habet pulchrā faciem, multos capillos, oculorum nigredo eius plusq̄ oportet habebit colorē album cōpositum rubore, & significat corpus grossum aliq̄uātulum, & est ostensor beneuolentiæ. Et dixit Ptolemæus, q̄ habebit oculos subruffos & idoneos, et hoc significat si fuerit orientalis, et uincit humiditas in complexiōe. Et si fuerit occidentalis, omnia prædicta significata erunt remissiora, et erunt cōplexionis frigidæ. Mercurius solus significator corporis orientalis, tam in Sole q̄ in figura supra terrā, maxime à Sole, dixit Haly, q̄ erit melini coloris mediocris stature oculorū. Et dixit Ptolemæus, q̄ erit moderatæ quātitatis corporis & bene proportionis, et in eius cōplexiōe uincet caliditas, & dixit q̄ si fuerit occidentalis, significat q̄ natus erit coloris subnigri ac coloris crocei, macilētus, habet uocē subtilem, et exilem cum oculis multorū intus positi infra orbis, et ipsorum pupilla erit ut capræ pupilla declinans ad rubedinem, & uincet in eo siccitas. Et dixit Haly auctoritate aliquorū, q̄ est strictæ frontis, grossorū aurium, pulchræ faciei, narium ordinatorum, superciliorum cōiunctorum, raræ barbæ, proportionabilis status corporis, tamē erit macre, & cū ambulauerit, facit passus minutos, et si fuerit orientalis, prædicta omnia erunt intensiora. Et dixit Messahala, q̄ Mercurius significat hominē non multum albū, nec nigrum, habentē frontē eleuatum, & erit longus in facie, et habebit nasum longum, barbā rarā in maxillis, & oculos pulchros non ex toto nigros, habentē longos digitos. Cum Luna fuerit sola significatrix corporis, dixit Haly, q̄ facit natum albū, pulchræ faciei, et habebit aspectum pulchrum, et amabit libenter quietē. Dixit Messahala, q̄ significat hominē album permixtum cum rubore, habentē iuncta supercilia, oculos nō in toto nigros, faciem rotundam. Et dixit Ptolemæus, q̄ Luna adiuuat temporaliter & generaliter in tempore

tempe & humiditate, maximè cum separatur à Sole, quia auget & dimi-
 nit de dicta dispositiõe, secundum q̄ Luna crescit. Et dixit q̄ Sol adiuuat in
 figura & formositate, ac in pinguedine corporis, ita q̄ in cõtiõ Ptolemæi fuit,
 q̄ Sol & Luna nõ essent principaliter significatores corporis, sed essent coor-
 dinãtes, ut dixi. Et dixit Dorotheus, q̄ Sol & Luna faciunt talẽ figurã in tor-
 ma hominis, qualiter fuerunt planetæ qui fuerunt cum eis, & illius planetæ
 q̄ fuit Almuten locis ipsorum. Nota hic bene, q̄ omnes prædicti significa-
 tores planetarum dicta superius proueniunt, quando dicti planetæ fuerint
 bene dispositi: sed si fuerint male dispositi, tunc debes cõsiderare ad remitte-
 tendum de figura & forma ipsorũ secundum infortuniũ ipsius, ponendo
 turpitudinẽ & dispositionẽ secundum naturã impeditenti, maxime erecta
 illa membra, quæ principaliter significauerit dictus planeta, & signum in q̄
 fuerit. Nota, q̄ nuncq̄ accidit, uel saltem rarissime, q̄ sit simplex significatio
 corporis ab uno planeta, quia nullus est simpliciter quin Saturnus permix-
 tionẽ habeat cum alijs formis reliquorũ planetarũ, in quibus ceciderint si-
 gnificatores prædicti, unde cõsiderabis oēs formas planetarum & signorũ
 permiscetium, & refrange dicta signa, scilicet magis uel minus, secundum
 q̄ fuerit fortis uel debilis permixtio cõtinue reseruanda apud formã Almu-
 ten & ascendentis, & signũ in q̄ fuit Almuten, & hoc facit fieri, p̄pterea cõsi-
 deratorio intellectu sensus cõsiderando formitas parentũ, & pmiscere ad in-
 uicem. Nec pono hic omnes participatiões planetarũ, nec planetarũ cum si-
 gnis, nec triũ uel quatuor planetarũ participatiũ, uel pluriũ, q̄ nõ suffi-
 ceret charta, et esset frustra, quia bonus intellectus poterit p̄ se ipsum facere.

Cap. i x. De natura, intellectu, sensu, ac moribus nati.

¶ In cap. de sensu & intellectu ac moribus nati, principales significatores ponere uege-
 tatiue, sunt ascēdēs ♃, Almuten ascēdētis, planeta qui fuerit in ascēdēte, maxime si illic
 dignitatem habuerit, dominus triplicitatis ascendētis, & locus Hyleg Principales si-
 gnificatores ponere sensitiue, sunt ♃ Almuten ascendētis, luminare, cuius est auctoritas.
 Intellectiue, Mercurius, Almuten ascendētis, Luna. In dispositiõe intellectus monet ual-
 de obseruari Almuten ascendētis, uidelicet naturam eius, situm in signo & in loco figu-
 ræ, & aspectum ad alios. Appetitum nati ex loco Veneris, nam si in Leone, erit natus
 philocaptus, igitur ille accipit significationem signorum conuenientem, dando Arieti ca-
 put, Tauro collum, & sic de alijs. Mercurius in Ariete in quarto Martis, facit natum
 non credere in Deum, sed homicidam. Item notabis, si idem fuerit Almuten loci Lunæ, et
 loci Mercurij, id enim fortis erit significationis. Si tum fuerint diuersi concordēs, tum
 & in dignitatibus suis & c. iterum bene, licet non tātum, secundum hoc te iuuabis. Item
 si dicti Almuten fuerint coniuncti, uide quis eorum eleuetur super alterum, nam ponere
 per eũ significata, subiiciet aliam. Significationes signorum similes sunt significationibus
 dominorum suorum. Magister considerat etiam gradus puteales, quamuis Ptolemæus
 non faciat luminaria significatores animæ & formæ. Placet tamen Antonio, ut & ipsa
 assumantur

Annorat.
 Io. de Re-
 giomõte

assumantur, inquit, stultum est præ alijs uni credere absq; demonstratione. Item allegat primum uerbum Hermetis: Sic magister tenet seriose quoddam Almuten ascendentis multum possit in conditionibus formæ & animæ, itemq; luminaria, & dicit se expertum esse in tribus natiuitatibus quas allegat.



Vbtili uia debet Astrologus inuestigare, de natura, sensu, ac moribus nati, quoniã multa cõueniunt hic cõsiderando, unde debes primo scire, q̃ hoc debes primo uiderere secundum tres potētias animæ. Quia quædã est potentia uegetatiua, quædam sensitua, quædam intellectiua, & quæ sit unaquæq; patet à Philosopho secundo de anima. Principales significatores primo uegetatiuæ, sunt ascendēs Lunæ in Almuten ascendētis, & planeta qui fuit in ascendente, maximè si hic dignitatē aliquã habuerit, ac dñi triplicitatis ascendentis, & locus qui fuerit electus Hyleg. Principales uero significatores potentia sensitua, sunt Luna Almuten ascendētis, & planeta qui fuerit in ascendente, & luminare cuius fuerit auctoritas. Potentia uero intellectiua principales significatores sunt Mercurij Almuten ascendētis, et Luna. Et licet Ptolemæus et alij principaliter cõsiderauerunt locum Mercurij & locum Lunæ. Cõsiderāt locum Mercurij pro ratione & intellectu nati, & Lunã cõsiderant quantum ad cõplexionē & harmoniã, quã habet corpus ad animã, quoniã anima habendo debitas dispositiones & instrumenta in corpore debite operati, & in ratione. Vnde ex intentione Ptolemæi fuit, q̃ Luna significaret has passiones corporis, & significaret hilaritatem & agilitatem, & id q̃ sit obediens animæ, unde necessarium erit cõsiderare ipsam ad faciendum operationes potentia sensitua, quia absq; sensu mediate uel immediate, nō poterit fieri intellectio in creatis. Ideo Ptolemæus cõsiderabat locum Lunæ & Mercurij cum sciendi operatiuã intellectus nati. Videtur iuxta eius intentionem, q̃ debes considerare ascendens, q̃ significat corpus nati, & etiã Almuten ascendētis, q̃ significat corpus & dispositionē aiæ nati, & secundum dispositionē prædictarũ, et eorum locorũ de hoc potest Astrologus de prædictis potentijs nati iudicare. Ista quidem oĩa sunt annexa, quia potentia intellectiua præsupponit sensitua, & potentia sensitua præsupponit uegetatiua. Ideo in hoc passu nō debes simpliciter iudicare, oportet te facere permixtionē planetarũ aspicientium, & quæ fuerit corporaliter significatoribus omnibus esse ipsorũ, et etiã secundum esse ipsorum in signis, & secundũ naturã ipsorum debes hoc idē uiderere. unde cum uolueris de potentia intellectiua iudicare, debes considerare Mercurium, & esse eius & in quo signo sit. Deinde cõsidera Almuten ascendētis, quæ significat corpus et animã, deinde cõsidera Lunã, quæ significat corpus & eius dispositiones considerando ascendens, et inuenies Almuten loci Mercurij, & Almuten loci Lunæ, principaliter permiscendo cum dicto Almuten, & maximam significationem Almuten ipsius ascendētis, et considerando ipsum ascendens. Deinde debes uiderere q̃ planeta corporaliter uel per aspectũ habuerit participatio

participationē cum dictis significatoribus cōsiderando loca significatorum ipsorū respectu Solis, & respectu situ in eorum epiciclis, & respectu situ in figura, uel in angulo, uel alibi, & utrū dicta signa sint & mobilia, rationabilia, uel alio modo, & in quibus terminis fuerit omniū permiscere augendo uel remittēdo significaciones adinuicē, & reseruando p̄ principales significatiōes Almuten loci Mercurij cum participatione, maxime Almuten ascendētis, Almuten loci Lunæ, remittendo significata, si cōtrariantur uel augentur, si simulantur, uel adiunge significata participantium, si fuerit in pertinentiā principalibus significatoribus potentiae, & potētiae omnia in loco suo. Et rogo amore mei, ne derelinquas Almuten ascēdētis, de quo Ptolemæus mentionē derelinquit in posterius, quia cōtinue ipsum inueni multum efficacē in hoc facto, secundum eius naturā, et eius statum in signo, & in loco signi, unde etiam significatores omnium prædictorum in signis, ubi determinabitur de significatis eorum planetarū in signis, quod hic nolo ponere propter p̄lixitatem sermonis. Cōsideratur etiā, quæ facies in ascēdēte, & quæ ex formis ascēdit in ea, quia in appetitu nati multum erit circa illam formā, quæ in facie illa fuerit, quas formas in faciebus uidi. Vide etiam signatum signum ascēdēs, & signum in quo fuerit Almuten ascēdētis maxime, quoniā si fuerint rationabilia, maxime in terminis Mercurij, quia significat natum associabilem, domesticum & totum humanum. Et si fuerint signa nominata nominibus animalium domesticorū, erit natus domesticus et nō sociabilis & amabilis ut primus. Et si dicta signa fuerint nominata nominibus animalium nō domesticorū, natus erit solitarius nec amabit societates & cōuersatores, ut cū suis notis et consanguineis, erit tanq̄ homo forensis, & nuncq̄ poterit fieri tantū circa ipsum, quin sit continue similis. Nec sis piger cōsiderare si dictus Almuten sit receptor, uel particeps cum alijs, qui cupit naturam ipsorum. Nota si uis scire appetitū nati, q̄ debes uidere Venerem, & in quo signo sit, quia facit q̄ natus delectetur in operationibus illius membri cōtinue subiecti isto signo in operationibus quas significat dictum signum in q̄ fuerit. Nam si fuerit in Leone, qui prædominiū habet in corde, significat q̄ natus continue erit philocaptus, & erit intensus amator, & proportionabiliter sic dices de alijs signis, hoc intellige si Venus in debita dispositiōe sit, quia si esset indisposita, illud corrumpetur et diminueretur secundum infortunium eius. Vide contra, si Mercurius sit in natiuitate alicuius, in aliqua domorū Saturni, in sua propria dispositione, & nō ab alijs uiciatus, quia significat, q̄ natus esset optimi intellectus, et profundi cōsilij in rebus, & erit occulti animi. Vnde uidi cum natiuitatē alicuius inueniebāt Mercuriū in aliquo domorū Saturni bene dispositum, ponebant eorū filios ad discendum scientias & doctrinas. Sed si fuerit infortunatus, diminuetur. Et oppositū iudicare secundum intensum & remissum in fortunium eius, & sic inueni per experientiā. Et si fuerit in aliqua domorum Martis, maxime in Ariete, significat q̄ natus erit subiectæ nutritionis, et erit suspectuosus in omnibus factis suis, erit p̄fidus & crudelis, & stulticia abundabit

dabit. Et si fuerit in eius quarto aspectu in Ariete, iste non credet in Deum, erit homicida, proditor, & nō amabit aliquē, imō unumquēq; occideret & deprædaret. Consideratq; in natiuitate uiri ambo luminaria, si fuerint in signis masculinis, maxime si fuerint orientales & supra terrā, quādo faciunt natū habere mores uiriles & annosus, & in his, in quibus uir se debet intrormittere, maxime si ascendens et dominus ascendentis fuerint in signis masculinis. Sed si fuerint p̄dicti in signis foemininis, & in quartis foemininis, et occidentalis, natus habebit mores foemineos, et eius mores extenderint foemina, et quasi pro nihilo nō poterit eius maculas retinere, imō de leui ut foemina in lachrymas cōmouebit, et ecōtra dicas in natiuitatib; mulier; &c.

Q Vando ascendens natiuitatis ac loca Mercurij, Lunæ, & Almuten locorum Mercurij, & Almuten loci Lunæ, & loci Almuten ascendentis fuerit signum mobile, maxime principalium significator; significat q̄ natus erit homo sollicitus in factis Reipub. et ciuitatum, et castror; & cæ. Et cogitabit ac loquetur multū in illis, et se multum intrormitteret in factis cōmunibus et populor;, et erit homo qui multū desiderabit famam & honorem, et q̄ homines dicāt bonum de ipso, et q̄ laudetur ab alijs, et intrormitteret se factis de minus, erit p̄ij cordis, et multū appetet bona suis amicis, desiderabit iudicia Astronomica, erit acuti ingenij, totus ambulabit impollicitus, erit inuestigator rer; cum amicabilitate animi. Si uero aliqua dictor; significator; fuerit in signis fixis, erit natus cōstantis propositi, firmus in opinionibus suis, ueridicus & infallax ac animi requieti, cōtentus de eo q̄ habet, erit intelligens et animo requiete, labores sustinebit, erit rigidus contra uicia, refrenādo malas uolūtates, tā suas q̄ alior;, erit tamē inuidus et amator honoris, erit homo cōrentiosus, et habet in memoria gesta tā sua q̄ aliorum, parua uel magna, uilia et mobilia, et de ipsis, ut principalium rationabitur, erit confidens in suo consilio, contumaci opinione, et erit nimis retētor inimicitiae animi. Si dicta significatio fuerit in signo communi, erit natus mutabilis, conuertibilis et multiformis, et non erit homo qui potest cognoscere eius mores, nec suā intrinsecam ultimā intētionem, ipse met nesciet, multum dolorosus, erit amator Musicae, et nesciet quid ultimate faciet, quia credet facere unū, & facit reliquū, erit leuis propositi, et ipsum cito poenitet eius q̄ facit, nō firmatur in re aliqua, eritq; diuersarum opinionū, et in eius animo uagabundo. Et q̄ significationes prædictor; signor; multum adiuuant augendo uel remittēdo, & separatim distinguendo respectu significatione. Adhuc sunt alia respectu significationum principalium, quæ augent et remittunt, ac tollunt significata dictor; significator; principalium. Vnde si tres superiores fuerint significatores intellectus, et fuerint orientales à Sole, et plus si fuerint orientales à domo ascendentis, uel fuerint in ascendente, uel in aliquo angulo principalior;, uel fuerint in Almichera Solis, maxime de die, Lunæ, maxime de nocte, quantum est ratione huius ascendentis, dicti significatores faciunt animam nati liberalem & confidentem multum

enulum in opinioe, & habebit multum animu claru, iudicabit sua intentione
 manifeste, unicuique tamē faciet cū discretioe, et bono modo. Hoc intelligit,
 si dicti significantores aliter fuerint fortunati. Si uero prædicti significato-
 res superiores fuerint in statione prima, et fuerint fortunati & bene dispositi,
 et fuerint in angulis, maximè in medio cœli, faciunt animā nati cōstantē
 in eius proposito & intētiōe, et cum magna difficultate ab hoc mutabitur,
 erit bonæ intelligentiæ, facit magnā apparentiā de suis factis, & monstra-
 bit ut sit homo multæ cōditionis plusq̄ sit, et permanebit cōtentus compe-
 tenter de esse suo, et erit firmus & ueridicus. Et si dicti tres superiores dispo-
 sitores, fuerint retrogradi, & maximè in medio retrogradationis iplo-
 rum, quæ est quando sunt in gradu opposito cū Sole, uel fuerint sub radi-
 is Solis, nec sint in corde eius, faciet animā nati uolubilē à suis propositis, de-
 bilē in decursu, nec poterit sustinere labores, erit animo intollerās, nō potēs
 aliquē sustinere, erit natus infortunatus, pusillanimus, in cōpulsibilitate uo-
 let aggredi magna, et erit piger, tardus, elarius & incōstās, & si alicui asso-
 ciabitur, erit præter sui intentionē, et præter intentionē cui associabitur, hoc
 dico si sint retrogradi, erit proditor, nec credet alicui de eo q̄ sibi diceat, erit
 timidi cordis, cito fiat fellus, monstrabit audaciam uerbo, dicendo multa
 ac iuuando, et quando erit in factis, nulla audacia nec uirtus reperietur in
 ipso, et mobilis erit, et debilis in omnibus suis factis. Hæc est illa signifi-
 catio, quæ refrenat et tollet omnē significatiōnē ac fortitudinē planetæ, quā
 significatiōnē in omnibus planetis perpendere debes, non solum in tribus
 superioribus sed etiā inferioribus. Sed si dicti significantores intellectus fue-
 rint de superioribus, et fuerint in statione eorū secūda, faciet animā nati me-
 diocrem in omnibus significatoribus essentialiter significatorū, et ista signi-
 ficatio adiuuat remittendo significata, sed nō tollendo, quantū est ex se. Sed
 si fuerint directi, faciat animā nati mediocrē in omnibus significatoribus
 uirilem, & sufficientē, intelligibilem. Et si Venus & Mercurius fuerint in sta-
 tione prima, & natiuitas fuerit diurna, uel fuerit in statione secunda, et fue-
 rit nocturna, facit animā nati mediocrē, cum tres superiores fuerint in statio-
 ne secunda, et in angulo mediū cœli sub terra, cum Venus & Mercurius re-
 trogradantur intrans sub Sole radijs. Et fuerit natiuitas diurna, uel Venus
 & Mercurius fuerint directi, & intrauerint sub radijs, uel q̄ fuerit sub radijs
 & natiuitas nocturna, faciet animā nati modicā bonā et directā. Si aliter fue-
 rint bene dispositi, et erit bonæ discretionis, et debilis memoriæ, erit anima
 nati ociosa, nec amabit aliquo exercitari, nihil tamē, cum tota eius intentio
 est in perquirendo res secretas et occultas, ut Nigromantia, consideratione
 altissimarū rerū, Astrologicā, et scientia instrumētōrū, et operū mutabilium,
 se delectabit in philosophia & phisica, et in scientijs sanctis, quæ sunt per ma-
 los mores, delectabit se in turpi tractatione somniorū, & multū perpendet
 & acquirat auguriā, ut per uolatum auium & similes, et omnem rem secre-
 tam & absconditam in negocijs uolet perquirere. Cumq̄ significantores
 maxime principales intellectus, qui sunt domini loci Mercurij & ascendentis

& loci Lunæ fuerint in eorū dignitatibus, & in eorū angulis, & in locis conuenientibus, ut in locis diurni supra terrā, & nocturni sub terra in natiuitate diurna, ut masculini in signis masculis, & foeminini in signis foemininis, & faciet animā nati eius apertam et fortem, & manifestā, absq; resistentia aliqua, et in eius operationibus quæ fuerint de natura dictorū significatorū, ita q; manifeste apparebunt operationes animæ, quas dabunt dicti planetæ, & in ipsis operationibus natus habebit famā, & prosperabitur ex his, et absq; timore et resistentia dictas operationes significatorū natus leuissime perperabit, nisi significatores aliter fuerint impediti, & hoc totū sequeretur, maximè si unus & idē planeta fuerit dominus loci Mercurij, & loci Lunæ, qd intelligitur de planetis habētibus duo loca p dominio. Quoniā si sic fuerit et dictus planeta fuerit in loco proprio et cōuenienti sibi, ut dictus est fortunatus et fortis, significat q; natus habebit famosissimas ac fortes operatiōes animæ de natura illius planetæ, et operationes sensuum suæ erunt multū conformes in ratione, et ipsas rationes animæ, habebit unicas et fortes ratione, quarum natus prosperabitur. Et licet sit continue aliquid q; obuiet dicto. Et dixit Ptolemæus, tñ natus iste minus habet de illo ppter unitatē & cōformitatē significatoris sensitiue et intellectiue, qa est unus solus planeta. Sed si unus & idē planeta nō fuerit dominus utriusq; loci, sed duo, sed si ipsi ambo habuerint cōuenientiā cū Mercurio & Luna, uel saltē unus ipsorum, ita q; habeatur permixtio luminū adinuicē, et fuerint in cōuenientib; locis et proprijs fortunati, significant natum habiturū operationes manifestas, et fortes q; natura dictorū significatorū. Si uero dñi dicti loci Mercurij, et loci Lunæ, nō fuerint in locis eorū proprijs cōuenientibus fortunati, ut dixi supra, imò fuerint in locis peregrinis et eis disconuenientibus, nec sit unus planeta dñs utriusq; loci. Et si fuerint in loco nō conuenienti sibi et disproportionato, nec dñi dictorū locorū habuerint conuenientiā & permixtionē per corpus uel per aspectum cū Mercurio & Luna, tūc natus talis habebit operationes dictorū dominorū diminutas et multas, et ratiōe dictarū operationū natus prosperabitur, imò reputatur pauci ualoris in operatiōe & natura dictorū significatorū. Et si dicti significatores fuerint in locis cōtrarijs, nec habuerint permixtionē cum Mercurio & Luna, et planeta cum quibus fuerint permixti, fuerint in eorū locis contrarijs, cōsidera tūc planetā, qui fuerit in suo loco prospero & conuenienti, qui fuerit propinquior significatoribus dictis, ut dictis locis, tamen habeat permixtionē cū eis, tūc natus disponit secundū naturā et posse illius planetæ, uel secundū q; fuerit dispositus Mercurius aut Luna. Sed si oēs dicti quinque planetæ fuerint in locis proprijs et cōuenientib; eis, significat q; natus habebit operatiōes aīæ offuscata, debiles, ac imperfectas, ex qbus natus nō recipiet p̄speritatē et utilitatē, sed dñi loci Mercurij, et loci Lunæ fuerint mali planetæ, uel fuerint infortunati, uel etiā fuerint pmixti cū malis planetis, et dicti mali planetæ fuerint eleuati supra ipsos, significat q; aīa nati erit in eleuata de leui ad faciendum malū alijs, et habebit magnā delectationē in faciēdo malū, et sine rogamine conducit

onducitur ad illud, et operabit iniquitates et uolentias cōtra eos, qui pos-
 unt minus eis, et conducere ad hoc absq; prohibitiōe et resistētia animi sui,
 mō habebit pro bono et magna delectatiōe: quoniā unus sibi dicet, uade
 ad faciendū tale malū, quia cū gaudio et libētissime ad illud uadit, & in hoc
 opere gaudebit. Sed si dicti significatores fuerint boni planetæ, uel planetæ
 q̄ fuerint cōiuncti cū eis fuerint boni eleuati supra ipsos, et ipsi fuerint cōpe-
 enter dispositi, natus gaudebit alijs benefacere, nec exinde sperabit aliqd ha-
 bere præmiū, sed solum bonitate sua hoc faciet, et de leui cōducitur ad bene-
 faciendū, erit tota eius intētio iusta, et diliget bonos et benefaciētes. Sed si di-
 cti significatores fuerint fortunæ, et in locis cōueniētib9 et pprijs, et cū eis fu-
 erint cōiuncti infortunati, et mali planetæ, et supra ipsos eleuati, significat
 q̄ natus erit humilis, placabilis, iustus, bon9, totus pius, et hominum dile-
 ctu9, unicuiq; cū placabilitate mōstrat magnā domesticitatē, nec alicui uult
 obesse, imō oēs humiliissime supportat, et ex isto uilipendēt, et culpabitur
 a gētibus, dicēdo, q̄ nulli9 est ualoris, ubi erit totus iust9 et bonus, et ex isto
 faciēt ei hoīes uolentiā, nec curabunt de ipso, imō auferēt ei bona, et ipsi tri-
 umphabūtur uilipendēdo, et eius cōsilia uera ac iusta et bona, erūt uilipen-
 da nec acceptabūtur, & si aliqd mali diceretur de ipso, de facili crederetur, ita
 q̄ talis natus reputabit nullius ualoris ac frustra in mūdo, ubi intentio eius
 est iusta, mollis & inclinata omnibus benefacere. Cuncq; enim uolueris scire
 naturā nati intellectiuā an superet sensitiuā, uel ecōtra, considera Almuten
 loci Mercurij, utrū fuerit fortunatus q̄ Almuten loci Lunæ, maximē si lo-
 cus Mercurij fuerit male dispositus q̄ locus Lunæ, quoniā tūc natus uiuet se-
 cundū intellectū, nec etiā sequēt uoluntates et solatia sensuū, sed fuerit econ-
 tra, tūc nat9 cōsequitur uoluptates et solatia sensuū et carnis appetitū, & secun-
 dū q̄ sibi placebit appetibile insequitur, nec in hoc desistere pcurabit, imō to-
 ta eius intētio erit in his dedita. Si uero dñs loci Lunæ, et dñs loci Mercurij
 fuerint cōiuncti, uide q̄s eleuatus est supra alterū, et secūdū illū iudicabis præ-
 dominiū aiæ. Si uero dñs loci Lunæ, et dñs loci Mercurij fuerint in diuersis
 signis æquepotētes, tūc uideas si aliqs ipsorū fuerit in signo obediēte dispo-
 nit potentiā animæ sibi subiectæ obediētē alteri potentiæ. Si uero sic non
 fuerit, uideas quis ipsorū fuerit in signo maiorū ascensionū q̄ alter, quoniā
 ille assumet dominiū per potētiam animæ sibi subiectæ. Vnde uidebis in q̄
 bus signis fuerint significatores, et in quibus domibus, et p̄miscē operatiōes
 illius stellæ cū significatoribus, cū operatiōibus signorū & domorū. Vt si
 locus Mercurij fuerit in Ariete, et significatores in Scorpione, significat q̄
 natus delectabitur in mendacijs, prodimentis, & deceptionibus, in illis re-
 bus maxime, quæ fuerint significatæ per domus, in quibus acciderit. Et isto
 modo cōsimili dices in alijs signis, significata eiusdē signorū potes perpēde-
 re parte, q̄a eorū significatores sunt similes significatoribus domorū suarū.
 Ideo hic nō plōgo sermonē, singulariter ponēdo significatores signorū, q̄a
 per te ipsum poteris cōsiderare. Sed si significatores fuerint in signis, quæ si-
 gnificauerūt, & actus dispositiōes et cōtrarias operatiōes dictorū planetarū,
 tunc p̄miscē

magi

melior

tunc præmissæ operationes signorū, cum operationibus planetarū significatorum tali permixtione, quali permixtione permisceres operationes & a signorum dictorum signorū cum principalibus significatoribus si sunt adinvicem, associati, & habebis quæsitum, quantum notabis, si significatores fuerint corporaliter cōiuncti cū aliqua stellarū fixarū primæ uel secundæ magnitudinis, uideas eius naturā, ac dictā stellā Saturni, Martis, uel alterius planetæ, & permisce operationes illius stellæ cū significatoribus, ac si essent permixti uel sociati significatores, cuius fuerit natura eiusdē stella. Et fortius, si uera cōiunctione sunt permixti, uel infra 10 minuta, et infra 15 in latitudine. Et cōsimiliter perpēde loca Mercurij & Lunæ cū dictis stellis, maxime Mercuriū, uide & si dicti significatores fuerint in gradibus punctalibus, quoniam am significat quod natus non potest exire in debitas operationes animæ, & ipsas executioni mandare, & erit sicut homo qui cogitat unum, & illud non perficiat, & nescit unde perueniat &c.

Q Vando Saturnus fuerit solus significator animæ, et fuerit dominus loci Mercurij, ac loci Lunæ, et fuerit in locis proprijs, fortunatus in angulo uel succedenti, dixit Ptolemæus, q̄ natus amabit homines iustos, et habebit rigidum, tenax, ac profundū consiliū, nec aliquis poterit a consilio suo remoueri, imò semper uolet cōsequi suū, desiderabit diuicias, et thesauros nimis, ibi supra se nūc ridebit, nunc erit tristis, erit aliquantulum inuidus, & aliquādo ueritate nō utetur, nec bene cōtinue seruabit promissam paciēter portabit dolores, celabit eius secreta, ac eius animū portabit absconditum, nec erit multū sociabilis, nec cōuersatiuus, potius cōsiderabit solitudinem q̄ societatem; et si erit cōuersatiuus, conuersabitur cū hominibus ponderosis, senibus & antiquis, et rationabitur loqui de rebus laboris, ut fodere terras, uineas, & fossata; et delectabit loqui de rebus antiquis ac ponderosis, et his consimilibus, tanq̄ homo ponderati cōsiliij, desiderabit uestes obscuras & remissi coloris. Sed si fuerit Saturnus male dispositus, in loco nō proprio accidenti, significat q̄ natus erit inuidus, tristis, pusillanimus, solitarius, et ociosus, nō desiderabit bene indui ac ornari, solū confidebit in eius cōsilio et non in alio, imò quādo unus uolet sibi dare consiliū, habebit ipsum suspectū, nec uolet dictum consiliū, quia credet q̄ uolet ipsum decipere, erit inuidus ac timidus, suspectuosus, et habebit pro tedio societatem hominū semper diliget tristitias, miserias, deceptiones, & inclinabitur implorantibus miseris et laboribus, nō diliget aliquē imò quēlibet odio habebit, et nō tantum procurat de alijs, nō curabit de se ipso tanq̄ bestia, et actus turpissimos in comedēdo ac bibēdo seruabit, mendax erit ac uilis, ac amicorū deceptor, non habebit de aliquo uerecūdiā. Sed si Saturnus fuerit mediocriter dispositus, serues temperatā modū loquendi ad eius effectus: Et si declinauerit secundū eius est plus infortuniū q̄ ad fortuneū, ita in dicendo proportionaliter iudicabis. Si uero Saturnus fuerit bene dispositus, ut dixi in principio et fuerit coniunctus corporaliter, uel per aspectum Ioui bene disposito, ue-

quia Iupiter fuerit unq de dominis loci Mercurij, uel Lunæ, dixit Ptolemæus, q̄ natus erit iustus, portabit reuerentiã senibus, erit totus religiosus, mansuetus, boni consilij ac bonæ opiniõis, ac auxiliator regni, & à dominis nobilibus dilectus, erit magnanimus, dilector amicorũ, intelligens, et se delectabit in philosophia, ac patiens et alijs subueniens, ac totus liberalis manebit. Sed si ambo fuerint infortunati, significat q̄ natus erit insensatus ac ignarus, intromittet se de fantasmatibus, uersabitur circa diabolica, cõmorabit in oratorijs, monstrando hypocrisim, et morabitur in speluncis, & prædicet futura, nec cũ hominibus cõuersabitur, nec habebit amicos, et nullus habebit cõfidentiã in ipso, nõ diliget honorẽ, mala eligit, erit insipiens, amabit ploratus & tristitias, et erit malus ac debilis, & abhorrebit habere filios. Nota pro uno generali dicto, q̄ quãdo iudicaueris de anima per associatiõnem planetarũ adinuicẽ, reserua principatũ principalioris domini, uel qui fuerit fortior, & hoc non tam pro dictis q̄ infra dicendis, uel secũ particeps in domo q̄ dixi. Quod si Saturnus significabitur spiritus eius, et fuerit bene dispositus, ut dictũ est, et fuerit cõiunctus corporaliter maximẽ, uel per aspectũ Marti, uel secũ particeps in dominio bene disposito, cõsimili uel alicui stellæ primæ uel secundæ magnitudinis corporaliter sit cõiunctus, infra terminos supius dictos, significat q̄ anima nati erit grossæ intelligentiæ, erit audax, subita uolens in omnibus uictoriã obtinere, retinebit inimicitias, et nunq̄ alicui obediet, nec unq̄ excusabit se de peccato quod fecit, ita erit pertinax in malicia, rudus absq̄ aliqua pietate, & mittet se ad omne, et ubicũq̄ fuerit intentus timor omnia uilipendet, erit seminator discordiarũ, et rixas amabit ac rixas ponit, erit proditor, & libenter faciet baratarias, plenus mēdacijs, & portabit unã pessimã inuidiã, habebit odio Reges & Principes ac nobiles, erit totũ rusticus, totusq̄ iniquus, & nocebit hominibus, nec timebit de aliquo casu, de multis se intromittet, & nihil ad executionẽ mādabit, festinus et subitus in factis suis, nec aliquid poterit tollerare, et his omnibus talibus prosperabitur, delectabitur in hypocrisi, et uolet uideri bonus. Sed si ambo fuerint male dispositi, et in locis cõtrarijs & disco uenientibus, significat q̄ natus erit homo desideratiuus rerum alienarum, deprædator, malendrinus, & spoliator in uijs, et uult uiuere ex omni lucro malo, non timebit Deum, nec aliquem sanctũ, erit blasphemator, nec amabit aliquem amicorũ suorũ, et omniũ personarũ deceptor, proditor, fur, atq̄ latro, erit sicarius et humani sanguinis interfector, deprædabit res quæ sunt in ecclesijs, imò ibit ad sepulturas, et exarabit corpora mortuorũ ut habeat uestes, adorabit dæmones, et hac de causa se in Nigromantia delectabit, cõmittet incestus & adulteria, nec aliquid somniabit nec cogitabit nisi hominibus nocere, & omne malũ et omnis iniquitas solatia sibi uidebũtur, & ludit, imò gaudebit omni iniquitate, omni malicia quæ excogitari posset, ita q̄ talis natus erit pessimus in obstinate. Et si unq eorũ fuerit bene dispositus et alter infortunatus, augebit maliciã primi si significati, et remittit maliciã secũdi significati, et sic p̄portionaliter iudicabis.

Cum Saturnus fuerit dispositor animæ fortunatus, ut dixi, coniunctus fuerit Veneri fortunatæ, uel quia fuerit domina unius prædictorū locorū, significat q̄ natus erit inuidus absq̄ gaudio & solacio, & in eius consilio confidēs, hominē non diliget, habebit occultū animū in se, habebit in reuerētia Deum, & amabit occulta secreta legis, dicet futura ex corde suo, erit uerecundus ac pacificus, dilector scientiæ, fidelis, & se ab immundicia abstinēbit, & erit zelotypus in mulieribus. Si ambo fuerint infortunati, significat q̄ natus erit fornicator turpissimus, & omnem actū luxuriæ contra legem & naturæ regulam exercebit, erit sodomita, potius diligens agere hoc cū senibus & turpibus q̄ cū pulchris, fornicabit cū suis consanguineis, et ab ipsis erit deceptus, erit miser, et adulteria cōmittēs, et omnē actū luxuriæ enormem amabit, et potius desiderabit foeminas turpes q̄ formosas, et aliquando desiderabit fornicare cū bestijs et antiqs mulieribus, nō habebit in reuerentia Deum, uilipendet ecclesias & facta Dei, & se impediet in Nigromanticis, erit maledictor personarū, et de ipsis trufator. Saturnus dispositor animæ fortunatus cōiunctus Mercurio fortunato, uel quia Mercurius fuerit dominus unius locorū dictorū, natus erit subtilis et acuti intellectus, perquisitor, inuestigator rerū subtiliū, et ipsis multū delectabitur, perquiret leges & Chronicas, ac gesta, erit Sophista, et omnes subtilitates conabit, maxime in quibus est difficultas immensa, amabit Medicinā, et in talibus omnibus prosperabitur. Si ambo fuerint infortunati, natus erit tristis, inuidus, ac deceptor, ac latro, et eum sui consanguinei habebunt abominatorem, erit solitarius, et faciet incantationes dæmonum, et res diabolicas cōtinue perquiret.

Iupiter fortunatus solus dispositor animæ nati, et dominus loci Mercurij, ac Lunæ, faciet natū honestū, bonum, pium, mansuetū, amatorē uirtutis, dilectorē nobilitatis, magnanimū, cultorē Dei, omnis uirtutis dilectorem, in nobilibus & bonis personis acquiret amicos, et ipsos diliget, ac manutenebit, et ipsi diligēt ipsum, cogitabit cōtinue in bonis operibus operare, erit tacitus & quietus, et aliquādo solitarius, ut possit cogitari & operare in bonis operibus, et dicet et faciet facta bona, erit curialis ac ornata & honesta et hilaris apparētia. Sed si fuerit infortunatus, habebit natus mores similes moribus supradictis, multo tamē remissiores, quia loco magnanimitatis, dices q̄ erit superbus; et loco curialitatis, dices q̄ erit prodigus; et loco seruicij, dices q̄ habebit unā credulitatem falsam in factis suis; loco nobilitatis, q̄ uilipēdet homines; et in loco mansueti, dices q̄ erit timidus; et loco faciendi bonū, dices q̄ faciet bonū in malis locis, & sic ibis remittendo et descendendo omnes actus optimos supradictos. Et si Iupiter bene dispositus dominus animæ Marti fuerit cōiunctus fortunato per corpus uel p̄ aspectū, uel quia Mars fuerit particeps in locis, à quibus quæritur dispositor animæ, significat q̄ natus erit sapiens & bonus consul in armis & guerris, & inde habebit magnā famam, & reputabitur iustus ac directus armiger, erit bellicosus & audax, & erit doming armigerorū cōsilio & animositate, &

& potius cōsilio et iusto more faciet se dominum, nec ulli humiliabitur, nec obediēt, erit iracundus et uindictarū desiderator, & alios uolet uincere & supare, erit magnæ supbiæ, et nimis amator honoris, prodig9 & magnanimus, et faciet magna facta, certifiat se in reb9 securæ, desiderabit et placita, et erit bon9 rerū cognitor, et p̄cipiet multa et p̄hibebit, & sibi oīa ad p̄speritatem succedūt. Si ambo fuerint infortunati, natus erit hypocrita, blasphemator, non habens uerecundiā, nullū esse tenebit celatum, & nullū secretū tenebit, imō reuelabit, appreciabit se iuste, & nulli uolet obedire, erit deprædator et latro, loquax ac instabilis, ac infidelis, uilis, et ipsum subito pœnitēbit, erit dissipator, et nullū seruitiū sibi factū habebit gratū, erit pauci sensus in factis, mendax, superbus, nulliusq̄ noticiæ ac consilij, seminator discordiæ et inuerecundus, nemini parcens, erit permutabilis in omnibus factis suis. Si Iupiter fortunatus, ut dictum est, dispositus supradictus fuerit associatus Veneri fortunatæ, significat q̄ natus erit hilaris, & amans iocos & cantus, erit pius & sani cordis, erit nitidus, et nitiditatē amabit et pulchritudinē, cōtentabitur de rebus benefactis et bonis moribus, erit bonæ uolūtatis, erit mansuetus, et gratū habebit q̄ ei fiat de bono, amabit Deum cū bona lege, et cū bona credulitate, desiderabit mulieres, et tamen cū honestate, amabit uidere libros et in ipsi9 legere, et eius consanguineos diliget, & iusticiam, ac ornatum et honores, et omnia facta eius erunt cū iusticia & probitate. Si ambo fuerint infortunati, erit nat9 uiciosæ uitæ, nec habebit animū, sed erit effœminati spirit9, et eius ira sicut ira foeminae, et in ira subitus pertinacis intentiōis erit, et erit multū philocaptus, et ultra modū prodigus, libidinofus, amabit ornatus capillorū, se ipsum extollet, habebit discretionē foemineam, et gaudebit se monstrare de bonis moribus hominibus, et delectabit se in rebus ecclesiasticis, erit tamē fidelis, erit occultator in suis negocijs, cōmendabilis et liberalis in omnibus suis factis, uoluntatē habebit associandi se, dolebit et habebit sollicitudinē magnā de parua re facta et malafacta, et intrōmittet se iudicare et consulere in rebus cōuenientibus, et maximē in negocijs mulierum, uel in delectatiōibus rerū ecclesiasticarū, secundū q̄ unus fuerit magis prædominans q̄ alter, ita proportionaliter prædominiū signifiato attribues. Nam si Iupiter fuerit minus debilis q̄ Venus, significata Veneris à prædominio optime optinebit, et sic econtra de Ioue, et hoc proportionaliter habet in omnibus planetis, associatibus se in aliquo negotio continue seruando dominium fortioris existente æqualitate domini9.

Iupiter dispositus animæ fortunatus associatus Mercurio fortunato, significat q̄ nat9 multū delectabit se assidue studere in libris Geometriæ, erit Arithmeticus, Logicus, Philosophus, et in quadruuio doctus, uersificator, prædicator, legis fermocinator, erit acuti ingenij, mansuetus, habebit bonū consiliū pro se et pro alijs, erit honorū mor9, et benefaciet alijs, amabit gentes, et ab ipsi9 dilectus, erit amator consanguineorū, erit bonæ credulitatis, erit boni regiminis uel Medicus Regis, amabit Deum, amator scientiarum & laudis, erit fortunatus in suis factis, totus subtilis intelligētia, morigerat9

& homo diuiciarū et rationū bonæ indolis. Quòd si ambo fuerit infortuna-
ti, erit miser et uilipensus, loquax multū, se nolet adhærere rebus diuinis,
credit se esse sapientem, et erit fatuus et trufator, et multos recipiet errores,
erit superbus, faciet se seruū, erit uerbosus, subitus, impetuofus, dicet suam
uoluntatem, et nescit ipsam cælare, erit releuator nouorum, erit bonæ me-
morix, et forsan erit magister puerorum.

MArs fortunatus solus dispositor animæ nati, si fuerit dominus loci
Mercurij ac Lunæ, erit natus audax & potens, fortissimus et iracun-
dus, & continue appetet arma, auctor bellorum & guerrarum, ani-
mosus, et pericula mortis inuadet absq̃ timore, nullū timebit, nulli se humili-
abit, pri9 erit in bello & in rixis, et confidebit nimīū in suis uiribus, erit a-
nimofus et destructor rerū, omnia uilipendet, hominibus uiolentiam faci-
et, erit homo regiminis maximè capitaneus armorū, et amabit litigare, fa-
cere prælia, reuoluere rixas, in omnibus factis armorū acutus, erit semper
iratus, tamē erit morigeratus, & in his omnibus fortunatus. Quod si Mars
fuerit dispositor animæ, et fuerit infortunatus, erit effusor humani sangui-
nis, omni modo amabit rixas et discordias, infert tædia gentibus, erit blas-
phemator, deprædator, crudelis, stultus et superbus, consumptor rerū, ma-
leficiet, erit inordinatus, odit cōsanguineos suos, erit inuerecūdus, garrulus
& uociferator, malendrinus, incōstans, nec cognoscet Deū, sed totus diabo-
licus et malefactor, & oīa illi succedent ad malū. Si Mars dispositor spiritū9
fuerit, et fortunatus et associat9 Veneri fortunatæ, natus amabit suos socios,
amabit solatia et tripudia, et iocos morigeratos, erit parcus et quietus, uere-
cundus & sapiens, habebit appetitū coeundi, comedendi cū uiris & mulieri-
bus, zelotypus et leuis, et non deceptor amicorū, cū placabilitate uolet habe-
re solatiofam et iocundā uitā, etiā aget cū mulieribus cōtra regulā naturæ,
erit tamen bonæ discretionis, subitæ iræ et bonæ credulitatis. Sed si ambo
fuerint infortunati, natus erit superflui coitus, mendax, proditor, omnes de-
cipiet, blasphemator, erit subitæ uoluntatis, committet adulteria et ince-
stus cum uirginibus et coniugatis, impetuofus, et erit astutus in deceptioni-
bus, & omnes uilipendet, subito uolet complere suas uoluptates, & omnes
fornicationes inhonestas permittet, erit permutabilis in suis negocijs.

Mars dispositor et fortunatus, ut dixi, associatus Mercurio fortunato, na-
tus erit homo capitaneus armorū, rector exercitus, et subtilis in armis, et p-
spicax, erit subitus, inconstans, proditor, malefaciens, habebit hypocrisim,
deceptores amabit, rixas et ipse suscitabit, diliget illos qui faciunt consimi-
liter sicut ipse, tamē auxiliabitur suis amicis & inimicis nocebit, erit eloquēs
& subtilis in malignitatib9, et in omnibus his prosperabitur. Sed si ambo
fuerint infortunati, natus erit mendax et fur, dissipator & deceptor in dan-
do et recipiendo, faciet sacramēta falsa, Deum non cognoscet, amator rixa-
rum, erit homo magni clamoris, proditor, malendrinus, et hominum inter-
fector, erit dissipator, nulli obediet, fatū9 & iniquus, & habebit hypocrisim
faciet

faciet incantationes dæmonum, et suorum negociorum cito pœnitebit, & uolet uideri sapiens, tñ erit fatuus, & erit homo diuersæ consolatiōis & esse.

Venus sola disponēs pro anima nati si fortunata fuerit et domina loci Mercurij ac loci Lunæ, faciet animam nati totam hilarem & solatiofam, & desiderantem cantus et tripudia, erit natus quietus, parcus, amabilis. Deum habebit in reuerentia, et benefaciet alijs, & erit iustus, pacificus et bonæ discretionis, amabit iucunditatem & ornamēta, habebit bona omnia et ueridica, et subtili operis et artificis, diliget mulieres, & quasi totius intētio erit in negocijs mulierum, faciet se diligi ab omnibus, et erit zelotypus. Sed si fuerit infortunata, dixit Ptolemæus, q̄ natus nullius erit inimositatis, nullius noticiæ, parui nominis, procus, piger, & eius opera erunt muliebria, et ipse totus muliebris et uagabundus, & uilipensus, mæ famæ, et multum zelotypus, et faciet omnia sua opera similia operibus mulierū. Quod si Venus fuerit dñā animæ fortunata, associato Mercurio fortunato, natus erit boni intellectus, diligēs Musicā, sonos & cātus, & in ip̄is speculat, et erit homo hilaris, bonæ fidei, dilector amicorum, recte procedit in suis factis, et erit bonæ æstimationis, amabit scire, et postquam sciuerit, meliorabitur in illo uigore suæ æstimationis, loquetur multum pulchre ac blande, et cum alacritate eius uerba proferet, erit magnanimi animi, tamen erit sodomita, et potius desiderans pueros quàm mulieres, amabit eq̄s & bonæ erit fidei, et erit homo zelotypus. Quod si ambo fuerint infortunati, natus erit astutus in malitia et deceptor, et benignus dicens modo unam rem tibi, et eandem rem per oppositum dicet mihi, erit mendax, deceptor amicorū, inconstans, delectabit se multum decipiendo fœminas, et erit sodomita magnus, auctor mali tam in loquendo quàm in agendo, & uolet multa facere, et de multis se intromittere, et forsan non proficiet, et erit homo quasi clamans pro nihilo, mali consilij, faciet sacramenta falsa, proditor, alios uituperans, et erit duplicis faciei, unum habens in corde, et aliud monstrat in facie, & dat consilium cum prodimento persuadere amico oppositum quàm debet, ad sui utilitatem protractando.

Quando Mercurius fuerit solus dispositor animæ nati, & fuerit dominus Lunæ, et dominus sui loci, nec alicui stellæ permixtus, nisi fuerit stella fixa et de natura sua, quàm in eius signum fortius erit, maxime si dicta stella fuerit de prima uel secunda magnitudine, quoniam si fuerit fortunatus, coniunctus dictæ stellæ fixæ, quæ sit simpliciter de natura Mercurij, quoniã tñc per excellentiã & famã magnã potens Mercurij significatū pernoscitur, unde consideratur hoc non solum in Mercurio, sed in omnibus alijs significationibus supradictis. Quia quando sunt coniuncti taliter alicui stellæ fixæ primæ uel secundæ magnitudinis de natura simplici significationis animæ, significatum significatoris intenditur ultra duplum, & sic per excellentiam et famã magnam poteris significatum prædictum notificare.

Intellige maximè de coniunctione quæ fit in eodem puncto tam in longitu-
dine quàm in latitudine, uel saltem infra 10 minuta in longitudine, & 15 in la-
titudine, quia erit fortis, nil proportionaliter dices quod fuerint in eodè gradu
infra 10 minuta. Quàto em̄ uicinior cōiunctiōi fuerit, tãto ueracius poteris
iudicare. Et si solū esset cōiunctiō longitudinis & nō latitudinis, non iudica-
bis ita excellēter dictum significatum, & hoc in tua discretione permaneat.
Iterum nota, quod si significator aliquis spiritus fuerit coniunctus cum aliqua
stella fixa, quæ sit de natura alicuius alterius planetæ, tu debes permiscere
significata significatoris illius planetæ, & eius naturæ quæ fuerit dicta stella.
Vnde cū Mercurius, ut dixi, fuerit solus significator animæ, ut dixi, fortuna-
tus, facit natū acuti intellectus & optimi ingenij, bonæ memoriæ, & imagi-
natiōis subtilissimæ, et opiniōis profundæ, delectabit se in quadruijs scien-
tijs, et in Logica, Geometria, Arithmetica, & Philosophia, et subtilis erit in
Astronomia, et erit Doct̄or harū scientiarū et in ipsis excellens, et erit rima-
tor secretorum naturæ, bonæ deliberationis, erit uersificator, & alijs bene-
faciet, facile credet, & erit seruator optimus secretorū, bene retinebit gesta &
facta aliorum, et erit dilector mercimoniorum, erit dominabilis & acutus,
& uult ostendere de se alijs plus quàm scit, & quod nō est, et in his omnibus pro-
sperabitur. Si uero Mercurius fuerit solus disposit̄or animæ, et fuerit infor-
tunatus, significat quod natus erit mutabilis in opinione cito, & tunc uertetur
ad unū et nunc ad oppositū, faciet mendacia & fallacias, erit ignorās, erit
loquax, tamen uane & insane, non credet in Deum, nec sibi obediēt, & libē-
ter decipiet, et nulli seruabit iusticiam, uult solum sequi suum consiliū &
uoluntatem, & conabitur facere quod alijs credāt illud quod ipsemet nō cre-
dit, erit totus fraudulentus & stultus.

Ptolemæus uoluit quod Sol & Luna potuerunt esse sibi dispositores ani-
mæ nati, non per coniunctionē uel per aspectum cū malis stellis, quæ
fuerint dispositores animæ, quoniam uoluit quod Sol & Luna nō signifi-
carent animam sed solum corpus, unde uoluit, quod ipsi augerent & remitterēt
significata stellarum prædominantium animæ secundū proprietatē quā ha-
bent cū anima, ut infra scribetur. Vnde si Luna fuerit in Capite uel Cauda
draconis, iuuat natum habere intellectū acutū, & quod cito uolet sua negocia
expedire, ita quod erit festinus multū. Et quando habuerit maximā latitudinē,
& in septentrione uel in meridie, iuuat animam nati esse multum uariabilē
apparentem, et faciet quod subito mutabitur de proposito, et isti sunt tales, qui
Lunatici appellantur à uulgaribus. Si uero existit de sub radijs Solis aus-
cta lumine, iuuat animā habere dispositiōes aptas et bonas, potentes, & ne-
cessarias & manifestas. Si uero Luna fuerit sub radijs, iuuat animā habere
occultas operationes & celatas, nec erunt aptæ, nec ita fortes, ut ita fortiter
contingāt, operabit̄. Intelligas quando fuerit diminuta lumine, quantū uo-
luit Ptolemæus, quod cum Luna associatur stellæ habente prædominiū in ani-
ma, & fuerit fortunatus tam essentialiter quàm accidentaliter, iuuat animā nati
habere

habere operationes magis directas fideliores, & cū maiore curialitate, magnanimitate, et potentia, & bonæ religiositatis. Sed si fuerit infortunatus, significat oppositum omnium quæ dicta sunt, nam iuuat animā nati habere operationes stultas & uilipensas, laboriosas, & uolet credere suo cōsilio et non alterius, et non erit bonæ rectitudinis. Nec pono hic sicut dixi superius significatū Solis & Lunæ, nec aliorū significatorū in omnibus signis quid significant, quia pono unū capitulum de per se, de consistentia planetarū in unoquoque signo. Mihi enim uidetur extraneum, q̄ Ptolemæus luminaria posse esse speciales dispositores formæ corporis, et etiā dispositores animæ, & eius ratione multum est, quia luminaria iure sunt illa, maximè Sol, per quæ consistit post Deum uita uiuentium. Sol est ille qui influit uirtutem, magis proportionalē animæ tam uegetatiuæ, q̄ sensitiuæ & intellectiuæ. Vnde si locus Mercurij & locus Lunæ fuerint in signo Leonis, nec fuerint alijs permixti, nescio uidere modum, quare Sol non sit specialis dominus animæ, cū habeat influxum et uirtutem pro dispositionibus animæ excellentem super influxu Saturni, q̄ potius de per se destruit animæ dispositiones q̄ conseruat. Et cōsimiliter intelligi potest de Luna, unde si quis perpendere uoluerit per experiētiā, inueniat q̄ Sol & Luna possunt esse speciales dispositores animæ, ac fortunæ corporis, sed stultū est præ alijs unī credere absq̄ demōstratione, ut in elementis uoluit Galenus. Consideres igitur uirtutes animarum quas tribuunt luminaria, et hoc ex introductorio, & facies cōsimilem fractionem et declarationem ipsarum in hoc facto, sicut proportionaliter fecisti de alijs supradictis. Nota q̄ per experiētiā adinueni, q̄ Almuten prædictorū locorum nō possunt dare perfectū iudiciū pro dispositione animæ remota dispositiōe Almuten ascendētis, quia sicut dixi superius, ipse est q̄ magnū posse habet in hoc facto. Vnde in natiuitate serenissimi Imperatoris Caroli Regis Bohemiæ, uidi q̄ Almuten loci Mercurij ac loci Lunæ erant male dispositi in 12. domo, et sub radijs Solis, et Mercurius erat male dispositus, tamen fuit homo subtilis & magnanimi intellectus, et hoc fuit uirtute Almuten ascendētis bene dispositi. Etiam uidi in natiuitate magnifici & excelli domini Francisci filij dñi Ludouici dñi Mantuæ, q̄ habuit Almutē loci Mercurij & loci Lunæ male dispositos, et Mercuriū peregrinū, retrogradū, tamē quia Venus erat Almutē ascendētis in signo Geminoꝝ, & in angulo terræ recepto à Mercurio ex lextili, unde dictus dñs ratioe Almuten ascendētis cū tali dispositione est optimi intellectus speculatiui, et maxime memoriæ, et bene figurat & bene opinat. Et in natiuitate cuiusdā temerarij p̄ditoris cōtra magnificū dñm meum, quē dñs iustifice fecit mori, adinueni Almutē ascendētis Lunā, p̄ quā uidi formā corporis ipsius specialiter, q̄d uoluit Ptolemæus, & ascendēs erat Cancer & Luna in 6. Geminoꝝ in domo, et ibat ad terminū Mercurij, q̄ erat in aliq̄ sub radijs, et Almutē eius Saturno in Libra in sexta eius exaltatiōe directus et bene dispositus, iudicaui natū ipsum esse pfundi cōsiliij, nec ualuit sibi receptio Lunæ à Mercurio, q̄a Mercurij erat multū infortūat⁹, unde iudicaui q̄ Almutē ascendētis tā in spiritu q̄ in forma

in forma corporis, optinuit principatum quod uoluit Ptolemæus, & hanc
natiuitatem importauit dominus prædictus post tres annos à morte ipsius
me ignorãte, cuius erat natiuitas, nisi q̄ mihi dictũ fuit, q̄ erat natiuitas po-
pularis sui ciuis, & ego iudicauĩ tam in forma corporis quàm in anima ipsi-
us & mortem, & inueni ueritatem præcisam omniũ, et multi mirabantur,
& non solum in his, sed etiam in multis natiuitatibus per experientiam ad
inueni, q̄ luminaria possunt esse singularis dispositionis spiritus ac formæ
corporis, ac etiam Almuten ascendentis potest esse de principalibus in fa-
ctis animæ.

Cap. x. De substantia, diuitijs, paupertate,
ac miserijs nati.

In hoc cap. de diuitijs, paupertate & miseria, promittit se tria dicturum. Primo, si na-
tus debet habere diuitias uel paupertatem. Secundo, quando natus habebit, & quando
sub intensiori gradu. Tertio, per quem modum an iuste uel iniuste. Magister prin-
cipaliter considerat signum secundæ domus, licet Ptolemæus partem fortunæ consideraue-
rit & dominum eius. Nam si dominus secundæ erit infortuna, non dabit diuitias. Item
considerat Iouem, an sit corporaliter in domo aut per radium, aut aliqua stella fixa de
natura Iouis. Deinde si Almuten secundæ domus et pars fortunæ cum eius Almuten fu-
erint bene disposita, natus habebit immensas diuitias. Considera partem fortunæ in quâ
domum ceciderit, nam de significato illius domus habebit natus diuitias, si saltem pro-
mittit diuitias. Si Luna fuerit in corde Solis, natus habebit de leui immensas diuitias,
Erit enim pars fortunæ in ascendente, nisi mala dispositio Almuten partis fortunæ pro-
hibeat. Deinde considerat partem substantiæ & eius Almuten. Deinde per Iouem &
dominos triplicitatis secundæ domus, & tandem dominos triplicitatis loci luminaris, cu-
ius est auctoritas. Monet considerari originem nati, nam constellatio quæ filio mercatoris
donat diuitias remissas, filio sutoris uel hominis ociosi nullas daret, & hoc prouenit
propter diuersitatem passorum. Item si dominus ascendentis fuerit dominus quarta, et
fuerit bene dispositus, significat nato diuitias, & quod thesaurisabit. De diuitijs non
est complendum iudicium, donec uideatur significatum decimæ domus, nam & illa pro-
pter significationem magisteriorum potest dare diuitias uel paupertatem. Considera
etiam de triplicitate ascendentis.

Annotat.
Io. de Re-
giomõte.



Diuitiæ, paupertates, & miseriæ natorum, perscrutatus fueri
à sapientibus diuerso modo, q̄d eorum materiam perscruta-
ri sibi ipsi contrarientur, sed quia unus ex antiquis inueni-
t q̄ diuitiæ natorum proueniebant ab una parte cœli, alte-
re experiebat diuicias euenire ab altera parte cœli, & sic de alijs.
Hoc non erat inconueniens, q̄ sunt multa loca cœli, quæ
possunt nato inferre diuicias. Vnde si omnes dominatores diuiciarum in
gura simul, & solum significarent diuicias nato, & essent bene dispositi
nato

natus habebit diuitias immēſas . Et ſi eſſent male diſpoſiti & infortunati, & reliqui ſignificatores diuitiarum ſint bene diſpoſiti, tunc natus habebit diuitias ratione ſignificatorū bene diſpoſitorū, et habebit diuitias magnas uel paruas, ſecundū q̄ dicti ſignificatores bene diſpoſiti fuerint principaliores uel minus principaliores, & ſecundū gradū bonæ diſpoſitionis ipſorū . Et ſic per ordinem, ut patebit inferius, et tunc debes uidere diſpoſitionē ſignificatorum diuiciarū, & nato iudicabis diuicias uel miſerias ſecundū ipſos. Ptolemæus uero ſolum conſiderauit partem fortunæ & eius dominantes ſtellas, permilcendo influxus ſtellarum participantū cum eis, uel ſuper eas eleuatorū, et ſecundum diſpoſitionē dominatorū ſtellarū ſignificantū bona uel mala, iudicabat de diuicijs nati. Aboali uero multū conſiderauit dominos triplicitatis luminaris, cuius fuit auctoritas temporis natiuitatis diurnæ uel nocturnæ, et ſecundū diſpoſitionem illorū dominorū triplicitatis prædictorū, ita de diuicijs iudicabat maxime in iſta parte tēporis, quæ ſignificata fuerit per dñm ipſius triplicitatis melius diſpoſitis, & in iſto poluit exempla multa ac experimēta multa ſua. Omar uero Tyberiadis conſiderauit ſecundū partē fortunæ, partē ſubſtantiæ, locū Iouis, & planetas exiſtentes in ſecunda domo, oēs dños prædictorū omniū locorū, & inueniebat Almuten uerū, & ſecundum diſpoſitionē ipſius uel ipſorū, ut ſi plures fuerint bonā uel malā, ita nato bonā uel malā cōditionē diuitiarū iudicabat. Haly Abenragel cōfuſe tetigit multos modos antiquorū, nec poſuit ordinē tenendum in perquirendo de diuicijs nati, ſed multū adhæſit, q̄ dominus triplicitatis ſecundæ domus eſſet principalis ſignificator diuitiarū. Qui modi noſtrū ſapientū recitati à noſtris ſapientibus à me hic poſiti ſunt cū breuitate, nec ſunt eorū ſententiæ hic extēſæ, quia appeto eſſe breuiſſimus, et qui uoluerint eorū opiniōes uidere melius, inquirāt in dictis ipſorū, quia uidebit dictorū noſtrorū ſententiās planas, hic ſolū intendo ponere modū, qui mihi magis expertus et conuenientior, et magis ordinatus uidetur, nec à uerū ſemita cū contrarietate diſcedā. Vnde primo conſiderabo, ſi natus debet habere diuicias, uel paupertatē, uel miſeriam. In ſecundo capitulo uidebo quando debet habere dictas diſpoſitiones diuiciarū, & in quo tempore ſubintēſiori gradu debet habere, & ſic intelligas de oppoſito ad diuicias. In tertio uero uidebo per quem modū natus debet acquirere dictas diuicias, utrum iuſte uel iniuſte. Et licet Ptolemæus et maxima pars ipſum inſequentium, principaliorē ſignificatorem diuitiarum conſideret partem fortunæ ac eius Almuten, quia pars fortunæ erit ſecundum aſcendens natiuitatis, quia aſcendens natiuitatis ſignificabat corpus nati, pars fortunæ ſignificabat corpus et principaliter fortunam nati. Ego uero inſequens experientiam primum conſidero ſecundam domum, & uideo ſi eſt ſignum boni uel mali planetæ eſſentialiter, quia ſignificat infortunium, uel fortunam & diuicias magnas nato. Hoc perſpecto uideas ſi corpora fortunarum maximè corpus Iouis bene diſpoſiti corporaliter fuerint in gradu ſecundæ domus, uel tantum prope per corpus, quòd irradiat dictum

gradum secundæ domus immediate orbis sui luminis, uel fuerit corpora-
liter in eodē gradu aliqua stella fixa primæ uel secundæ magnitudinis, de
natura simplici fortunarū, maximè de natura Iouis, unde si sic fuerit, q̄ illa
fortuna fuerit in loco dicto bene disposito, statim poteris iudicare nato di-
uicias stāte quacūq; alia dispositione Almuten secundæ. Si cū dicta disposi-
tione bona Almuten secundæ domus fuerit bene disposito, ac ps fortunæ, ac
Almuten eius fuerit fortuna et recepti, et multis planetis pmixti, significat
q̄ natus habebit multas ac immensas diuicias, multis ac diuersis ptibus, &
multis diuersis locis et modis. Sed si in gradu secundæ domus fuerit infortūa
per corpus, maxīe uel ex corpe dictū locū irradiauerit, significat q̄ natus nō
poterit habere diuicias, stāte quacūq; bonæ dispositiōe Almuten secundæ, ni
si ps fortunæ, ac eius dñs hoc phibuerit p̄ eorū dispositionē bonā, sed quo-
modo cūq; scias q̄ stāte hac dispositiōe natus nō poterit habere immēsas di-
uicias. Si uero in secūda domo non fuerit fortuna uel infortuna, uideas Al-
muten eius si fuerit fortuna, et fortis in figura, et maxīe fortunatus, recepto,
multis planetis beneuola pmixtus, et gradus secundæ fuerit fortunatus, si-
gnificat q̄ natus habebit magnas diuicias, multis modis et multis locis stan-
te quacūq; alia dispositiōe, nō est cura. Potest significare diuicias nato p̄ se-
cūda domū, et ei⁹ dñm, q̄ fuerūt infortunati & male dispositi, q̄a infortuniū
& mala dispositio significatoris nō potest dare diuicias, nec bonū, sed mise-
rias, tūc uideas ptē fortunæ ac ei⁹ Almuten. Et si fuerit in loco fortunato, &
eius dñs fortunatus, et fortis tā essentialiter q̄ accidentaliter, poteris nato iudi-
care diuicias magnas, et ipsarū bonū esse in eis, stāte q̄cūq; dispositiōe, sum-
pta à secūda domo. Et ut melius intelligas processum huius capituli, capias
tale exemplū, q̄ erit aliquādo homo, q̄ debeat ditari, et habere bonū à su-
is parentibus et cōsanguineis, et stat q̄ eius pater nō derelinquit sibi diuicia-
as, nec aliqd bonū faciat. Cōsiderabit uero q̄ eius filius sit paup, & mendic⁹
& in sua morte nō dereliquit sibi aliquod bonū, et tamē stat q̄ filius iste ha-
beat unū suum patruū, uel auunculū, uel matrem, uel alium consanguine-
um, uel amicū, qui dereliquit bonū sibi, uel bonū faciet sibi, dando uel com-
præstando, uel alio modo, q̄ diues erit absq; id, ut sibi ueniat à loco à quo
solet alijs plurimū euenire, uidelicet à parētibus, et ab illis filijs p̄dictis absq;
hæreditate et diuicijs alterius, sed suo sudore et industria p̄curabit et acq̄ret
ac dictas obtinebit diuicias. Ita simile est de prædictis, et dicēdis, & significa-
tore diuiciarū, q̄a si per secūda domū natus nō habebit diuicias, imò signifi-
cabit sibi paupertatē, tūc p̄ partē fortunæ, et eius dñm, poterit nat⁹ habere diui-
cias. Et si p̄ ptē fortunæ nō poterit habere, forsan ali⁹ significatores sibi do-
nabūt bonū & diuicias. Quia nos uidem⁹ in mūdo magnā diuersitatē in fa-
cto diuiciarū, quia sunt multi diuites, aliqui mediocres, ali⁹ pauperes, & ali⁹
mendicantes, et hoc est penes diuersitatē significatorū, et dispositionē ipsorū
fortem & debilem. Et si pars fortunæ fuerit fortunata et in bono loco cœli,
et eius dominus fuerit fortunatus, dices nato fortunā & bonū, tam remissæ
rationi significati illius signi et illius domini, in quibus ceciderit. Vnde si ce-
ciderit

ciderit in quarta, maxime in signo terreo, natus habebit aliquale bonum, & aliqualem fortunam ratione laboris terræ uel ædificationis, uel in his similibus significationibus prædictæ domus, sic dices in cæteris domibus. Si uero pars fortunæ fuerit infortunata, dices oppositum ratione loci in quo est, et hoc remissæ. Si dominus eius fuerit bonus et bene dispositus, & dices bonum in diuicijs ex parte loci & naturæ Almuten partis fortunæ fortunate, et hoc remisse. Si uero natiuitas fuerit in hora secunda in puncto, in quo Luna fuerit in corde Solis, tunc natus habebit diuicias ex leui quali essent de quantitate, & habebit ipsas immensas, si alias non prohiberet, uidelicet mala dispositio Almuten partis fortunæ, et hoc, quia in tali natiuitate pars fortunæ erit in gradu ascendentis. Nota bene, quod tu debes dicere damnum in diuicijs nati significati per signum et domum, in quibus ceciderit aliquis significator diuiciarum infortunatus prædictus, uel dicendus, nam stat bene, quod unus habeat diuicias ab uno significatore, & sit fortunatus in rebus significatis per ipsum, et eius locum, et tamen recipiat damnum & miseriam et infortunium ratione alterius rei in qua se impedierit, et hoc tota die uidemus per experientiam, quia unus habebit fortunam eius ratione hæreditatum, et laboris terræ, tamen erit infortunatus, & perdet eius diuicias. Sed si se impedierint, ut in rebus ecclesiasticis, et de similibus, quoniam potest esse, quod unus de principalibus significatoribus diuiciarum fuerit infortunatus in domo, significat illam rem, et menti teneas et perpende. Si uero fortunæ pars & huius Almuten, non dabunt diuicias nato immensas, nec multum magnas. Tunc uideas partem substantiæ, et eius dominum; et si fuerint bene dispositi ac fortunati, multis planetis beneuole permixti, significat quod natus habebit diuicias, Sed si fuerint infortunati per partem substantiæ, et eius parti dominum, non poteris nato diuicias iudicare. Pars enim substantiæ accipitur in die & in nocte ab Almuten, domus substantiæ, in gradum domus secundæ, et projicitur ab ascendente. Cum uero per partem substantiæ non possis diuicias ac bonum nato iudicare, sed paupertatem et damnum ratione loci in quo ceciderit, tunc scias quod natus non potest habere diuicias magnas. Deinde scias locum louis, et si fuerit in secunda fortunatus, maxime si fuerit dominus ascendens, procul dubio nato iudices diuicias, et bonum usum ipsarum, et nunc potest esse nimium pauper, in cuius radice natiuitatis Iupiter habuerit prædominium. Sed si fuerit Iupiter infortunatus, diminutum bonum, et alij contrarium, secundum quod eius infortunium erit magnum. Si uero aliquo istorum modorum nato diuicias iudicare non poteris, uideas dominos triplicitatis primæ et secundæ domus. Et si omnes fuerint fortunati, non poteris absque dubio iudicare, et non solum per fortunium ipsorum trium. Sed si primus dominus triplicitatis secundæ domus fuerit directus in aliqua sua dignitate principali, et fuerit firmus in angulo, et fuerit in auge eccentrici, uel ad ipsa ascenderit, et fuerit auctus numero ac lumine, et fuerit in domo uel exaltatione sua, sicut dixi, uel fuerit in dignitatibus alterius, cum beneuole fuit receptus, et eis applicationibus planetis ex beneuola permixtione, significat quod natus habebit diuicias & substantiam.

& in processu continue procedet similitudo, & bonum competens sibi promittet. Sed si fuerit infortunatus & cadens à dignitatibus prædictis, nato significat miseriam & paupertatem. Sed si secundus dominus triplicitatis prædicti fuerit fortunatus & fortis, ut dictum est, significat quod natus de suis diuitiis dabit sibi bonum tempus, & ipsas expenderit in suo utili ac bono, & de ipsis faciet bonum & utilitatem suis consanguineis & amicis. Sed si fuerit infortunatus, significat quod natus erit miser in suo victu, nec abundanter expendit pro sibi necessarijs, & sua bona et diuitias cōstringet. Respice deinde dominum triplicitatis loci luminaris, cuius fuerit auctoritas temporis natiuitatis, et si fuerint fortunati et fortes, ac firmi in angulis, uel saltem in succedentibus, significat nato bonum esse ac diuitias, & grandiferam uitam. Et si fuerint infortunati, significat oppositum, uidelicet paupertatem ac malam dispositionem sui esse in diuitijs & abundantiam ipsarum. Considera igitur omnes hos prædictos significatores, per te ipsum iudica permiscendo et distinguendo significata adinuicem, & ea nato pronūciabis. Vnum tamē intellige, quod debes per te ipsum cōsiderare cōditionē nati, & eius parentum, et originis, nam multum iuuant in hoc in tantum, non debes iudicare aliquo nisi prius eius originem cognoueris, quia potest esse aliqua figura cœlestis, quæ uni dicitur competentes diuitias absolute. Et si eadem natiuitas esset pauperis, dicitaret sibi paupertatem, uidelicet illi quod esset de origine minori, unde Astrorum influxus et agentium omnium effectus uariatur ratione diuersitatis passorum, quia alia est dispositio unius laboratoris terræ, & alia est dispositio unius mercatoris, et sic de alijs casibus particularibus, quæ plurimum debent considerari ab intellectu, alteri tamen potest esse causa infortunata figura pro diuitijs. Gratia exempli, respectu unius magni mercatoris filij, quod dictus filius consumptis et destructis paternis bonis ad paupertatem deueniet, & pro simili figura alter minoris conditionis, mendicus deueniet, & cum elemosinis victum perquiret. Nō sis igitur subitus ad iudicandum, considera originem nati, uitamque eius parentum, artem, & conditionem in diuitijs, & multa alia quæ ualebunt tibi ad ueridicum iudicium proferre. Si uero uideris quod non possis habere diuitias nato aliquo istorum modorum, considera dominum ascendentis, si fuerit dominus quartæ domus, & fuerit bene dispositus, significat quod thesaurisabit, & fortunam habebit in his, quæ significat si fuerit in quarta domo. Sed si fuerit oppositum, poteris iudicare oppositum. Sed si contingerit, quod unus ex significatoribus diuitiarum male dispositus ceciderit in quartam domum, et in dicto signo ratione cuius nato infortunium ratione dictæ domus debeas iudicare, tunc considerabis essentiam artem et dispositionem dicti significatoris infortunati, et secundum naturam eius in dicto signo, & in dicta domo infortunium poteris iudicare, & secundum naturam alterius significatoris poteris nato dicere bonum. Non enim hæc possunt singulari sermone proferri, nec calamo scribi, sed perspicax intellectus omnia suo loco distinguit atque componit, ut idem, & sic intelligas in alijs domibus & de alijs significatoribus. Caue tamen in suprascriptis scriptis, ne infortuna fuerit in quarta, quia

oppositum

oppositū significaret huius quod dictum est, sed si dominus ascendens & quartæ fuerint infortunati, oppositum iudicabis. Cōsidera etiam dominū triplicitatis ascendens, quia si fuerit bene dispositus, & multis planetis pernixtus beneuole, ac receptus cū testificatione aliorum duorum dominorum triplicitatis, significat diuicias & bonum nato. Sed si fuerit infortunatus cū testificatione infortunū aliorum duorum dominorum triplicitatis, dicto oppositum iudicabis. Multæ quidem aliæ considerationes sunt, quæ significant altum & bonum esse nati circa eius statum & prosperitatē, quas considerationes requires in iudicio decimæ domus, & omnia adinuicem combinabis. Nec hic uolo facere notam & confusionem diuersorum uiuorum, sicut Guido Bonatus reiterādo sua dicta et diuersas significationes ponendo, ac sententias diuersorum recitando in tantum, q̄ unus debite secundum eius dicta concludere non potest. Ego solum posui ea quæ fuerunt cōsona experiētiae & rationi, & à sapientissimis experta ac exposita, nec uolui seruare multa significationes quas ipse posuit ordine non seruato.

De tempore diuiciarum.

Q De tempore quando natus ditabitur, sunt modi multi. Vnus est Ptolemæi per directiones partis fortunæ ad bonos & malos. Alius per tres dñs triplicitatis secundæ domus diuidendo totam ætatem nati in tres partes. Aboali tamen considerauit in hoc dominos triplicitatis loci luminaris, cuius est autoritas. Item significator diuiciarum orientalis dabit in iuuentute, occidentalis in senectute. Alius modus si fuerit in ascendente, erit significatum in principio uitæ, uidelicet in infantia. Si inter ascendens & medium cæli in pueritia. Si in medio cæli, in adolescentia, scilicet statu ætatis. Si inter medium cæli et occidens, in fine ætatis, hoc quidem secundum mentem Haly. Accipiendi tamē sunt domini triplicitatis eius loci, à quo sumitur significatio diuiciarum, ut si Almuten secundæ domus promittit diuitias. Accipiendi sunt domini triplicitatis loci Almuten secundæ domus et sic de alijs. Significator diuiciarū, dabit diuitias ex rebus significatis per domū in qua est. Similiter augmentum uel decrementum diuiciarum, erit ex rebus & causis, quæ sunt de natura planetæ, ad quem dirigitur significator diuiciarum. Item per planetas aspicientes significatorem aut ei coniunctos. Generaliter per dispositiones significatorum, potes scire si licite uel illicite natus lucriabitur. Per loca autem significatorum scies, ex quibus rebus, ut si Saturnus fuerit significator bene dispositus, acquirere licite & ponderato animo, cum aliqua tamen fraude occulta. Si uero significator fuerit in domo Saturni, acquirere ratione laboris & angustiae rerum antiquarum. Similiter scies cum quibus hominibus acquirere diuitias ex planetis, in quorum locis est significatio diuiciarum.

Annotat.
Io. de Re-
giomōte.

Q Vando uolueris perscrutari de tēpore in quo natus debet fortunari uel infortunari in diuicijs, debes considerare significatores, à quibus diuiciæ promittuntur, & in isto non debet esse simplex sermo, quia uidemus, q̄ unus homo infortunatus est in uno tpe in cæteris rebus,

& in eodē est infortunatus in alijs: et aliquando est infortunatus in uno anno in una re, in qua se impedierit causā lucri, et in alio anno erit fortunatus pro eadem re: Et aliquando natus continue erit infortunatus in una re causa lucri, & in aliqua alia erit continue fortunatus, unde debet Astrologus perpendere causas syderū, quæ ista promittunt. Et est in hoc facto inuentus diuersus modus inuestigandi à sapiētibus nostris. Istos modos efficaciores tangā, deinde ordinē dabo, qui uidetur in hoc seruāndus. Et primus modus inuentus est ab illo perspicacissimo Ptolemæo, qui considerabat significationē diuiciarū, quē ut dixi supra, suscipiebat à loco partis fortunæ, & ipsam dirigebat ad corpora fortunarū uel ad corpora infortunarū, secundum modum directiōis, quē supra dixi in capitulo de directiōibus, & uidebat tempus in quo ueniebat significator prædictus diuiciarū, ad corpora fortunarū uel infortunarum, et iudicabat diuicias uel paupertatem nato, secundum quod dictus significator fortunabatur in dicto tempore à corpore fortunæ, uel infortunabatur à corpore infortunæ uel eorū radijs. Alius modus fuerat considerando dños triplicitatis & domus substantiæ, & primo cōsiderando primū dñm, & si ipsum inueniebat fortunatū, iudicabat diuicias nato in prima tertia eius uitæ. Deinde considerabat secundū, & secundū eius dispositionē bonā uel malā, iudicabat diuicias nato in secunda tertia parte uitæ suæ. Et si militer considerabat dominū tertiæ triplicitatis dicti loci, pro ultima parte uitæ suæ; similiter ecōtra, si erant infortunati. Et uisum est specialiter Aboali considerare dominos triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas tēporis natiuitatis. Et si omnes erāt bene dispositi, iudicabat natū in toto tēpore uitæ eius diuicijs abundare. Et si erant infortunati, oppositum iudicabat, uidelicet miseriam & paupertatē. Et si quis ipsorū fuerit fortunatus, & alter infortunatus, iudicabat diuicias nato in tertia pte uitæ suæ, quæ est subiecta illi fortunato, & in alia tertia subiecta alteri infortunato, paupertatē & miseriam iudicabat natū habiturū secundū infortunatū dicti domini triplicitatis infortunati. Et consimiliter faciebat de domino triplicitatis remanente, et hoc faciebat, quia tota die uidemus quod aliqui sunt multū foelices in principio uitæ suæ, & ad paupertatē deueniūt in medio uitæ eius, uidelicet in secūda parte uitæ eius. Postea in ultima tertia parte eleuātur et ditant aliqui pauperes in principio diuites, in medio pauperes, in fine tantū quod quæriūt uictū mendicādo. Et aliqui sunt, qui sunt diuites in principio & in medio, et in fine moriūtur in miseria & paupertate, et hoc secundū dispositōrē ipsorū dominorū triplicitatis, secundū quod primus, secundus uel tertius fuerit fortunatus uel infortunatus. Omar uero considerabat dominos triplicitatis loci Almuten inuenti ex locis quæ significant substantiam nato, & secundum quod ipsi fuerint bene dispositi uel infortunati, iudicabat consimiliter diuicias nato uel paupertatem. Et si unus fuerit bene dispositus, & alter infortunatus, iudicabat bonum in prima tertia parte illius infortunati, & malum in reliqua tertia alterius, & sic dicebat de reliquis, quare primus dominus triplicitatis dicti loci, significabat primā partē uitæ nati, & secundus secundam, tertius uero tertiā.

lius uero modus est inueniendi tempus, in quo natus debet diuicias acq̄
 re, perspice significatorem diuiciarū, quæ consideras, & uide si est orienta-
 s uel occidentalis à Sole, & si fuerit orientalis, natus habebit diuicias in se-
 nectute, & secundū q̄ fuerit in principio orientalitatē, uel in fine, uel in me-
 dio ipsarū, ita proportionaliter in tempore nati iudicabis, & hoc totum
 discretioni reserua. Alius modus erat considerando significatorem sub-
 stantiæ, à quo quæris significatum, & uide si fuerit in ascendente, significat q̄
 natus habebit significatum prædictū in principio eius uitæ, uidelicet in in-
 fantia. Et si fuerit inter ascendens & medium cœli, significat q̄ habebit illud
 in eius pueritia. Et si fuerit in angulo medio cœli, habebit illud in eius adole-
 sentia, id est, in statu eius uitæ. Et si fuerit inter mediū cœli & septimā domū
 habebit illud in senectute, in tempore quo speret finem uitæ eius. Hoc uole-
 bat Haly, nec mentionem faciā in quartis, in terra, quia insequens Ptolemæ
 m, q̄ uoluit, q̄ uita cōsistens p̄ medietatē cœli supra terrā, ita q̄ finis uitæ
 fiebat in septia. Guido Bonatus cōsiderauit ex intentiōe eius dominos
 triplicitatis domus substantiæ principaliter. Et quando significator erat ori-
 ntalis uel occidentalis secundario augendo uel remittendo tempus habitū
 er dominū uel dominos triplicitatis secundæ domus, et tenuit hoc pro rez
 ula generali, sed deceptus fuit in hoc passu, nō perpendens ordinem sui p̄
 cessus, quia aliquando dabit diuicias nato per dominū partis fortunæ, ali-
 uando ex significatiōe secundæ domus, aliquādo ex dominis triplicitatis
 luminaris, cuius fuerit auctoritas, et præponebat dños triplicitatis secundæ
 domus ad dños triplicitatis dicti luminaris. Quomodo ergo poterit nato
 are diuicias in tpe p̄ dños triplicitatis secundæ domus, quādo fuerant in-
 fortunati, & dñi triplicitatis luminaris fuerāt significatores substantiæ eius
 era teneret, quādo significatio diuiciarū sumeretur à domo secūda, tenēdo
 us p̄cessum. Et dixi q̄ efficacit̄ et potit̄ est cōsiderare dños triplicitatis sub-
 stantiæ dom̄ q̄ alios, q̄ potit̄ est in natura alicuī rei, potior est eī effect̄
 iudicio, ergo potit̄ secundū eius dictū, debet quæri hoc tps secundū dños tri-
 plicitatis secundæ dom̄, q̄ potior est ps fortunæ in substantia q̄ secūda dom̄,
 a ipse p̄ponit in facto diuiciarū partē fortunæ substantiæ ad secūda domū. Se-
 cūdo dicebat, q̄ si oēs dicti dñi triplicitatis fuerit infortunati, significabat q̄
 natus toto tpe uitæ suæ indigebat, et in miseria semp̄ uiuet, secundū q̄ dicit
 Guido, si ps fortunæ et eius Almuten fuerint fortunati cū beneuola permi-
 tione malorū, & dictus Almuten recipiebat Almuten ascendens, & sic u-
 erq̄ Almuten fortuna, et dñi triplicitatis omnes tres domus substantiæ fue-
 rint infortunati, habebit tūc dicere, q̄ natus erit indigēs toto tempe uitæ eī
 id est falsum, unde eius intentio nō est radicabilis in hoc facto, nec est com-
 leta. Sed in hoc pono ordinem obseruandū, nec à sapientum dictis supra
 euiabo, sed ordinabo & dilucidabo in hoc negocio de tempore diuiciarū
 & paupertatis quomodo debeat iudicari. Considera ergo significatorem à q̄
 uæris diuicias nato, utrum fuerit Almuten secundæ domus, uel Almuten
 partis fortunæ, & utrū fuerit in angulo oriētis, uel medī cœli, uel in septimo,
 uel

uel in quarto, uel inter ista loca. Cōsidera enim dominos triplicitatis secundæ domus maxime, & hoc principaliter, quando quæritur significatio diuiciarum à secunda domo, uel dominos triplicitatis partis fortunæ quando quæritur significatio ab ipsa. Et ut generalius loquor, quæras dominos triplicitatis illius significatoris qui promittit nato diuicias uel paupertatē. Hoc perspecto uideas an sit principalis significator de q̄ intendis, & sit orientalis uel occidentalis, hoc uiso, principalissime uideas si significator prædictus aspiciatur à bonis uel à malis planetis, uel applicuerit eis, quoniā oportebit te dirigere significatōrē prædictū ad loca fortunarum, ad sciendum augmentum fortunæ, & acquisitionem diuiciarum, & diriges ipsum ad corpora infortunarum, uel ad eorum radios, ad sciendum tempus amissionis & paupertatis diuiciarum nati, & hoc est principalis. Vnde cum uolueris iudicare tempus in quo natus debet acquirere diuicias, uel ipsas perdere, dirige significatōrē diuiciarū ad corpora fortunarum, uel ad eorum radios, & habebis tempus, in quo natus debet ipsas acquirere, & dirige dictū significatōrē ad corpora infortunarū, et habebis tempus, in quo natus debet depauperari, uel ad miseriam deuenire. Et si talis significatio fuerit à secunda domo, tūc respicias dominos triplicitatis secundæ domus, & primo primū quia primus si fuerit bene dispositus, significat q̄ dicta dispositio habita, per directionem ad corpora fortunarū, erit in prima tertia intensior ac leuior, et cū minori labore nati acquirēdo, imò cū facilitate, si dicta directio prætendat tēpus in prima tertia uitæ. Et si dicta directio fuerit ex aspectibus, uel ex cōiunctiōe benignis, maximè cū receptiōe ubicūq; fuerit significator in figura uel orientalis uel occidentalis. Et si dictus dñs triplicitatis fuerit infortunatus, diminuit de bonitate dicti significati, nec ita leuiter uenit significatum prædictum. Si uero habueris directionē significatoris ad corpora infortunarum, & dictum tempus ceciderit in prima tertia uitæ. Exempli gratia, & si primus dominus triplicitatis domus secundæ fuerit infortunatus, tunc poteris iudicare infortunium diuiciarum intensius, & miserationem intensiorem. Sed si fuerit bene dispositus, mitigat in illa tertia parte uitæ. Si uero significatio diuiciarum fuerit sumpta pro parte fortunæ, & feceris directionē partis fortunæ ad corpora fortunarum uel infortunarum, tunc uideas dominos triplicitatis partis fortunæ, et quis ipsorum habuerit tempus directionis, iudica secundum dispositionem ipsius, quemadmodum dixi supra. Si uero habueris significatōrē diuiciarum ab Almuten partis fortunæ, & ipsius feceris directionem ad corpora fortunarum uel infortunarum, considera dominos triplicitatis loci eius, et quis ipsorum habuerit tempus directionis, & iudica secundum quòd dictum est, hoc maxime erit et leuius, si orientalis significator, & locus significatoris in figura fuerint concordēs in dicta ætate. Adiuua te in isto augendo & remittendo per dominos triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas temporis, quoniam primus habet primam tertiæ uitæ, secundus secundam, tertius uero tertiam. Et nota pro generali, quòd debes considerare dominos triplicitatis loci significatoris dire-

cti, ad corpus fortunæ uel infortunæ, & locum significatoris in figura, & orientalitatem & occidentalitatem ipsius, & etiam dominos triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas, omnia permiscendo, & continue referues significatum temporis directiōis. Si uero tempus, in quo natus debet habere diuicias uel paupertatē, nō poteris per directiōnē inuenire, q̄a in figura natiuitatis significator nulli permiscetur, tunc debes facere directiōnes in reuolutione natiuitatis ad corpora fortunæ ipsius significatoris, & adiuuabis te per profectiōnes significatoris ad loca fortunarum uel infortunarum, et etiā per significatiōnem sumptam à figura reuolutionis, quod totum patebit in particula reuolutionum natiuitatum. Sed si in figura natiuitatis uolueris tempus intensius diuiciarū iudicare, considera hoc q̄ dicam, uidelicet, q̄ si significator fuerit bene dispositus, significat ex se diuicias nato, à principio usq̄ ad finem uitæ, maximè ex se significat in illa ætate, q̄ significauerit secundū eius esse in figura, & secundū quod fuerit orientalis & occidentalis. Nam si fuerit dictus significator in ascendēte, & orientalis à Sole, ex se significat diuicias, & maiorem gradum habere in infantia, & in eius principio uitæ. Si uero fuerit in medio cœli, significat ex se quod habebit diuicias, & ipsas acquirat in mediā eius uitæ. Si uero fuerit in septima, significat q̄ ipsas habebit in medietate finis uitæ, p̄pe finē ætate. Et si fuerit in quarta occidentali, habebit ipsas in fine uitæ. Cōsidera ergo in isto orientalitē & occidentalitē dicti significatoris, et auge uel remitte de dicto tēpore significato, & si dictus significator inter prædicta loca, scilicet inter unū angulum & alium, ita proportionaliter iudicabis de tempore, in quo natus à significatore ex se debeat diuicias habere præcipue. Hoc uiso debes considerare dominos triplicitatis, domus substantiæ, si ab ipsa domo substantiæ accipitur significatio diuiciarum, uel cōsidera dominos triplicitatis, præcipue loci Almuten ipsius domus secundæ. Secundo si dictus Almuten secundæ domus significauerit diuicias ipse solus, uel dominus triplicitatis fortunæ, si ab ipsa fuerit sumpta significatio, uel dominus triplicitatis eius Almuten, si fuerit principalis significator, & sic de cæteris. Tunc uideas dictum dominum primum triplicitatis, nam si fuerit bene dispositus, significat diuicias ac bonum esse acquisitionis diuiciarū in prima tertia parte uitæ nati, & hoc dupliciter, primo secundū naturam et significatū eius, deinde secundū significatū naturæ Almuten. Si uero fuerit infortunatus, diminuit significatiōnē naturæ Almuten, et ponit indigentiam secundā naturā suam in prima tertia parte uitæ. Etiā cōsiderabis secundū dñm triplicitatis eodē modo, nā si fuerit infortunatus, significat in secunda tertia uitæ nati bonam dispositiōnē & acquisitionē diuiciarū, ratione naturæ, et sui loci, & secundū naturā dicti significatoris in dicto tempore, & consimiliter respicies & dices de tertio domino triplicitatis. Sed si omnes domini triplicitatis fuerint male dispositi, ponūt indigentiam nato ratione eorū significatorum, & remittunt pro omni tempore significatiōnem dicti significatoris. Similiter si significator fuerit male dispositus, & domini triplicitatis bene, remittunt eius maliciam, & ille re-

mittit plus in tempore suoq̄ finem fortunæ, & ille auget infortunium in tempore suo, qui fuerit infortunatus permisse augendo uel remittendo dominos triplicitatis luminaris, cuius fuerit auctoritas tempore natiuitatis augendo uel remittendo. Et sicut dixi, quod dupliciter augetur significatio domini triplicitatis ratione significatoris, ita dupliciter diminuit, si fuerint infortunati. Perpende igitur omnia supradicta & subtili mente considera in omnibus significationibus, quia diuersis modis diuersisq̄ temporibus nato proueniunt diuiciæ & miseriam, quia ratione unius loci miseriam in uno tempe, ratione alterius diuiciæ in eodē, et aliquñ in diuersis tempibus, quia oia tuæ discretionis reseruo, quia in omnibus dicere esset prolixitas sermonis.

Per quem modum diuiciæ uenturæ sint.

Sollicite quæritur ab Astrologis, de quibus rebus, & de qua arte, & per quem modum debet natus lucrari uictum eius, ac eius diuicias, ac quæritur ab eis, in qua re natus debet habere fortunium lucrandi & uiuendi, & de quibus rebus natus se debet custodire, ne perdat eius diuicias, & quod non impediatur se de dictis rebus lucrandi, & quia in dictis rebus erit infortunatus: uel si non fuerit infortunatus, saltem sciat quod non habet influxum contrarium in aliqua re, ex qua debet prouenire lucrum & utile nato. Notare debes, quod aliquñ natus habet infortunium in una re, & ex ipsa habet lucrum uno tempore, & alio tempore non, aliquando habebit continue fortunium ex eadem, & aliquando si natus se impederit in aliqua re certa data causa lucri, & utilitatē, ipse continue recipiet damnum ratione illius rei, & continue erit in ipsa infortunatus. Cum ergo uolueris hoc scire, hoc quæritur à multis & diuersis locis. Si enim uolueris scire in quo natus debet esse fortunatus, & aliquam utilitatē habere, considerata significatorē utilitatis & lucri, quæ habuisti in capitulis præcedentibus, uel significatores si plures fuerint, et in quibus domibus figuræ sint, & utrum, si habuisti diuicias per nato, eo quod direxisti dictos significatores ad corpora fortunæ, tunc secundum naturam domus iudicabis nato diuicias siue lucrum. Et quia multi sunt significatores et partes cœli, quæ prouocant diuicias uel lucrum nato, & ipsorum malas dispositiones infortunium & paupertatem & indigentiam. Considera ergo omnes prædictos, & in quibus domibus figuræ sint, & iudicabis secundum res significatas per illam domum in nato damnum et amissionem lucri & diuiciarum. Et per istum modum poteris dicere nato, in quibus rebus debet esse fortunatus, & in quibus rebus infortunatus, & habere damnum in diuicijs & lucri eius. Si uero contingeret quod aliqua ex prædictis significatoribus essent fortunati in una domo, & aliqui infortunati essent in eadem domo, tu debes in hoc considerare, & dicere nato diuicias siue lucrum, per modum & naturam significatorum fortunatorum de dictis rebus significatis per dictam domum secundum naturam & modum significatorum infortunatorum, infortunium. Stat enim quod hoc tota die, quod unus natus lucrabitur de una re per unum certum modum & ordinem

ordinē, & si impedierit de eadē re p̄ aliū modū de re, et ordinē prædictū, ipse recipiet damnū, et uane suos labores expendit. Cōsidera ergo hoc p̄ tuam industriam, distingue, & referas significata nato, quia erit subtile iudicare, et utile multū perpēdet, et planetas fortunatos uel infortunatos p̄ aspectū uel p̄ corpus dictos significatores, et in quibus domibus figuræ, et locis signorum sint, et iudica nato augmentū lucri uel diminutionē, uel damnū, & hoc secundū naturā domus in qua ceciderit, et p̄ modū significatū p̄ ipsorū loca et hæc mētī teneas. Nam si significator, q̄ p̄mittit lucra & utilitatē fuerit in prima domo fortunatus, maxime receptus à dño ascēdētis, uel à planeta multū dignificato in ascēdente, significat q̄ natus habebit de leui lucra et diuicias, et hoc ratiōe suæ industriæ et laboris. Si uero fuerit infortunatus ibi, nec receptus, significat quod ipse habebit damnū in hoc, et erit infortunatus in reb9 p̄curatis in sua industria et labore suo, et q̄ ipse consumet et destruet eius lucrū. Si uero aliqs significator fuerit in secūda domo fortunatus ac recept9 maxie, significat q̄ natus habebit lucrū et diuicias, ac utilitatē, ratiōe mercatorū, uel recipiet lucrū ratiōe suarū pecuniarū, eo q̄ cū ipsis lucrabit, uel recipiet lucrū secundū naturā rei significatæ p̄ secūda domū. Sed si fuerit infortunatus, significat damnū et infortuniū nato in dictis reb9. Si uero significator fuerit in tertia domo, significat q̄ natus acq̄ret diuicias, et habebit lucrū et utilitatē ratiōe tertiæ dom9, eo q̄ recipiet lucrū, ratiōe fratrum uel sororū, uel cōsanguineorū eius, uel ratiōe rei ecclesiasticæ, uidelicet q̄ erit p̄curator rerū ecclesiasticarū, uel ratiōe p̄bendarū, et his similibus, uel q̄ aliquis religiosus, uel episcop9, uel his similibus, unius uel duorū dierū, uel q̄ mercabitur circūq̄q̄, uel alicuius alterius rei significatæ p̄ tertiā domū poterit habere utilitatē. Similit̄ si fuerit infortunatus, significat damnū et indigētiam, ac infortuniū in istis reb9 nato. Si fuerit in quarta domo fortunatus dict9 significator, uenit nato lucrū, ratiōe p̄ntū uel prædecessorū, uel ratiōe laboris terræ, uel fornarū operationibus, uel ratiōe plantatiōe arborū, uinea rū, et ædificationis domorū, uel palatiorū, uel q̄ inueniet aliquē thesaurū, et in his q̄ fuerint significata per quartā domū. Si uero fuerit infortunatus, dices infortuniū ac damnū et indigētiam nato ratiōe dictarū rerū. Si dict9 significator fuerit in quinta domo fortunatus, habebit utilitatē et lucrū, ratiōe filiorū, uel ratiōe donationū, uel ratiōe paruorū itinerū, uel triū uel quatuor dierū si fuerit mercatus pro his, uel ratiōe tabernarū, & his similiū de quinta domo. Sed si fuerit infortunatus, natus habebit damnū et indigētiam ratiōe dictarū rerū. Sed si fuerit in sexta fortunatus, nō cōsiderādo infortuniū, ratiōe domus, sed si fuerit in aliqua suarum dignitatum de maioribus directus, & receptus, saluus ab alijs impedimentis, significat quod natus lucrabitur ratione seruorum uel ancillarum, & ratione animalium paruorū, ut pecudū et arietū, porcorū, uel his similiū, uel ratiōe in carceratorū, uel in alijs rebus significatis per sextā domum. Sed si fuerit infortunatus, dices oppositū nato de p̄dictis reb9 tā lucri q̄ natiuitatis ei9. Si uero in 7 domo fortunatus, significat q̄ natus recipiet lucrū ratiōe uxorū uel mulierū, uel ratiōe

participationis sociorū, uel quia lucrabitur ratione guerrarū, uel litiū, & his similibus. Sed si fuerit infortunatus, significat infortunium ac damnū nato in dictis rebus significatis per septimā domum. Sed si fuerit in octaua domo fortunatus, significat utilitatem & lucrum nato, ratione mulierū, uel ratione diuiciarū rerū mortuorū, & his similiū. Sed si fuerit illic infortunatus, dices oppositum. Sed si dictus significator fuerit in nona domo fortunatus, significat q̄ natus lucrabitur ratione rerū ecclesiasticarū, uel ratione magnorū itinerū, quia mercabitur ad longas partes, uel faciet mercari, sicut faciūt lanuenses & Veneti. Sed si fuerit illic infortunatus, significat q̄ expēdet, & damnū recipiet ratione magnorū itinerū, et ratione rerū ecclesiasticarū, eo q̄ multā expendet in itineribus, & in his damnū recipiet. Sed si fuerit in decima fortunatus, significat q̄ habebit lucrū et diuicias, & utilitatē, ac uicū à regibus & dominis, uel quia erit rector ciuitatū uel castrorū, & his similibus. Sed si fuerit illic infortunatus, dices oppositū in dictis reb9, q̄a erit infortunatus. Sed si fuerit in undecima fortunatus, significat nato diuicias, lucrum et utilitatem, ratione suorum amicorū, uel ratione baranorū & cōfiliariorum regis, et his similibus, uel in alijs rebus significatis per undecimā domū. Sed si fuerit illic infortunatus, dices infortuniū nato ex pte prædicta. Cum fuerit significator fortunatus in duodecima, intelligēdo eius fortunium, sicut dixi de sexta domo, significat q̄ natus habebit utilitatem et lucrum, ratione inimicorū, maximē occultorū, eo quod per guerras & depraedationes, & spoliationes, uel acculationes ipsorū, eo q̄ accusabūt ipsum regi uel domino, de aliquo maleficio ita, quia rex donabit sibi bona inimici sui, uel quomocumq̄ habebit hanc rationē inimicorū, uel ratione magnorum animalium, equorū, bouū, camelorū, & his similibus. Sed si fuerit infortunatus, dices nato indigentia & damnū, ratione omnium prædictorum. Sed si uolueris scire, si natus licite ac iuste debeat diuicias acquirere, considera significatorē ipsarū; Et si fuerit Saturnus bene disposit9 & fortunatus, natus iuste & ponderato animo ipsas acquirat, tamē cū cauda alicuius fraudis uel mendaciū. Sed si fuerit infortunatus, natus acquirat illas illicite. Sed si significatio diuiciarū fuerit in domibus Saturni, significat q̄ natus acquirat diuicias ratione languoris et angustiae, & rerū antiquarū, & cum prodimento & animo maligno, uel ratione rusticorū, uel seruorū, uel ancillarū, uel hominum profectorū ætate, & uilium personarū, et cum his acquirat diuicias. Iupiter significator diuiciarum bene dispositus, significat q̄ natus acquirat diuicias iuste, cū omni æquitate et rectitudine. Sed si fuerit infortunatus, diminuas et remittas secundū maliciam quam habebit. Si significatio diuiciarum fuerit in loco Iouis, natus acquirat diuicias, ratione rerū iustarū et ecclesiasticarum, & in omnibus rebus in quibus est honestas & religio, et habebit ipsas ratōe nobilium, et suorū maiorū, & ratione sapientum, et iudicū, et decretalistarum, episcoporū, et similibus, et cum his sit conuersatio nati. Mars fortunatus significator diuiciarum, significat q̄ natus acquirat diuicias quodammodo licite, tamē cum permixtione fraudis & depraedationis

diminute. Sed si infortunatus, significat quod natus non licite, et iniuste, ac maligne ipsas habebit. Sed si dicta significatio fuerit in domibus Martis significat quod natus acquirat diuicias ratione deprædationis, et ratione guerrarum, et rixarum, litiū ac discordiarū, ac ratione furti, ac ratione ablationis. Si uero significator fuerit Sol, et fuerit bene dispositus, significat quod natus licite cum magno et famoso modo habebit diuicias. Sed si fuerit infortunatus, significat quod habebit illicite, et quod erit hoc palam, nec multum curabit de gentibus, qui de hoc ipsum uituperent. Si uero dicta significatio fuerit in locis Solis, significat quod natus habebit diuicias, ratione regiminis, aut alicuius potestate, ut dominiū uel consilij. Venus fortunata significatrix diuiciarum nati, significat quod natus acquirat diuicias iuste, ac animo amabili, & benigno, ac blandissimis & placabilissimis uerbis. Sed si fuerit infortunata, totum significatū prædictū corrumpitur. Sed si dicta significatio fuerit ex domibus & locis Veneris, significat quod natus acquirat diuicias, ratione dominaræ, uel bene sonandi, uel bene ludendi, uel tenendo hospicia, ut tabernas, & similia, in quibus opera Veneris exercentur. Mercurius si significator diuiciarum bene dispositus, significat quod natus licite ac animo subtili, & industrioso & sollicito perquirat diuicias. Sed si fuerit infortunatus, significat quod natus illicite & cum multis uis mendosis acquirat. Sed si dicta significatio fuerit in domibus & locis Mercurij, significat quod natus acquirat diuicias, ratione scripturæ & scientiarum, et ratione mercantiarum, & ratione Geometriæ & picturæ, & his similibus. Luna significatrix diuiciarum fortunata, significat quod natus licite ac iuste cum animo claro, per lucrum, & mercatum acquirat diuicias. Sed si fuerit infortunata, dices oppositū. Sed si dicta significatio fuerit in locis Lunæ, significat quod natus acquirat diuicias ratione itinerū & mutationū, & rebus in quibus est subita mutatio. Et nota significatorū significata potes scire, si licite uel illicite, natus debeat diuicias acquirere, & per loca significatorū significationū prædictarum potes scire, ratione quarum rerum & hoc debeat habere, unde stat bene quod respectu eiusdem rei potest fieri lucrum, licite uel illicite, & sic de alijs. Notandum quod tu debes uidere et perpendere homines, qui subiecti et constituti planetis, in quorum locis est significatio diuiciarum. Nam si fuerit in domibus Martis, erit cum hominibus capitanejs armorum & armigeris. Et cum est in domibus Solis, cum regibus, dominis &c. & sic consimiliter dices de alijs planetis.

Cap. XI. De morte.

In hoc capitulo de morte tractat, & dicit: Si in gradu octauæ fuerit infortuna imposita, non in domo sua uel exaltatione, nec coniuncta alicui fortunæ, significat malā mortem. Malicia tamen remittetur, si infortunū & impedimentū huius infortunæ remissum fuerit. Si infortuna existens in octaua, recipitur à fortuna, quæ sit domina ascendens, natus erit occasio suæ mortis. Item quamuis infortuna non sit in ipso gradu octauæ, irra-

Annorat.
Io. de Re-
giomōte.

dicit tamē eum per medietatem sui orbis accedendo ad eum per motum diurnum, iterum ma-
lam mortem enunciabis. In illis semper accipit planetam, qui est in ipso gradu octauæ per corpus
aut per dimidium orbem sui luminis, & præponit eum ipsi Almuten mortis. Si in gradu octa-
uæ non fuerit fortuna uel infortuna, tunc si Mars fuerit dignificatus in domo mortis, per do-
mun uel exaltationem, & fuerit peregrinus male dispositus in duodecima, & dominus ascen-
dentis peregrinus corporaliter iunctus Saturno. Deinde uadat ad coniunctionem corporalem
Martis, natus interficietur à suis inimicis. Si dominus ascendentis fuerit combustus à Sole, &
ab ipso separatus, uadit ad coniunctionem Saturni retrogradi existētis Almuten mortis, crit
mala mors nato. Si enim fuerit in signo aereo, strangulabitur uel suspendetur. Item si in gra-
du octauæ nō fuerit fortuna uel infortuna, aspice ad Almuten mortis, qui accipitur ex gradu
ascendētis & eius domino, ex octaua & eius domino, à parte mortis & eius domino, ab octa-
uo loco à Sole & eius domino, ab octauo loco à Luna & eius domino, à domino primo triplicita-
tis anguli terræ, à domino termini gradus septimæ, secundum qualitatem huius Almuten, iu-
dica qualitatem mortis. Directio sola nunq̄ interficit, nisi consentiat Allocoden, & significa-
tio octauæ domus, quamuis Ptolemæus aliter sentiat. Adducit aliquas experientias suas contra
Ptolemæum & Haly Abenragel.

¶ Saturnus si fuerit solus significator mortis, uel fuerit in gradu 8 dignificatus, uel nō fuerit
dignificatus, & fuerit ibi, uel fuerit Almuten mortis alibi, & fuerit bene dispositus, significat
mortē nato, propter infirmitates lōgas, ex frigidityte & siccitate, uel ex nimia cōsumptiōe, ut ta-
be, charasmone, & etiā propter dolores cōtinuatos & longos, uel propter ethicam, uel ex pas-
sione morigidū uel p̄hisi, uel ex egritudinibus uulue uel ipsius oris, aut solutiōe uentris, à febre
quartana, quæ multū cōtinuauerit debilitādo uirtutē, ex qua sequitur mors. Sed si Saturnus fuerit
infortunatus cū conditionibus supradictis, significat malā & turpem mortē, mortē ex ruina,
nam cadet aliquid supra natū, si fuerit in signo terreo. Et si fuerit in signo aqueo, significat sub-
mersionē in aqua. Et in aereo, significat q̄ strangulabitur uel suspendetur. Cōsidera itaq; signa
in quibus fuerit: considera domum in quam ceciderit, propter causam mortis, & planetas si-
bi coniunctos per aspectum uel corpus, & omnia permiscebis. Iupiter solus dispositor mortis, si
fuerit fortis & saluus à retrogradatione & combustione, Haly dicit, q̄ mors erit propter in-
firmitates pulmonis, & sputum sanguinis, uel propter dolorem cordis, uel ex egritudine epa-
tis, uel propter bibere nimium uinum &c. Traxit ex Ptolemæo, Haly & Aboali.



Significatum præsentis domus est multū considerandū, quia
tractat de morte, & modo mortis nati, et uere omnes q̄ uo-
lunt iudicia per natiuitates magis sollicitē respiciūt de mor-
te, & plus pōderāt q̄ significatū alicuius alterius domus, et
merito, q̄a mors est omniū terribilissimū et ultimū. Vnde
Astrologi boni, qui uerā mortem natorū inueniūt, magnā
famam recipiunt. Et licet à sapientibus tractatū fuit de morte, tamē satis con-
fuse, permiscendo significat debilia mortis cū fortibus. Vnde de leui potest
Astrologus inexpertus errare, tamen ego eligam uerā sententiam eorū, et
infallibilem modū, per quē tempore meo fui expertus, maximē per natiuita-
tes illorū, q̄ iam ab hoc seculo præterierūt, et maximē eorū q̄ terminauerunt

DE IUDICIIS NAT.

mala morte, unde firmiter sumo audaciam iudicandi, quia firmissime uerificabis in iudicio tuo, secundū q̄ infra subiungam. Habita itaq; præcisa figura natiuitatis, cōsiderabis cito utrū in gradu cuspidis octauæ, scilicet octauæ domus, fuerit aliqua infortūa impedita, nec fuerit dicta infortuna dignificata de domo uel exaltatione in dicto loco, nec secum corporaliter fuerit coniuncta aliqua, uel per aspectum beneuolum sufficientem leuare infortunium dictæ infortunæ, tunc significat q̄ natus mala & uituperabili morte morietur, nec ualebit sibi bona dispositio Almuten mortis, quia talis natus firmiter mala morte migrabit. Sed si dicta infortuna esset ab uno planeta forti recepta, & dictus planeta esset beneuolus, nec fuerit dominus ascendens, & remittetur mala dispositio mortis. Sed si dictus planeta recipiens fuerit dominus ascēdētis, maxime si fuerit infortunatus, significat q̄ natus iste erit causa suæ interfectionis, mala & uituperabili morte. Si uero dicta fortuna esset in gradu octauæ, & fuerit retrogradus, & dictus gradus fuerit dñs uel exaltatio sua, & dominus ascēdētis esset luminare, cuius est auctoritas, & infortunatum, et ex opposito, uel ex quadrato dictæ infortunæ applicuerit, natus mala & turpi morte migrabit. Cumq; infortuna non fuerit in dicto gradu, sed fuerit ita prope dictum gradū octauæ, quod ipsum irradiet per medietatem sui orbis, maxime si dicta fortuna uadit ad dictum gradum, per motum circuli diurni, quoniam illud idem poteris iudicare de mala morte nati. Cumq; fortuna fuerit in gradu octauæ, uel corporaliter proiecerit radios suos per medietatem sui luminis in dictū gradū, & dicta fortuna fuerit fortis, uel ex forti loco, & fortis esse per aspectum beneuolum, dictum gradum octauæ irradiauerit, & eius influxus fuerit debilis, etiam fortuna existentis ibi remouet malam mortem dictæ infortunæ. Si uero fortuna fuerit in octaua remota per orbem sui luminis ab ipso gradu octauo figura existente præcisa, sed si fortuna fuerit domina domus uel exaltationis in gradu octauo & fuerit ibi, & nec fuerit aliquo modo infortunata, remouet mala dispositio mortis ab ipsa. Cūq; gradus octauæ fuerit fortunatus per corpus fortunæ bene dispositæ, uel per corpus fortunæ prædictæ irradiatus fuerit, saltem per medietatem eius orbis, non potest natus uia aliqua mala morte finire, supposito quod Almuten mortis fuerit infortunatus. Sed stante mala dispositioe Almuten mortis gradus octauæ poterit infortunari per aspectus malos infortunarum ad ipsum, quia remitti poterit influxus fortunæ existentis in eo q̄ natus morietur, et dubium erit si natus terminabitur bona morte. Exemplū cuiusdā natiuitatis mihi datæ per dominū Mantuæ, et erat natiuitas uiri, nec mihi dixit cuius erat, nec dixit si uiuus erat uel mortuus, & facta figura, considerauī q̄ natus pertransiuit annos nutritionis, et inuenī partem fortunæ ibidem, & Iupiter erat Alcocoden in quarta, & erat in ascendente 16 Cancrī, & secunda domus 7 gradus Leonis, tertia domus 29 Leonis, quarta domus 23 Virginis, & quinta domus 3 Scorpionis, & sexta domus 11 Sagitarij. Sol 4 Aquarij Mars 6 Aquarij. Mercurij 11 Aquarij, ita q̄ isti tres erāt in Aquario.

Saturnus

Saturnus 23 Librae in quarta, Caput draconis 5 Librae. Venus 26 Capricorni, Iupiter 25 Virginis. Luna 6 Geminorum in 11 domo. Sed quia Saturnus erat Almuten mortis, licet in quarta bene dispositus, sed quia illi tres infortunae erant virtualiter in gradu 8. & omnes significantores in aereis signis, iudicavi natum fuisse mortuum in bestia, uel fuisse strangulatum, uel suspensum, & fuit suspensus, & dixi tempus mortis eius. Vnde dictus dominus Mantuae miratus est nimis, quia ipsemet fecit ipsum suspendi, & non ualuit sibi bona dispositio Almuten mortis, & sic in alijs natiuitatibus.

Si uero in domo mortis per domum uel exaltationem in gradu octauo non fuerit fortuna uel infortuna, tunc uidebis si Mars fuerit dignificatus in domo mortis per domum uel exaltationem, & fuerit peregrinus & male dispositus, & fuerit in domo duodecima, & dominus ascendens fuerit peregrinus, & corporaliter iunctus Saturno, deinde uadit ad coniunctionem corporalem Martis in dicto signo, significat quod natus debet interfici a suis inimicis, nec sibi ualebit in differentia Almuten mortis, & licet non fuerit dominus ascendens iunctus Saturno, sed in malo loco iungatur corporaliter Marti, quia significat etiam mortem per ferrum. Sed si fuerit dominus ascendens cum hac dispositione dicta infortunatus a Saturno impedito, & Saturnus fuerit ex dominis octauae, quia significat mortem ex poenis longi tormentis, uel carceribus, uel submersione, uel ruina, uel casu secundum dispositionem loci in quo fuerit. Cum dominus ascendens fuerit combustus a Sole, & ab ipso sit separatus, & uadit ad oppositionem Saturni & Almuten mortis, quoniam significauerit malam mortem nato, qui si fuerit in signo aereo, significat quod natus strangulabitur, uel suspendatur per mandatum domini, uel suorum consanguineorum maiorum &c. Pars uero mortis accipitur in die & nocte a Luna in gradum & minutum domus octauae, & superadditur quantum ambulabat Saturnus in signo suo, & proicitur ab initio signi Saturni. Vnde si in gradu octauae non fuerit fortuna uel infortuna, tunc sollicite uidendum est de Almuten mortis, qui inuenitur ex gradu ascendens et eius domino, a domo octaua & eius domino, a parte mortis & eius domino, ab octauo loco a sole et eius domino, a domino primo triplicitatis anguli terrae, a minuto gradus 7 domus, tunc ille, qui numero habuerit plures dignitates in omnibus his locis, ille erit Almuten mortis. Qui si fuerit infortuna impedita, a nullo planeta beneuolo subleuata, significat malam & turpem mortem. Si uero dictus Almuten fuerit fortuna & fuerit bene disposita, significat bonam mortem, prout dicam infra de modo mortis. Cum uero fuerit Mars Almuten domus mortis, et fuerit iunctus corporaliter capiti Algol, significat interfectionem nati, posito etiam quod fuerit ipse Mars dominus ascendens. Sed si fortuna de bono aspectu et forti loco aspexerit dictum locum, uel fortuna bene disposita fuerit in gradu octauae, tollit malam significationem ipsius. Cumque luminare temporis ex opposito coniungitur Saturno, significat malam & turpem mortem, maxime si Saturnus fuerit dignificatus in 8, & luminare praedictum in ascendente. Sed si luminare

& Saturnus nō fuerint dignificati in dictis locis, et aliqua fortūa cōiungatur, uel aspexerit aliquā p̄dictorū, uel fortūa fuerit in gradu 8, fortuna, non finiet mala & turpi morte. Et licet supradicta sententia fuerit Ptolemæi, uidelicet q̄ si luminare tempis oppositū fuerit Saturno, significat malā mortem, nō est uera expientia, nisi habuerit cōditiōes q̄s supius declarauī. Cūq̄ 8 fuerit Capricornū, nec ibi fuerit fortuna, fueritq̄ Mars in Cācro, et Saturnus in Leone, moriet̄ natū mala morte, uidelicet uulnere, & his similibus, supposito q̄ alter planeta esset Almuten mortis. Dixit Ptolemæus, q̄ cū in natiuitate aliqua Saturnus fuerit in medio cœli et luminare tēpis oppositū fuerit sibi, et nulla fortuna fuerit in octaua, nec aliqua fortuna aspexerit ipsum, significat natū mala morte finiri. Vnde si fuerit in signo aqueo, submerget̄ in aqua. In signo terreo, moriet̄ ex ruina. In signo humano et aereo, suspendetur, et sic de alijs signis, & hoc significatū non est uerū, nisi luminare tēpis fuerit dignificatū in ascēdente de domo uel exaltatiōe, uel si Saturnus eodē modo dignificatus in domo mortis, sed stāte cōditiōe quā dixi, uidelicet cū Saturnus fuerit dignificatū in octaua, & luminare tēpis in ascēdēte, et aliqua fortuna bene disposita fuerit in gradu 8, uel ipsum irradiauerit corporalit̄ p̄ medietatē sui luminis, uel q̄ fortūa bene disposita aspiciat Saturnū, maxie cū receptiōe, significat q̄ natū nō moriet̄ dicta mala morte, sed cadit in periculū dictæ dispositionis malæ mortis, tamen euadet. Fuit em̄ intentio Ptolemæi, q̄ natū mori debet p̄ directionē Hyleg, ad loca interfectoria, p̄t̄ supra tactū fuit, et hoc habuit pro regula generali. Salua reuerētia sua inueni in pluribus natiuitatibus Hyleg fuisse directum, & habuit conditiones interficiendo, quas dixi, tamen non fuit mortuus, cecidit tamen in periculum. Directio q̄dem natū interficere, non potest, nisi in fine annorū. Alcocoden, tūc em̄ natū moriet̄ in fine dicti tēpis tale morte, q̄lis dictata fuit p̄ directionē. Si directio fuerit cōcors cū illo tpe supposito, & significatū 8 domū fuerit cōcors cū prædicto significato. Si uero nō fuerit cōcors, remitte significatū octauæ, ratiōe directiōis semp̄ seruādo significatum octauæ, fortissima debet et intētio & multū debilis significatio octauæ, quādo procederet significatū directiōis p̄pt̄ magnū infortuniū octauæ, nō moriet̄ natū mala morte, nisi esset in fine tēpis Alcocodē, ubi significatū directiōis inciperet, et significatio octauæ nō posset tollere, tunc moriet̄ modo mortis composito. Sed si mala directio in fine tēpis p̄dicti interueniret, moriet̄ natū significato octauæ domū. Veruntamē posset directio esse ita fortis, et Alcocoden esse ita debilis cōsentiente reuolutiōe natiuitatis, et p̄fectiōe in signo 8 domū esset ita debilis et indifferēs, q̄ natū morietur ratiōe directiōis, et hoc rarissime, licet ipse posuit p̄ regula generali. Dixit Haly Abenragel, q̄ si dñs triplicitatis primus octauæ domū fuerit bene dispositus, significat q̄ natū morietur in diuicijs & honore, tamē reperi falsitatē et merito, q̄ in quadā natiuitate Aquarius erat in octaua, et Saturnus dñs triplicitatis primus in Libra in 4 domo bene dispositus, tamē natū fuit suspēsus, unde nō cōfidat̄ solū in illo dicto de dñis triplicitatū, q̄ bona uel mala dispositio sua adiuuat uel minuit alios

principales magis significātes, licet possit esse in differētia aliorū significato-
rū tāta & sua significatio ita manifesta, q̄ de suo significato faceret ad appare-
tiā Et cōsimiliter intelligas de alijs significatiōibus, nō ita principalibus in
significādo. Cōsimiliter dixit, q̄ q̄n signū 4 domo fuerit fortunatum, et dñs
eius in domo & termino fortunæ, significat natū mori bona morte. Vidi in
quadā natiuitate signū Sagittarij esse in quarta, cuius dñs erat in Tauro. s.
in 8. quāuis in Sagittarij erāt radij trini Saturni, tamē nat9 fuit mortuus inci-
sus ad pœnas ab inimicis ei9, unde licet 4 domo significet finē rerū, tñ figu-
ra sumpta de morte ab ipsa domo, est debilis & firma q̄ signū sumptū ab 8
domo, sicut dixi de dño triplicitatis octauæ, ita intelligas de alijs nō pricipa-
libus significatorib9, sicut de pte mortis et eius dño de gradu 7 & c. Bene tñ
scias q̄ cū hęc cōcordātia fuerit significādo malā mortē, uel q̄a possit esse tā-
ta in differētia pricipaliū significatorū, q̄ significat eorū aliq̄ appetia. Itē Ha-
ly dicit, q̄ cū Mars habuerit fortē significatiōē in morte, & fuerit dñs domo
mortis in signo igneo, significat q̄ nat9 cōburetur. Si in signis aereis moriet̄
uulnerib9, tñ in quadam natiuitate Aries fuit in octaua, et Mars in Leone, tñ
natus nō fuit mortuus in igne, imō uulneribus. Bene tñ credo, q̄ si p̄dicta lo-
ca fuissent ignea, & Saturnus nullā pmixtionē habuisset in loco mortis, &
in gradu 8, nat9 esset cōbust9. Sed in natiuitate p̄dicta pmixti erāt Saturnus
et Mars radijs corporaliter, et trinus Saturni erat in gradu 8. & Saturnus &
Mars in 12 domo, unde nō fuit cōbust9, sed occisus ab inimicis suis. Cū idē
planeta fuerit dñs ascēdētis et dñs 8, significat q̄ nat9 erit causa suæ mortis,
posito q̄ alē ab eo esset Almuten mortis. Vnde si dict9 planeta dñs utriusq̄
fuerit bene disposit9, et in gradu 8 nō fuerit infortuna corpe uel p̄ aspectū, si-
gnificat q̄ natus suauī modo, uel p̄ modū iustū, uel delectabili erit causa suæ
mortis sc̄d̄m cōditionē et dispositionē dicti planetæ dñi. Sed si dict9 planeta
fuerit infortūat9, & in gradu 8 nō fuerit fortunā, nat9 occidet se modo extra-
neo turpi et uiturpabili statu, et hoc sc̄d̄m q̄litatē mortis q̄ dictauerit mala
dispositio dicti significatoris infortūati, q̄ dispositio patebit immediate cū
loqr̄ de planetis disponētib9, p̄ morte nati q̄ dispositionē referas fieri à nato
sibimet.

Qua morte natus debeat mori.

CVnq̄ supradicta uidisti natū deberi mori bona uel mala morte in ge-
nerali, uidēdū est iuxta posse, ut uenias ad speciē mortis, uide si in gra-
du 8 fuerit infortūa mala disposita, & utrū dicta infortūa habuerit in
dicto loco dñiū uel nō, et q̄s planeta fuerit sibi cōiūct9, & q̄ signū fuerit si-
gnū octauæ, & tūc oīa pmiscebis, & pferes iudiciū, put meli9 ad speciē mor-
tis poterit deuenire intellect9 Et primo loqr̄ de dispositoribus mortis, q̄n es-
sent puri pro se dispositores, nulla facta relatiōe, tā ad signa in q̄bus fuerit,
q̄ ad planetas sibi pmixtos. Vnde si significator mortis lol9 fuerit Saturn9,
uel q̄ fuerit in gradu 8 dignificat9, uel nō fuerit dignificat9, et fuerit ibi, uel
fuerit Almuten mortis alibi, et fuerit bene dispositus, significat mortē nato
pp̄ infirmitates lōgas ex frigiditate & siccitate hemorrhoydax cōsumptiōe
uel

uel tabe, marasimone, et etiam propter dolores continuatos uel longos, uel propter ethicā, uel ex pāsiōe morigidū, uel ex ægritudinibus uuluae uel ipsius oris, aut solutione uētris, aut febre quartana, q̄ multū cōtinuauerit debilitādo uirtutē, ex q̄ sequitur mors, q̄ iā uidi Medicū unū mori ex quartana licet raro cōtingat. Sed si Saturnus fuerit infortunatus, cū cōditionibus supra dictis, significat malā et turpē mortē, significat em̄ mortē ex ruina, eo q̄ cadet sibi aliqd supra ipsum natū si fuerit in signo terreo. Et si fuerit in signo aereo, significat submersionē in aqua. Et in aereo, significat q̄ strāgulabitur uel suspēdetur. Cōsidera itaq̄ signa in q̄bus fuerit, cōsidera domū in quā ceciderit, p̄pter causas mortis & planetas sibi cōiunctos p̄ aspectū uel per corpus, & oīa p̄miscabis sicut dixi, nec amplius reiterabo hoc notabile, sed intellige in sublequētibz significatoribus, q̄n aliqs ipsorū fuerit significator mortis. Sed si Iupiter fuerit dispositor mortis, & fuerit fortis et saluus à retrogradatiōe & cōbustiōe, dixit Haly, q̄ mors nati erit p̄pter infirmitates pulmonis, & sputū sanguinis, uel p̄pter dolorē cordis, uel ex ægritudine epatis, uel p̄pter nimīū bibere uinū. Et dicit Ptolemæus, q̄ significat mortē nato ex squinantia, peripleumonia, uel ex infirmitatibus q̄ pueniūt ratione magnæ uentositatis. Si uero Iupiter fuerit infortunatus, significat q̄ natus submergetur mandato dñi, uel iudicis, uel potestatis, uel consiliarij domini uel uicarij eius, & similibus. Mars cum fuerit dispositor mortis, uel fuerit in gradu octauæ, uel fuerit saluus ab infortunijs et fortis esse, significat q̄ natus morietur ex ægritudine magni coloris, uel febre caufonidis, uel tertianæ continuæ, uel erisipile, uel cancri, uel fluxus sanguinis, uel oīs apostematis colerici, uel ratione abortus uel partus, uel propter dolores nimis acutos, uel ex morte subita. Et si Mars fuerit infortunatus, significat mortem nato ex ferro, uel ex uulneribus. Vnde si signum fuerit aereum, significat quod natus morietur supra bestiam, uel in loco alto, uidelicet quod suspendetur uel strangulabitur. Si uero Sol fuerit cum Marte ibi fortunatus uidelicet in Aquario, & Martem infortunauerit per radios eius, significat q̄ dñs suus faciet ipsum suspendi, & morietur morte quod multum nominabitur. Et si dicti, Sol & Mars, fuerint per descriptionem figura in septima, & uirtualiter tamen in gradu octauo, significat q̄ hoc suspendiū fiat sibi, ratione alicuius dñæ, eo q̄ commisit adulteriū, uel huic similia. Vnde si fuerit illud signū Aquarius et Capricornus in septima, et dñs 4 domo fuerit infortunatus in octaua, significat q̄ dñs faciet mori, eo q̄ supposuit uxore suā, et etiam uxor sua morietur, quia dominus quartæ significat uxorem domini signi. Sol significator mortis solus saluus ab infortunijs, significat q̄ natus morietur ex acuta infirmitate et nimia caliditate, & mors eius erit inter socios et amicos, et cōsanguineos. Et si fuerit infortunatus, morietur mandato dñi, uel ratione patris, uel cōsanguinei sui, aut subito à dolore cordis, uel stomachi in magna societate hominum, uel oppressione in loco uili, uel in loco tristitiæ. Venus si fuerit significatrix mortis sola, & ab infortunis libra, dicit Aboali, q̄ natus morietur ex dolore uētris ex commestione

ficuū, dactylorū. Et si fuerit damnata, morietur natus ex nimio coitu, uel mortali medicamine. Ptolemæus uero dixit, quod morietur morbo stomachi, uel cordis uel epatis, uel egestione sanguinis, siue apostematibus, uel fistulis, aut malis potionibus, aut infirmitatibus uenientibus nimia humiditate. Et si Mercurius fuerit solus significator mortis bene dispositus, mors pueniet ex infirmitatibus capitis, et infirmitatibus dominantibus uirtutibus intrinsicis, sicut cogitatio, fantasia, sensus communis, et huiusmodi, et ex omni dolore, quod cito interficit est ei, uel ex dolore intestinorum, uel ictericia, uel significat mortem ex infirmitatibus occultis, et diuersis, quarum causa non noscitur. Sed si fuerit infortunatus, morietur ratione ratiocinandi, uel ratione scripturæ, uel consilij. Et dicit Ptolemæus, quod morietur melancholia uel mania, uel epilepsia, uel tussi, uel sputo superabundante. Luna sola dispositrix mortis libera, dixit Aboali, quod morietur natus ex infirmitatibus quae pueniunt ex assumptione ciborum humidorum, et ex multo potu et superfluo coitu. Et si fuerit infortunata, morietur natus secundum naturam infortunatis ipsam. Dixit Alboali & Haly, & Guido Bonatus confirmauit, quod si significatores mortis fuerint cadentes ab angulis, significat quod natus morietur, quia cadet ex alto loco. Istud dictum non est absolute sic credendum, quia non est sufficiens per se ponere tale effectum; unde si uolueris iudicare, si natus debet mori ex casu ab alto, uide si significator fuerit in aereo signo, et fuerit ibi infortunatus, et fuerit cadens ab angulo, & dictum significatum fuerit de prelio dicti significatoris, maxime si fuerit cadens sub terra, potest enim significare mortem ex casu ab alto loco, bene tamen uidi Martem dominum octauæ et in Cancro, & erat in domo 3, tamen natus non fuit mortuus propter casum, sed fuit percussus ex ferro, et interfectus fuit. Et ideo dixit Aboali, quod si significator mortis fuerit in domo uel exaltatione sua, significat mortem in terra et in domo sua. Tamen si significator predictus non fuerit in domo sua, sed fuerit receptus, significat mortem in domo amici sui. Cum significator mortis fuerit in tertia uel in nona, significat mortem nati extra terram suam. Tamen si fuerit in domo uel exaltatione sua, significat mortem in domo sua, licet extra terram propriam, uel morietur ratione itineris. Quando aliqua infortuna fuerit in gradu 4 domus, & fuerit ibi male disposita, et significatum sumptum per 8 domum fuerit debile in significando de facilius, natus periclitabitur mala morte. Quod si talis infortuna fuerit Mars, erit per ferrum uel ignem. Et si fuerit Saturnus, erit ex toxico, uel infirmitate uentris &c. Quando dominus ascendens fuerit infortunatus a Sole & Marte, & Sol uel Mars fuerit dominus mortis, significat quod natus comburetur. Quando significator mortis fuerit infortunatus et retrogradus, stragulabitur, uel morietur nimia situra. Et si fuerit significator in suis detrementis, significat quod natus morietur in puteis, uel aquis profundis, uel in loco abscondito. Item dicta uidi, quod non sunt naturaliter uera ad experientiam, quia uidi natum tali casu posito fuisse mortuum uulnere, sicut patet supra in quadam nativitate, in qua fuit Capricornus in octaua, Mars in Cancro, Saturnus in Leone, tamen forsitan si Saturnus fuisset solus significator mortis a predominio, et fuisset in Cancro et in 4 domo, quod suffocatus fuisset in aqua. Et si fuisset infortunatus in aqua, et fuisset in alijs aqueis signis in dicto loco

quia significaret suffocationē in aqua nullo auxilio fortunæ adueniente p̄ aspectū, uel p̄ cōsistentiā eius in gradu 8, qm̄ cadet in dictū periculū, tñ euadet sicut dixi sup̄ius, qd̄ dictū est ab Aboali & ab Haly, q̄ tātū ualet, si fortuna fuerit in 8 loco luminaris, cui⁹ fuerit auctoritas, sicut ab octauo ab ascēdēte Vnde sicut iudicatū fuit supra p̄ cōsistentiā infortunæ in gradu 8, ita p̄portio naliter erat faciendū hic. Hoc tñ significatū erat minḡ q̄ significatū octauæ, nec haberes ab eo quæsitū in q̄cūq̄ casu, nisi in q̄ esset significatio sumpta ab octaua indifferens, & maxie si dictū luminare fuerit certificatū in ascēdēte, & dicta infortuna haberet aliquā dignitatē, q̄a tūc firmiter poteris iudicare malā mortē, tanq̄ si significatū sumeretur ab octaua ab ascēdēte. Quod si Saturnus fuerit significator mortis, et fuerit infortunatus, & Sol ex quarto uel ex opposito sibi fuerit cōiunctus, & Saturnus fuerit in signo fixo, significat q̄ occidet à rumore populi, uel strāgulabitur, uel manu populi interficiet. Sed si cū hac dispositiōe fuerit in Leone uel Scorpione, dixit Ptolemæus, natū moritur⁹ ex moribus ferarū. Si uero cū prædicta significatiōe, nat⁹ morietur ratiōe equorū, boū, uel asinorū, uel mulorū, & taliū animalū domesticorum. Et si fuerit in Cancro uel Piscibus, interficietur ab animalibus in aqua uiuētibus. Et dixit Ptolemæ⁹, q̄ si Iupiter fuerit sibi tūc cōiunctus corporaliter, uel p̄ aspectū, et fuerit infortunatus, significat q̄ natus morietur in carceribus. Et si Saturnus fuerit in Leone, maxie in Scorpione, et Mercurius iungatur sibi, & cū Cauda draconis cōiunctus, significat q̄ nat⁹ interficietur, ratiōe animalū uenenosorū, uel animalū rapaciū, ut sunt leones, lupi, ursi, & similia. Venus male disposita iūcta Saturno significatori mortis male disposito corporaliter uel p̄ aspectū, significat q̄ natus interficietur ueneno, & forsan q̄ dabit sibi aliqua mulier. Dixit Ptolemæ⁹, q̄ si Saturnus fuerit dispositor in Geminis, Virgine, seu Libra in prima medietate Sagittarij, uel in Aquario, uel in Piscibus, fueritq̄ Luna sibi cōiuncta p̄ aspectū, uel p̄ corpus, significat q̄ natus suffocatur in aqua. Cūq̄ Saturnus mortis significator uel infortunatus in cōstellatiōe, q̄ uocatur nauis, natus suffocabitur in aqua, intelligitur semp̄ si fortuna nō fuerit in gradu octauæ, fortis in cōiunctiōe, uel in aspectu ipsius beneuolo, q̄a tūc cadet in periculū, & nō morietur, ut dixi pluries. Et si fuerit infortunatus in Cancro uel in Capricorno, uel in signis quadrupedū, & Sol fuerit sibi p̄ aspectū quartū uel oppositū, uel corpus cōiunctū, ita q̄ nō fuerit in corde eius, uel fuerit in oppositiōe Martis, dixit Ptolemæ⁹, q̄ nat⁹ morietur p̄pter ruinā Saturnus infortunat⁹ dispositor mortis, in medio cœli, uel in 4 domo, dixit Ptolemæ⁹, q̄ nat⁹ p̄cipitabitur ex alto morietur, qd̄ nō est tamē uniuersaliter uerū. Mars infortunatus dispositor mortis, & fuerit in cōtrario suo Hayz, et fuerit in signo humano, et Sol uel Luna aspexerit eū ex q̄rto uel opposito, dixit Ptolemæus, q̄ nat⁹ morietur p̄pter rixas & guerras, q̄ fuerūt inter cōsanguineos, uel q̄ p̄liabitur, incidetur caput. Et si fuerit ibi Venus testificata, interficiet manib⁹ mulierū, si ipsa fuerit infortunata, uel malo aspectu ibi coniuncta, & si ibi fuerit Mercurius in loco Veneris, natus interficietur, ratiōe latronū uel prauorū.

Mars significator mortis infortunat9 si fuerit in signis q̄ significāt mēbra abscisa, uel in signis imperfectarū formatū, uel fuerit infortunatus in cōstellatione capitis catenæ, uel eius dño furisco, erit detruncatū caput eius, uel abscindētur eius mēbra. Et si fuerit infortunat9 in Scorpiōe uel Tauro, significat q̄ nat9 interficietur, uel cōburet̄, ratiōe incisiōis Medicorū aut chirurgicorum sibi medicantiū, uel spasmō. Tñ habui in quadā natiuitate Martē in Tauro mortis significatorē, et nat9 interfect9 fuit pluribus p̄cussiōib9 factis de ferro. Dixietia, q̄ si Mars fuerit significator mortis infortunat9, et Iupiter infortunat9 fuerit sibi cōiunct9 corpe uel aspectu, nat9 interficietur mādato dñi, uel potestatis, uel iudicis q̄d dixi. Quōd si Almuten mortis fuerit infortunatus in cōstellatiōe, q̄ uocatur audax, quæ est propter Caudā Scorpionis, significat q̄ natus interficietur morsu animalis uenenosi, uel ex ferro ueneno nato, uel ratiōe ueneni sibi dati p̄ industriā. Sed si fuerit infortunatus cū cōstellatiōe uulturis cadētis, uel uulturis uolantis, nat9 nō sepelietur, sed aues uiuētes ex rapia, ut corui, milui, uultures, cornices, et huiusmōdi comedēt ipsum, q̄a dictū est sup̄ de pte mortis, nec dixi qualiter accipi debet, qm̄ accipit̄ quatuor modis, secūdū nostros auctores, & ego dico tibi meliorē & certiorē: Primo modo accipit̄ de die ac nocte à gradu Lunæ in gradū dom9 8, & p̄icitur à domo Saturni. Secūda ps, est q̄ accipitur die et nocte à loco Lunæ in locū dñi octauæ, et p̄icitur à Saturno. Tertio modo accipitur de die et de nocte à gradu Saturni in gradū anguli occidētis, et p̄icitur ab ascendēte. Quarto modo accipitur à gradu Saturni in gradū dom9 mortis, & p̄icit̄ ab ascendēte. Vnde cū habueris pte et eius dñm, iudicādū est ab ipsis, quæ admodū de octaua et eius dño, sed est multū debile significatū, tñ dixit Haly q̄ si ps fuerit in una quarta, & dñs eius in alia quarta, nat9 morietur extra eius terrā. Sed hoc significatū in clarissimis casib9 adinuenies p̄ uero. Et dixi, q̄ si fuerit in angulo saluo ab infortunis, morietur nat9 in terra sua morte bona. Vnū ultimo est notandū, q̄ si cōsideraueris, in quibus signis & in quibus domibus Almuten mortis dominatur, poteris permiscere ratiōe mortis ex domo & signo cui prædominatur.

Finis huius operis.

E R R A T A.

¶ A 4. facie 1. linea 17. lege, Ad primū. li. 25. patuit cōtinua expiētia. fa. 2. li. 4. uel fortioris. ¶ B 1. fa. 1. li. 37. uel decimæ. Fa. 2. li. 8. & posuerūt 14 gradū. In annot. li. 16. tūc mediū coeli erit. li. 25. uel nadir ei9 q̄ medio coeli uel nadir eius. Eadem li. Cōtra eūdē modū arguebat Antonio, Dñs Mantuanus. B2. fa. 1. li. 9. pbatur, sit ita q̄d. li. 18. inuētū est tēpus. Fa. 2. li. 35. sicut gradū planetæ. B3. fa. 2. li. 25. moras p̄dictas. li. 41. sub terra à pte occidētis. li. à fine, cōsidera horā natiuitatis. B4. fa. 1. li. 27. dabit̄ natus fuisse. li. à fine 5. sed cū Luna. ¶ C 1. fa. 2. li. 5. q̄s horas minuta. li. 7 à fine, de quatuor p̄incipibus

libus. C 3. fa. 1. li. 24. in figura patris, qd. In annot. li. 3. considerat si sit in. N.
sequenti, nō curat. Fa. 2. li. 28. tñ dñs termini. C 4. fa. 1. li. 16. Deinde ad partē
fortūæ. li. à fine 3. figura natiuitatis et nō potest. ¶ D 1. fa. 1. li. 11. irradiati
one dictū Hyleg. li. sequenti, si aliqs dñor. Hyleg. li. 23. uel intrauerit (anteq̄
sint 7 dies) cōbustionē. Fa. 2. in annot. li. 3. dirige gradū ascēdētis. li. à fine 11
añ determinationē cuiusq̄. li. 17 de dictis aspectib. li. 21. paucar. ascēlionū.
D 2. fa. 2. li. à fine 9. cū bonis addit, cū malis uero diminuit. li. sequenti, annis
nutritiōis. D 3. fa. 1. li. 15. paucar. ascēlionū. li. 19. q̄a plurimo tpe. Fa. 2. li. 7
et termino. li. 14. ex opiniōe multor. li. 18. diuturnitate. li. 29. in undecia et
q̄nta. D 4. fa. 1. li. 8. tñ remouet. li. 20. deide addebat. li. 29. q̄ sunt 12. ¶ E 1
fa. 1. li. 21. pūcto sexti gradus. E 4. fa. 1. li. 14. qd tā fortis. ¶ F 2. fa. 1. li. 28.
resistat siccitati. Fa. 2. li. 1. ex libero arbitrio. F 3. fa. 2. li. 40. tñ ex se illud. F 4.
fa. 1. li. 14. finis nonæ uers9 decimā. li. à fine 9. ps annor. ¶ G 2. fa. 1. li. à fi
ne 3. qd nota. li. 28. gradū ascēdētis. li. 8. à fine. uel radios abicisor. G 3. fa. 1
li. 11. uenire ad gradū infortunij. li. 19. cū ascēlionibus. li. 9. à fine, ab ascēlio
nibus gradus. li. sequenti, q̄ tñ modus cōsiderādī. G 3. fa. 2. li. 3. ab ascēsiōibus
oci. li. 11. fuerit in medietate. li. 13. à fine, maior significatore regiōis. G 4.
fa. 1. li. 15. in illa quarta. li. 21. in quarta. li. 7. à fine, ab ascēsiōibus. li. ult. ab
ascēsiōibus. ¶ H 2. fa. 1. li. 18. retrogradatiōe, directiōe &c. Fa. 2. li. 14. p̄spi
tax. H 3. fa. 2. li. à fine 3. scissuras. H 4. fa. 1. li. 12. rarā barbā. li. 21. uincet hu
mi. li. 27. Et si Mars fuerit. Fa. 2. li. 15. cū cōmotiōe ipsor. li. sequenti, cū eius
necessu. li. 28. bonæ p̄portiōis. ¶ I 1. fa. 1. li. 2. tēperie. li. 8. oēs p̄dictæ signi
ficatiōes planetar. dictæ. li. 15. q̄a null9 est ita simplici Saturni9, q̄n p̄mi
tationē. li. 21. cōsiderādo formas p̄ctū. In annot. li. 1. p̄cipales significatores
potētia uegetatiuæ li. 3. dñi triplicitatis ascēdētis. li. sequenti, potētia sensitiuæ
li. 9. Mercuri9 in V̄ i q̄drato Martis. li. 12. Si uero fuerit diuersi, cōcordes tñ.
li. 13. nā potētia p̄ctū. Fa. 2. li. 7. hic cōsiderāda. li. 12. Luna et Almutē ascēdē
tis. li. 17. Mercuri9 Almutē. li. ult. q̄ planeta. I 2. fa. 1. li. 4. sint bestialia & mo
bilis. li. sequenti, oīa p̄miscē. li. 6. et reseruādo p̄cipales significatores. li. 10.
potētia. & pone oīa. li. 14. & in loco figuræ. li. 19. uide. Vide etiā. li. 35. Vide
etiā si Mercuri9. li. 38. Vnde Indi, cū in natiuitate alicui9. li. penult. nat9 erit su
bitæ mutatiōis. Fa. 2. li. 5. qm̄ faciūt. li. sequenti, uiriles & animosas. li. 9. occi
dētalis, ibidē et eius mores ostēdūt foeminā. li. sequenti, eius lachrymas retine
re. li. 19. se factis diuinis. li. 20. implicitus. li. 35. Et scias q̄ significatiōes. li. 37
significatiōe eor. I 3. fa. 1. li. 28. in oībus significatiōibus. Fa. 2. li. 2. & in eo
ū Hayz. I 4. fa. 1. li. 25. si fuerit ecōtra. li. à fine 4. p̄p̄dere p̄ te. Fa. 2. li. 3. dñor
lictor. li. à fine 4. serues tēperatū modū. ¶ K 1. fa. 1. li. 15. uel secū p̄ticipes
in dominio q̄ dixi. Quod si Saturn9 significabit sup̄ significato spirit9 eius.
li. 2. fa. 2. li. 6. erit reuelator nouor. K 3. fa. 1. li. 30. cū p̄ditamēto. In annot.
li. ult. etiā dñm triplicitatis. ¶ L 1. fa. 2. li. 2. dom9 medietate orbis. li. 19.
Non potest significare diuicias. L 2. fa. 1. li. 3. in hora cōiunctiōis in pūcto.
li. 4. fa. 1. li. 4. habebit diuicias in iuuetute. li. 14. in q̄rtis sub terra. ¶ M 1.
li. 2. li. à fine 6. q̄ aliqui. M 3. fa. 2. li. 18. in gradu octauæ. li. à fine 4. debilia.
M 4. fa. 1. li. 16. domus uel exaltatio. li. 28. gradu octauæ. li. sequenti, in gra
du octauæ. Fa. 2. li. 10. in gradu octauæ.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.